

Mee in het hart van de West-Vlaamse economie

Tewerkstelling en participatie van personen uit de
kansengroepen in West-Vlaanderen

Editie 2017 (data 2016)

Inhoudstafel

Voorwoord	5
Persnota	7
Inleiding.....	11
Deel 1: Participatieladder met cijfers en analyse	13
1 Participatieladder	15
2 Analyse	16
2.1 Bevolking en beroepsbevolking	16
2.2 Werkzoekenden en kansengroepen in West-Vlaanderen	17
2.3 De participatieladder	19
2.4 Betaald werk (tewerkstellingsplaatsen op treden 5 en 6)	20
2.5 Tewerkstelling en arbeidsmatige participatie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.....	23
2.6 Nabeschouwingen	29
2.6.1 Zorg om tewerkstelling en participatie = beleidsdomeinoverschrijdend.....	29
2.6.2 Verloren talent.....	30
2.6.3 Spontane ondersteuning van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.....	31
Deel 2: Beschrijvende nota over participatieladder (treden en werkvormen)	33
1 Introductie.....	35
2 Treden en werkvormen van de participatieladder.....	36
Deel 3: Beleidswijzigingen (nota en schema)	59
Bijlage: Tabellen	73
Colofon	103

VOORWOORD

Mee in het hart van de West-Vlaamse economie

Er is maar één economie, dit is althans onze visie in West-Vlaanderen. We moeten af van de dubbele tweedeling: tussen mensen 'met' en 'zonder' afstand van de arbeidsmarkt en tussen 'sociale' en 'reguliere' economie. Om diverse redenen en op tal van manieren gaat steun van de overheid naar beide invalshoeken.

De maatwerkbedrijven zijn samen met de initiatieven lokale diensteneconomie en Arbeidszorg al decennialang **expert als het over inclusieve tewerkstelling** gaat: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam zinvol werk aanbieden en de afstand verkleinen tussen hun werknemers en de werkomgeving of arbeidspost. Als gedeputeerde voor zowel economie als sociale economie stel ik het op prijs dat zij hun expertise delen met en uitrollen naar het West-Vlaamse bedrijfsleven.

Eén model of techniek onder de vele die ik bijzonder waardevol acht, is **het enclavemodel**. De zorg om de mens en de economische belangen ontmoeten er elkaar perfect. In de enclavewerking is geen sprake van antagonisten, maar van (business)partners. 'Maatwerkbedrijven zijn een verlengstuk van ons bedrijf!' was dan ook op het Smart@West-Vlaanderen event van 8 november 2017 uit de mond van het bedrijfsleven en de werkgeversfederaties meermaals te horen. Anno 2016 vindt 16,9% van de gerealiseerde tewerkstelling binnen de maatwerkbedrijven plaats op de werkvloer van de klant. 4Werk vzw streeft ernaar om met steun van de POM en de Provincie West-Vlaanderen dat aandeel op te trekken naar 20% in 2019.

Het Smart@West-Vlaanderen event zette via tal van inspirerende cases de mogelijkheden tot **slimme samenwerking** tussen het bedrijfsleven en de maatwerkbedrijven in het licht. Die slimme samenwerking werd zwart op wit aangetoond in de **verankeringsstudie** van de POM (www.pomwvl.be/veranking). Eén op de twee West-Vlaamse industriële ondernemingen met tien of meer werknemers en 34,4% tot 62,6% van de ondernemingen in de speerpuntsectoren - binnen de 'Fabrieken voor de Toekomst' - werkt samen met een maatwerkbedrijf. Met de boodschap 'Zet de ondernemersbril op en zie wat wij opbrengen voor de maatschappij', bracht de POM West-Vlaanderen samen met 4Werk vzw op 14 december 2017 deze studie ter sprake op de hoorzitting van het Vlaamse Parlement voor de Commissie Werk en Sociale Economie.

Als slotsom kunnen we stellen dat West-Vlaanderen in 2016 55.328 tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen telt, verspreid in het continuüm van onze éne West-Vlaamse economie. U vindt alle cijfers van de personen met een kleine, overbrugbare tot een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die werken en/of participeren aan de arbeidsmarkt, terug in deze tweede editie van de POM-participatieladder. De publicatie bundelt alle cijfers en geeft tegelijkertijd alle beleidswijzigingen helder en bondig weer. Ik wens u veel leesplezier.

Jean de Bethune

Gedeputeerde voor Economie & Sociale Economie

PERSNOTA

WEST-VLAANDEREN BIEDT KANSEN: MEER DAN 55.000 TEWERKSTELLINGS- EN PARTICIPATIEPLAATSEN VOOR KANSENGROEPEN IN 2016

Uit de meest recente studie van de POM West-Vlaanderen blijkt dat onze provincie het ook in 2016 goed deed op vlak van inclusieve tewerkstelling. Dat jaar bood West-Vlaanderen 55.328 tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen, een toename met 2,2% in vergelijking met 2014. Dit resulteerde in een arbeidsmarktparticipatiegraad van 73,8% en een werkzaamheidsgraad van 72%.

Als economische ontwikkelingsmaatschappij zet de POM West-Vlaanderen in op het versterken van duurzaam ondernemerschap in onze provincie. Inclusieve tewerkstelling is hier onlosmakelijk mee verbonden. Om de vinger aan de pols te houden, inventariseerde de POM ook dit jaar het aantal tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen. Kansengroepen zijn werkzoekenden die het extra moeilijk hebben om een job op de arbeidsmarkt te vinden. Net als vorig jaar werd hierbij het model van de participatieladder gebruikt om de situatie overzichtelijk in kaart te brengen. Aan de hand van zes treden – gaande van betaald werk tot sociale contacten beperkt tot de huiselijke kring – geeft deze de participatie weer van 18 tot 64 jarigen op de arbeidsmarkt en/of in de samenleving.

Enkele opvallende cijfers en bevindingen:

In 2016 telde West-Vlaanderen 31.745 niet-werkende werkzoekenden (nwwz). Dat zijn er 6% minder dan in 2015. Dit komt overeen met een gemiddelde werkloosheidsgraad van 6,2% (in Vlaanderen is dat 7,7%).

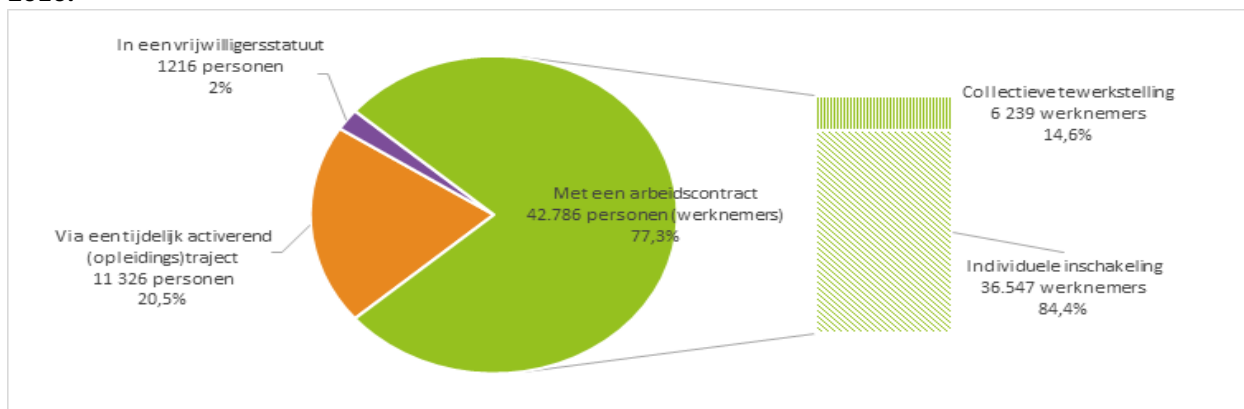
Iets meer dan de helft (50,2% of 15.928 mensen) van alle nwwz zijn laaggeschoold (d.i. geen diploma secundair onderwijs).

In 2016 werden in totaal 55.328 personen uit de kansengroepen dankzij één of andere tewerkstellings- en of participatiemaatregel geactiveerd in West-Vlaanderen (zie figuur 1). Dat zijn er 1.215 meer dan in 2014 (stijging van 2,2%). Ondanks dus de vele Vlaamse beleidswijzigingen die de huidige tewerkstellings- en activeringsmaatregelen onder druk zetten, stellen we hier toch een groeiende trend vast.

Met deze 55.328 plaatsen staat West-Vlaanderen in voor 19,8% van de Vlaamse tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen; en 13,4% van alle bezoldigde arbeidsplaatsen in West-Vlaanderen (in Vlaanderen is dit 12,5%).

Van deze 55.328 plaatsen oefenen 42.786 personen een betaalde job uit met een persoonsgebonden ondersteuning. Dit is ongeveer 1 op 10 van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen.

Figuur 1: Tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen in West-Vlaanderen, 2016.

Bron: diverse, verwerking: POM West-Vlaanderen.

Samen sterk

Bovenstaande cijfers tonen aan dat West-Vlaanderen nog altijd een prominente rol inneemt inzake de activering van personen uit de kansengroepen. In onze provincie is er een ruim netwerk van organisaties die zich actief inzetten voor de tewerkstelling en participatie van kansengroepen: 4Werk vzw (federatie van de West-Vlaamse maatwerkbedrijven), Starterslabo, vzw STAM (federatie van de West-Vlaamse arbeidszorginitiatieven), en andere kennis- en begeleidingsinstanties. Deze organisaties worden hierin ondersteund door de Provincie en de POM West-Vlaanderen via tal van samenwerkingsovereenkomsten. Zo wordt er o.m. intens ingezet op een traject van duurzame samenwerking tussen maatwerkbedrijven en autonome arbeidszorgwerkvloeren. Tegen de zomer van 2018 moet dit resulteren in een krachtenbundeling ten voordele van de arbeidszorgmedewerkers en de kleinere arbeidszorginitiatieven in West-Vlaanderen.

In West-Vlaanderen wordt eveneens veel aandacht besteed aan enclavewerk. Dit houdt in dat een ploeg werknemers met een arbeidsbeperking onder permanente begeleiding van een maatwerkbedrijf meedraait op de werkvloer van een regulier bedrijf. Op dit moment bieden 9 van de 28 West-Vlaamse maatwerkbedrijven enclavewerk aan. In 2016 vond zo 22% van hun gepresteerde uren (goed voor 720 VTE) plaats op de werkvloer van de klant. 4Werk vzw streeft naar een 20% enclavetewerkstelling tegen 2019.

Toekomstvisie: naar werkbare jobs voor iedereen

De Vlaamse overheid heeft de ambitie om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 76% te halen. De werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen (72%) is hoger dan deze in Vlaanderen maar 4 jaar voor einddatum nog steeds 4%-punt lager dan de doelstelling die wordt nagestreefd door Vlaanderen.

Opmerkelijk is dat in 2016 in West-Vlaanderen 31.745 werklozen op zoek waren naar een job, terwijl er aan de 'actieve' zijde van de arbeidsmarkt een uitval is van 39.996 loontrekkenden (werkenden en werklozen) die al één jaar of langer arbeidsongeschikt zijn.

Dit toont aan dat afstand tot de arbeidsmarkt niet enkel persoonsgebonden is, maar vaak ook te wijten is aan een gebrek aan afstemming tussen mens en werkomgeving. Maatwerkbedrijven zijn al decennialang het schoolvoorbeeld van hoe de job aanpassen aan de mens zowel voor de werkgever als voor de werknemer een positieve en succesvolle ervaring kan zijn.

Door middel van het Europese EFRO Vlaanderen-project 'Toegepaste Technologische Innovatie' (TTI) worden proeftuinen opgezet rond productie ondersteunende innovaties met als doelstelling het complexere werk in kortere series toegankelijk te maken en te houden voor de doelgroepmedewerkers. In de loop van 2018 zullen alle gerealiseerde technologische innovaties uitgebreid in beeld komen tijdens gerichte bedrijfsbezoeken.

In 2018 zet 4Werk vzw i.s.m. de kennisinstellingen verder in op het capteren en uitdragen van zijn unieke expertise naar het bedrijfsleven op het vlak van 'moeilijk werk makkelijk maken' en 'het versterken van mensen'.

De nieuwste editie 'Tewerkstellings- en participatieplaatsen voor personen uit de kansengroepen in West-Vlaanderen, editie 2017' vindt u met alle bijhorende documenten zoals infographic, annex beleid ... op www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie.

INLEIDING

Tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen in West-Vlaanderen

Hoe en waar worden werkzoekenden die het extra moeilijk hebben om een plaats te vinden op de reguliere arbeidsmarkt, de zogenoemde ‘kansengroepen’, (her)ingeschakeld op de arbeidsmarkt?

Over hoeveel personen spreken we voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest?

Al sinds 2003 houdt de POM West-Vlaanderen cijfermateriaal bij om de tewerkstelling en arbeidsmatige participatie van personen uit de kansengroepen te meten en op te volgen. De resultaten werden telkens gebundeld in eerdere publicaties van de studie ‘Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen’.

De editie van december 2017 - met cijfermateriaal over het jaar 2016 - die u hierbij in handen heeft, hanteert de participatieladder om de diverse tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen logisch te ordenen en voor te stellen.

De publicatie bestaat uit drie delen:

In **deel 1** van het gebundelde rapport (‘participatieladder met cijfers en analyse’) wordt gefocust op het cijfermateriaal voor West-Vlaanderen en Vlaanderen voor het jaar 2016. Voor detailcijfers per werkvorm is er de uitgebreide cijferbijdrage als bijlage (**bijlage**: tabellen). In deze bijlage kan u ook cijfergegevens per regio en de historische gegevens vanaf het jaar 2010 terugvinden.

Voor de uitgebreide toelichting over de participatieladder - concept, treden en werkvormen - verwijzen we naar **deel 2** ‘beschrijvende nota participatieladder’.

In **deel 3** ‘beleidswijzigingen’ ten slotte vindt u het overzicht van de Vlaamse hervormingen omtrent de beleidsdomeinen ‘tewerkstelling en activering personen met een afstand tot de arbeidsmarkt’ binnen het Vlaams regeerakkoord 2014-2019.

Op de website van de POM West-Vlaanderen (<http://www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie>) kan u de volledige publicatie (en vorige edities) ook digitaal raadplegen.

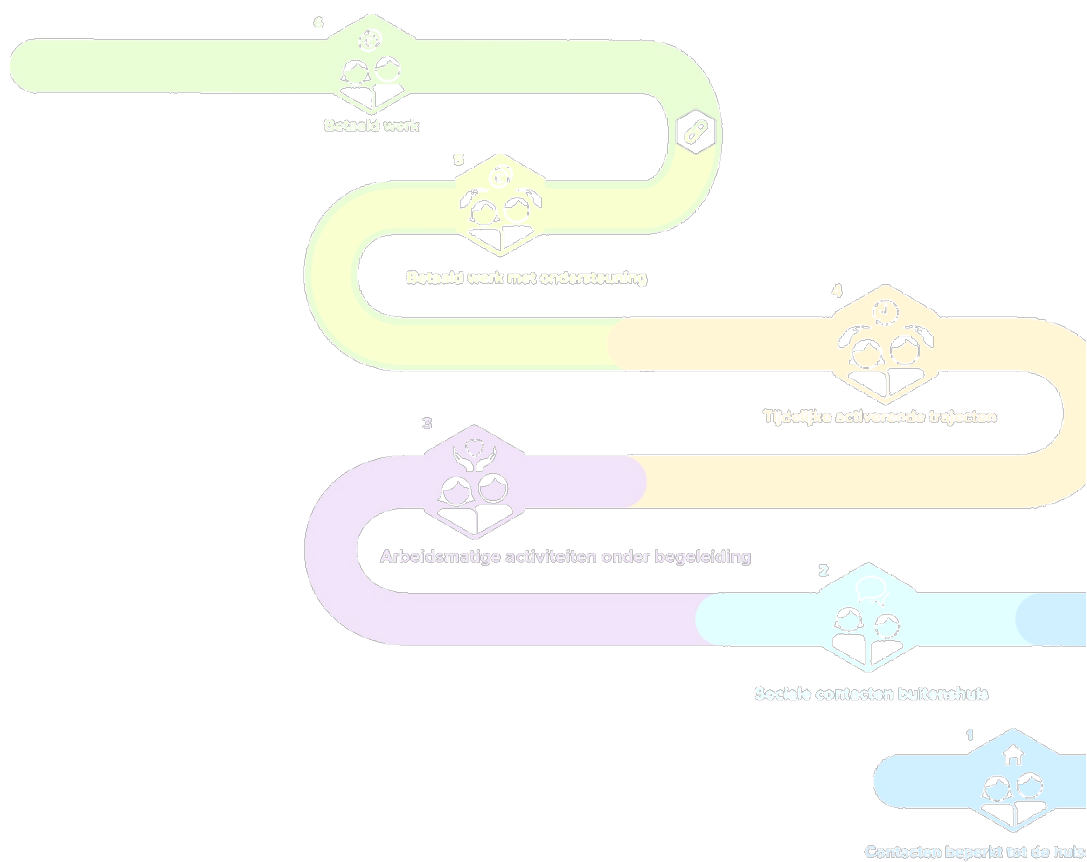
We zijn ervan overtuigd dat deze uitgave opnieuw een handig instrument zal betekenen in uw dagdagelijks professioneel engagement.

Uiteraard staat we altijd ter beschikking om verdere toelichting te geven waar gewenst.

Rebekka Celis | Annelies Demeyere | Ilse Van Houtteghem
POM West-Vlaanderen

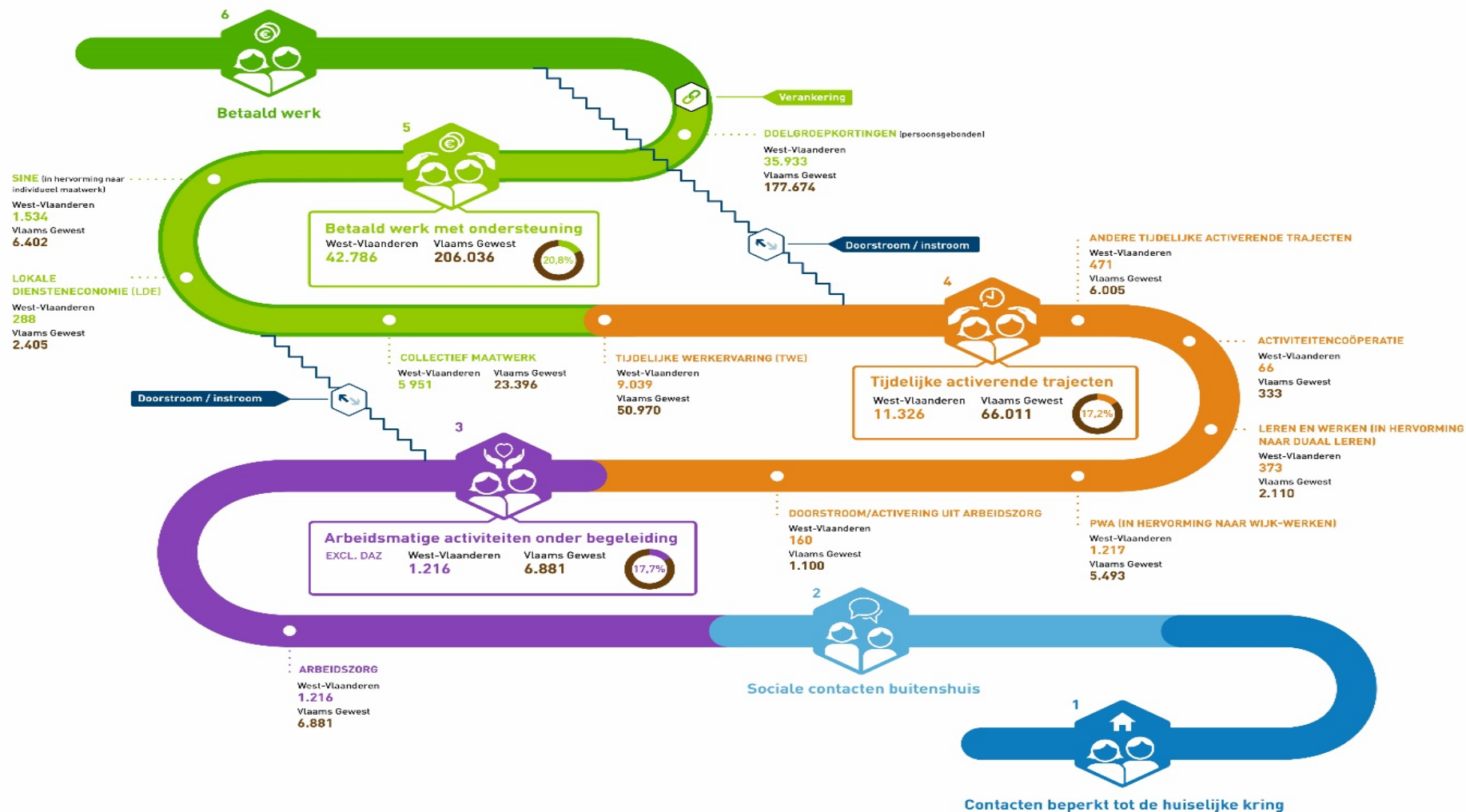

DEEL 1: PARTICIPATIELADDER MET CIJFERS EN ANALYSE

1 Participatieladder

2 Analyse

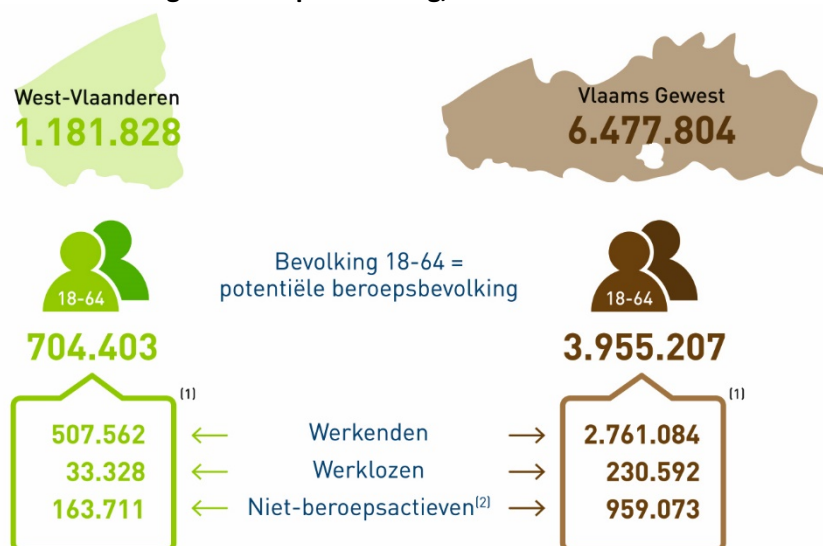
2.1 Bevolking en beroepsbevolking

Op 1 januari 2016 werden er in West-Vlaanderen 1.181.828 inwoners geteld (zie figuur 1). 704.403 West-Vlamingen of 59,6% van de totale West-Vlaamse bevolking was op beroepsactieve leeftijd (tussen 18 en 64 jaar). Zij vertegenwoordigen de potentiële beroepsbevolking.

De potentiële beroepsbevolking kan volgens het criterium van economische activiteit opgesplitst worden in drie socio-economische groepen: werkenden (72%¹), werklozen (4,7%) en niet-beroepsactieven (23,2%). Deze laatste groep omvat oudere werklozen met vrijstelling, studenten, bruggepensioneerden, arbeidsgehandicapten ...

In Vlaanderen werden er in verhouding iets minder werkenden (69,9%) en iets meer werklozen (5,8%) en niet-beroepsactieven (24,3%) geteld in de bevolking van 18 tot en met 64 jaar.

Figuur 1: Bevolking en beroepsbevolking, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

⁽¹⁾ De som wijkt af van het totaalcijfer door andere bron en verschillend moment van registratie.

⁽²⁾ Oudere werklozen met vrijstelling, studenten, bruggepensioneerden, arbeidsgehandicapten ...

Bron: FOD Economie (ADSEI), Steunpunt WSE, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

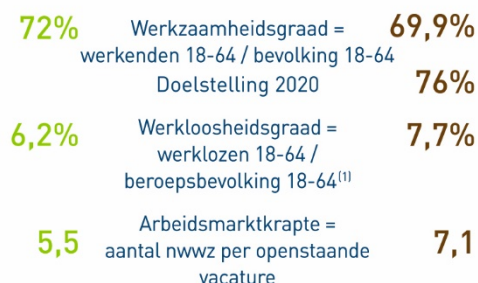
De verhouding van het aantal werkenden op de totale beroepsbevolking bepaalt de werkzaamheidsgraad. De Vlaamse overheid heeft de ambitie om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 76% te halen. De werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen (72%) is in 2015 hoger dan deze in Vlaanderen (69,9%) maar nog steeds 4%-punt lager dan de doelstelling 2020 die wordt nagestreefd door Vlaanderen (zie figuur 2).

De werkloosheidsgraad wordt bepaald door het aantal werklozen uit te drukken ten opzichte van de werkelijke beroepsbevolking (de werkenden en werklozen). West-Vlaanderen (6,2%) kent een lagere werkloosheidsgraad dan Vlaanderen (7,7%).

¹ Bron: Vlaamse arbeidsrekening, jaargemiddelde 2015.

Dat de arbeidsmarkt in West-Vlaanderen krappere is dan gemiddeld in Vlaanderen, blijkt ook uit het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature: in Vlaanderen zijn dat er in 2016 gemiddeld 7,1 tegenover slechts 5,5 in West-Vlaanderen.

Figuur 2: Arbeidsmarktindicatoren, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: Steunpunt WSE, VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

2.2 Werkzoekenden en kansengroepen in West-Vlaanderen

In 2016 telde West-Vlaanderen 31.745 niet-werkende werkzoekenden (nwwz) (zie figuur 3). Dit komt overeen met 14,1% van het Vlaamse totaal (224.779 nwwz).

Figuur 3: Aantal niet-werkende werkzoekenden, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Een aantal werkzoekenden hebben het extra moeilijk om een job te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. De VDAB definieert vier categorieën van werkzoekenden die moeilijk te plaatsen zijn²: allochtonen, laaggeschoolden, personen met een arbeidshandicap en ouderen (50 jaar of ouder). In de beleidsnota sociale economie 2014-2019 focust de Vlaamse Regering op drie specifieke doelgroepen, met name jongeren, 55-plussers en personen met een arbeidshandicap.

De POM West-Vlaanderen vertrekt voor haar inventaris van de categorieën die de VDAB definieert en voegt daar nog volgende drie doelgroepen aan toe: jongeren (-25-jarigen) en langdurige werkzoekenden meer dan twee jaar en meer dan vijf jaar. Voor de categorie ouderen beschouwen we het aantal 55-plussers.

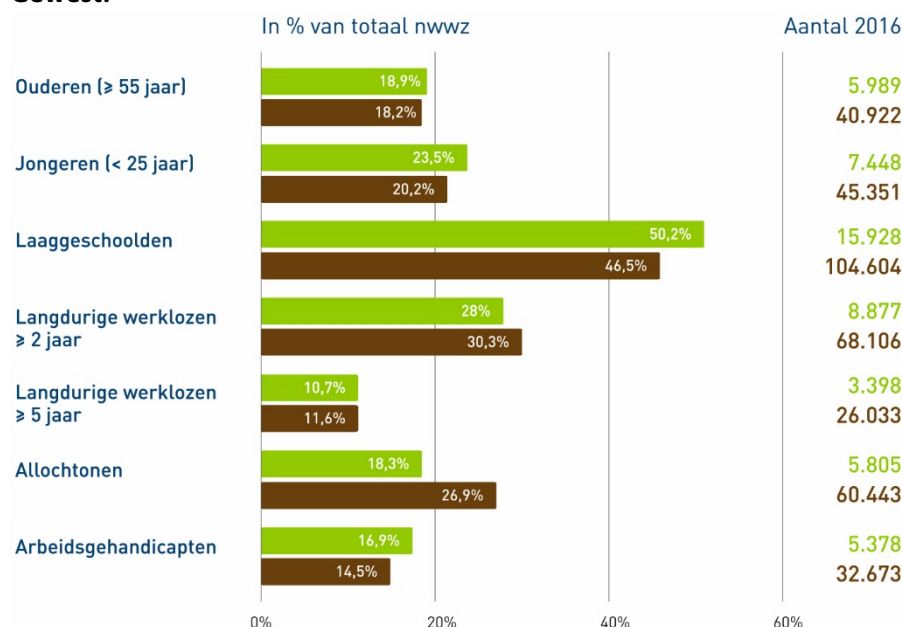
Van alle categorieën 'kansengroepen' maken de laaggeschoolden veruit de grootste groep uit. Hun aandeel nam de voorbije jaren gestaag af maar kwam in 2016 terug boven de 50%-grens (zie figuur 4). Ook in 2016 zijn de laaggeschoolden in West-Vlaanderen nog steeds sterker vertegenwoordigd in de werkloosheidscijfers dan in Vlaanderen (46,5%) het geval is.

² <https://www.vdab.be/cvs/kansengroepen.shtml>

Naast de laaggeschoolden nemen ook de jongeren, de arbeidsgehandicapten, de ouderen en de langdurige werklozen meer dan vijf jaar een groter aandeel in van het totale aantal nwwz in West-Vlaanderen dan dit in het Vlaamse Gewest het geval is.

De meeste niet-werkende werkzoekenden worden in West-Vlaanderen dus geteld bij de laaggeschoolden (15.928 nwwz). Op de tweede plaats staan de werkzoekenden die twee jaar of langer werkloos zijn (8.877 nwwz). De top drie wordt vervolledigd door de jongeren (7.448 nwwz). De ouderen (≥ 55 jaar) volgen op de vierde plaats, daar tellen we 5.989 nwwz. Als vijfde in de rang vinden we de allochtonen terug, die in vergelijking met 2015 in de rangorde over het aantal arbeidsgehandicapten springen; in absolute cijfers gaat het om 5.805 nwwz of 9,6% van het Vlaamse totaal (60.443 nwwz van allochtone origine in Vlaanderen). 5.378 nwwz in West-Vlaanderen hebben een arbeidshandicap; dat is 2,5% minder in vergelijking met 2015.

Figuur 4: Kansengroepen (aantal en in % van totaal aantal nwwz), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Tussen 2015 en 2016 is het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden sterk gedaald. De afname bedraagt -6% in West-Vlaanderen en -3,5% in Vlaanderen (zie tabel 1).

Bij alle categorieën van kansengroepen tellen we in 2015 minder niet-werkende werkzoekenden dan het jaar voordien; de grootste daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen doet zich voor bij de ouderen (-6,7%), de kleinste afname is er bij de langdurige werklozen meer dan twee jaar (-2,3%). Eén uitzondering daarop vinden we bij de nwwz van allochtone afkomst; hun aantal nam tussen 2015 en 2016 toe met 6,2%.

Inzake evolutie van het aantal nwwz doet West-Vlaanderen het beduidend beter dan Vlaanderen: nagenoeg voor alle categorieën van kansengroepen is de evolutie in Vlaanderen minder gunstig dan in West-Vlaanderen. Ofwel is de daling van het aantal nwwz in Vlaanderen kleiner dan de daling in West-Vlaanderen (dit is zo bij de ouderen, de jongeren en de laaggeschoolden), ofwel is de evolutie in Vlaanderen stijgend terwijl dalend in West-Vlaanderen (dit is het geval bij de langdurige werklozen en de nwwz met een arbeidshandicap). De groep van allochtonen vormt opnieuw de uitzondering; voor deze categorie van kansengroepen is de procentuele toename in West-Vlaanderen (+6,2%) sterker, en dus minder gunstig, dan in Vlaanderen (+1,8%).

Tabel 1: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden naar kansengroep, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.

	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest		
	2015	2016	Evolutie 2015-2016	2015	2016	Evolutie 2015-2016
Ouderen (>= 55 jaar)	6 420	5 989	-6,7%	40 930	40 922	0,0%
Jongeren (< 25 jaar)	7 726	7 448	-3,6%	46 004	45 351	-1,4%
Laaggeschoolden	16 544	15 928	-3,7%	106 269	104 604	-1,6%
Langdurige werklozen (>= 2 jaar)	9 082	8 877	-2,3%	66 748	68 106	+2,0%
Langdurige werklozen (>= 5 jaar)	3 548	3 398	-4,2%	24 980	26 033	+4,2%
Allochtonen	5 466	5 805	+6,2%	59 376	60 443	+1,8%
Arbeidsgehandicapten	5 514	5 378	-2,5%	32 068	32 673	+1,9%
Alle nwwz	33 775	31 745	-6,0%	232 927	224 779	-3,5%

Laaggeschoold: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsopleiding en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Allochtoon: origine buiten EU-27 en EVA-landen.

Niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap:

- nwwz met Vlaams Fondserkenning inzake tewerkstelling;
- nwwz uit het buitengewoon onderwijs;
- nwwz met beperkte of zeer beperkte geschiktheid.

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

2.3 De participatieladder

Om de tewerkstelling en de arbeidsmatige participatie van personen uit de kansengroepen grafisch voor te stellen en de diverse tewerkstellingsmaatregelen waarmee dit gebeurt te ordenen, introduceerde de POM West-Vlaanderen in 2016 (voor de cijfergegevens 2014) voor het eerst de participatieladder.

De participatieladder is een Nederlands instrument³ dat vertaald werd naar de Vlaamse context en als beleidskader werd gebruikt in het decreet werk- en zorgtrajecten. Elke trede weerspiegelt een bepaald participatieniveau van volwassenen in de maatschappij⁴. De POM West-Vlaanderen heeft ervoor gekozen om de participatieladder niet visueel voor te stellen als een ladder of een trap, vanuit de overweging dat er zich dan steeds mensen *onderaan* de ladder bevinden. Vandaar dat er in de infographic voor een vrije visuele vertaling werd gekozen.

Op treden 5 en 6 vinden we participatievormen terug op basis van een **arbeidsovereenkomst**, 'tewerkstellingsplaatsen' (zie figuur 5).

Treden 1 tot en met 4 zijn 'participatieplaatsen': hierop staan alle jongeren, volwassenen en ouderen tussen 18 en 64 jaar die in meer of mindere mate participeren in de maatschappij (treden 1 en 2) en/of op de arbeidsmarkt (arbeidsmatige participatie op treden 3 en 4), evenwel **zonder arbeidsovereenkomst**⁵.

³ Van Gent, Van Horsen, Mallee & Slotboom, 2008 en Dorschiedt & Heida, z.j.

⁴ Hierin verschillen we van Vlaanderen dat een rendementsperspectief hanteert in zijn conceptnota 'naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie' van 30 oktober 2015.

⁵ Enige uitzondering hierop zijn de TWE-trajecten voor leefloongerechtigden via het OCMW, met de hervormde en ingekantelde art. 60 §7 en art. 61-tewerkstelling. Zij ontvangen (in tegenstelling tot TWE-traject VDAB-doelgroep) wel een loon en stromen dus wel in als werknemer in een TWE-traject, met behoud van een arbeidsovereenkomst om zo hun socialezekerheidsrechten op te bouwen.

De cijfers per trede geven het aantal bezette plaatsen weer, uitgedrukt in aantal personen⁶. Deze aantallen betreffen een toestand of jaargemiddeld cijfer⁷. In wezen is de participatieladder een dynamisch instrument: volwassenen kunnen klimmen of dalen op de ladder, afhankelijk van hun groepspotentieel, persoonlijke en competentieontwikkeling en omgevings- of andere factoren.

Er wordt gestreefd naar een optimale participatie van alle betrokkenen (rekening houdende met ieders mogelijkheden, ondanks hun beperkingen).

Voor een gedetailleerde uitleg over de zes treden verwijzen we naar de infographic en de beschrijvende nota over de treden en haar werkvormen in deel 2.

Figuur 5: Tewerkstellings- en participatieplaatsen op de participatieladder.

Trede 6	Betaald werk	Tewerkstellingsplaatsen (met arbeidsovereenkomst)	Tewerkstelling en participatie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Trede 5	Betaald werk met ondersteuning	Participatieplaatsen (zonder arbeidsovereenkomst)	
Trede 4	Tijdelijke activerende trajecten		
Trede 3	Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding		
Trede 2	Sociale contacten buitenshuis		
Trede 1	Contacten beperkt tot de huiselijke kring		

2.4 Betaald werk (tewerkstellingsplaatsen op treden 5 en 6)

Op 31 december 2015 waren er in West-Vlaanderen 106.980 personen aan het werk als zelfstandige en 412.120 als loontrekkende (op treden 5 en 6). Dit aantal tewerkstellingsplaatsen komt overeen met respectievelijk 21,8% en 18,5% van alle zelfstandige en loontrekkende tewerkstelling in het Vlaams Gewest (zie figuur 6).

8.733 zelfstandigen in West-Vlaanderen zijn in de loop van 2015 met hun activiteit gestart, dit komt overeen met 17,4% van het Vlaamse totaal.

Heel wat bezoldigde activiteit werd gecreëerd binnen het stelsel van de dienstencheques: 20.720 werknemers of 1 op 20 van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen zijn tewerkgesteld in de dienstencheque-economie⁸. Het aandeel van West-Vlaanderen in de totale Vlaamse dienstenchequetewerkstelling stijgt van 20,4% in 2014 naar 22,6% in 2015.

⁶ Een job of participeren in een tijdelijk activerend traject hoeft niet noodzakelijk een voltijdse job te zijn om als persoon uit de kansengroepen het gevoel te hebben volwaardig te participeren aan de samenleving en arbeidsmarkt. Alle tewerkstellings- en participatiecijfers worden daarom in eerste instantie in personen uitgedrukt (waar beschikbaar, wordt in de Excelbijlage ook het aantal VTE opgegeven).

⁷ Voor de detailinformatie bij de cijfergegevens verwijzen we naar de uitgebreide cijferbijdrage in Excelformaat (zie www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie). Voor iedere werkvorm of tewerkstellingsmaatregel zijn er aparte tabellen.

⁸ Cijfer 2015, bron: RVA.

Figuur 6: Aantal loontrekkenden, zelfstandigen en starters, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: RSZ, RSVZ, RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In West-Vlaanderen vertegenwoordigen de tertiaire en de quataire sector⁹ respectievelijk 37,5% en 35,8% van het totaal aantal loontrekkenden (zie figuur 7). 26,1% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen is tewerkgesteld in de industrie of bouw en 0,6% in de landbouw. In vergelijking met Vlaanderen is er in West-Vlaanderen relatief gezien meer tewerkstelling in de industrie maar is er evenwel heel wat minder werkgelegenheid in de tertiaire sector. Deze sector is met 37,5% van alle bezoldigde tewerkstelling ondervertegenwoordigd in vergelijking met Vlaanderen (43,2%).

Figuur 7: Bezoldigde tewerkstelling naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

42.786 personen of 10,4% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen oefenen een **betaalde job uit mét een of andere vorm van ondersteuning** die gekoppeld is aan hun persoonlijke kenmerken. Het zijn personen die omwille van persoonsgebonden kenmerken moeilijkheden ondervinden om op trede 6 te functioneren. Om de toegang tot de arbeidsmarkt of een betaalde job te vergemakkelijken, ontvangt de werkgever een financieel voordeel ter compensatie van zijn extra inspanningen en het mogelijke rendementsverlies.

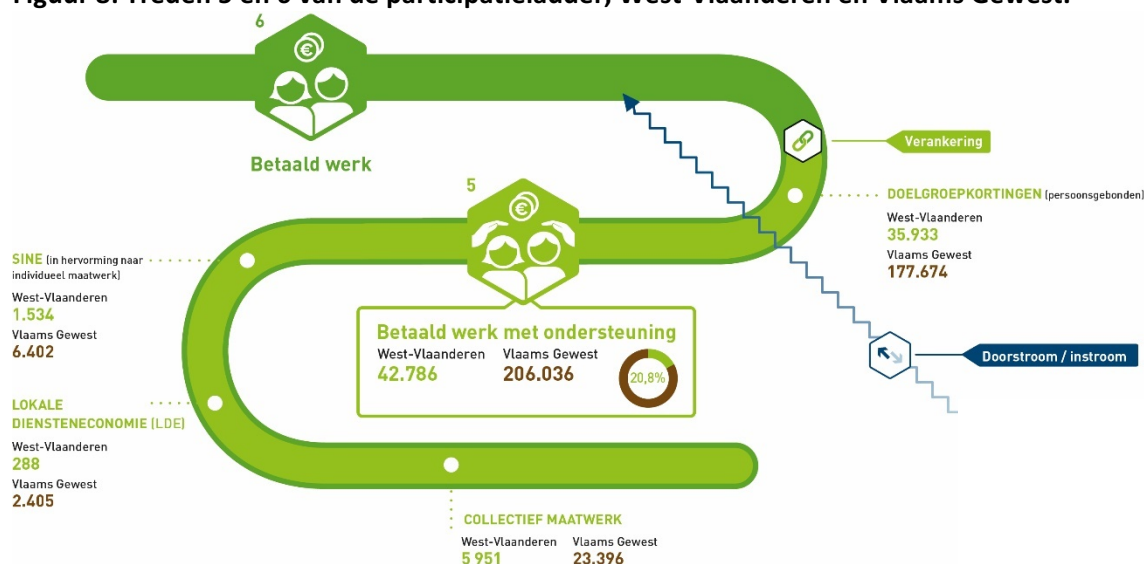
⁹ Tertiaire sector: commerciële dienstverlening (onder andere groothandel, kleinhandel, transport, logistiek en post, horeca, telecommunicatie, informatica ...). Quataire sector: niet-commerciële dienstverlening (onder andere openbaar bestuur, onderwijs, menselijke gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, kunst, amusement en recreatie ...).

Van de 42.786 personen op trede 5 (zie figuur 8) worden er 6.239 of 14,6% **collectief** tewerkgesteld via 'collectief maatwerk' en 'lokale diensteneconomie', twee werkvormen voor personen met een geïndiceerde begeleidingsnood, binnen het beleidsdomein Sociale Economie.

Het leeuwendeel van de loontrekkenden op trede 5 wordt echter **individueel** ingeschakeld via de doelgroepkortingen (beleidsdomein Werk) en individueel maatwerk (beleidsdomein Werk en Sociale Economie, nu nog SINE). In totaal gaat het om 36.547¹⁰ werknemers wat overeenkomt met 85,4% van alle loontrekkenden op trede 5.

De overige 89,6% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen heeft een **betaalde job zónder ondersteuning** op trede 6. Niettegenstaande er voor deze werknemers geen persoonsgebonden ondersteuning van toepassing is, kan de werkgever in veel gevallen wél genieten van een economisch gestoelde korting gekoppeld aan de kenmerken van de werkgever of de sector. Zo wordt er voor drie vierden van alle bezoldigde werknemers (trede 5 en 6), aan de werkgever, een niet-persoonsgebonden vermindering op de patronale RSZ-bijdragen verleend. In die zin zijn ook drie op de vier werknemers op trede 6 *gesubsidieerde* werknemers.

Figuur 8: Treden 5 en 6 van de participatieladder, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: Diverse, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁰ Bemerking: slechts 40% van SINE wordt in de berekening meegenomen; dit percentage komt overeen met het geraamde gedeelte van SINE dat buiten BW, SW en LDE valt.

Bemerkingen:

- De verwachting is dat het aantal personen uit de kansengroepen op trede 5 sterk zal schommelen, gezien de vele beleidswijzigingen (regulariseren gesco's, afschaffing RSZ-korting langdurige werklozen ...) en de gevolgen van de zesde staats hervorming (van kracht sinds 1 juli 2014, cfr. Deel 3: Beleidswijzigingen (nota en schema)). Tussen 2015 en 2016 merken we een daling van het aantal doelgroepwerknemers op trede 5 met 2,5%. Uitschieters vinden we bij de RSZ-korting voor jongeren (+49,4%) en gesco (-38,3%). De Vlaamse tewerkstellingspremie voor 50-plus valt in 2016 volledig weg (-100%)¹¹.
- Binnen de hervorming van de decreten collectief maatwerk en lokale diensteneconomie is er veel aandacht voor doorstroom van werknemers naar het reguliere circuit. Dit betekent dat er voor de werknemers binnen collectief maatwerk en lokale diensteneconomie een grote focus is op doorstroom naar trede 6. Om dit mogelijk te maken, besteedt 4Werk vzw¹² met de logistieke en financiële steun van de POM en de Provincie West-Vlaanderen veel aandacht aan **enclavewerk**. Bij enclavewerk komt een ploeg werknemers met een arbeidsbeperking, onder permanente begeleiding van een maatwerkbedrijf (beschutte of sociale werkplaats), (mee)werken op de werkvloer van een regulier bedrijf. 4Werk vzw streeft naar 20% enclavetewerking tegen 2019. Op dit moment bieden negen¹³ van de achtentwintig West-Vlaamse maatwerkbedrijven enclavewerk aan. In 2016 vond 22% van hun gepresteerde uren (goed voor 720 VTE) plaats op de werkvloer van de klant via de enclaveformule. Als we de gerealiseerde enclavetewerking van 720 VTE uitdrukken ten opzichte van de totale gerealiseerde tewerking binnen alle achtentwintig West-Vlaamse maatwerkbedrijven dan komen we uit op 16,9%.

2.5 Tewerking en arbeidsmatige¹⁴ participatie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Op trede 3, 4 en 5 vinden we de **personen met een afstand tot de arbeidsmarkt** terug die arbeidsmatig participeren aan de maatschappij, hetzij via een arbeidsovereenkomst waarbij er voor de werkgever een persoonsgebonden ondersteuning is voorzien (trede 5), hetzij binnen een andere regeling waarbij er voor de organisatie die de personen begeleidt een financiële tegemoetkoming is voor hun diensten¹⁵ (treden 3 en 4).

Op **trede 5** worden 42.786 personen met een arbeidsovereenkomst geteld voor wie de werkgever een financieel voordeel ontvangt ter compensatie van zijn extra inspanningen om deze persoon aan te werven en in dienst te houden (zie punt 2.4 Betaald werk).

¹¹ Voor de evolutie over meerdere jaren (vanaf 2010) per werkvorm, verwijzen we naar de tabellen in de cijferbijdrage (zie www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie).

¹² 4Werk vzw groepeerde de voormalige acht beschutte en twintig sociale werkplaatsen in West-Vlaanderen.

¹³ Alle (voormalige) beschutte werkplaatsen in West-Vlaanderen: Footstep (voorheen Arcotec), De Oesterbank, Interwest, Mariasteen, OptimaT, 't Veer, Waak en Westlandia en één (ex-)sociale werkplaats, namelijk Sowepo.

¹⁴ De participatieplaatsen vinden we terug op treden 4, 3, 2 en 1 van de participatieladder. Op treden 4 en 3 vinden we **arbeidsmatige** participatie terug: een combinatie van werk of arbeidsmatige activiteiten met welzijns- en zorgbegeleiding. Op treden 2 en 1 is dit minder of niet het geval. Mensen op trede 2 hebben voornamelijk sociale contacten buitenshuis en nemen deel aan georganiseerde activiteiten van sociaal-culturele verenigingen, lokale dienstencentra, verenigingen waar armen het woord nemen ... Het gaat hierbij om ontmoeting en bezigheid. Mensen die op trede 1 staan, hebben enkel sociale contacten in de huiselijke kring of in de welzijns- of zorginstelling waar ze verblijven.

¹⁵ Dit gaat op vandaag - spijtig genoeg - niet op voor alle organisaties. Er zijn een aantal arbeidszorginitiatieven die op vandaag geen Vlaamse betoelaging ontvangen voor hun aanbod van arbeidsmatige activiteiten onder welzijns- en zorgbegeleiding.

Trede 4 is een tijdelijke activeringstrede voor mensen zonder arbeidscontract¹⁶. In West-Vlaanderen gaat het in 2016 om 11.326 personen (zie figuur 9) met nood aan begeleiding (een combinatie van werk-, welzijns- en zorgbegeleiding), die door het volgen van dit tijdelijke traject (opnieuw) een stap kunnen zetten naar betaald werk. Ze participeren via een tijdelijk statuut binnen een reële arbeidsmarktomgeving, met als doel competenties en werkervaring op te doen om obstakels die een instroom naar trede 5 of 6 alsnog verhinderen, weg te werken. Dit gebeurt via de Tijdelijke Werkervaringstrajecten (9.039 personen), binnen het PWA-stelsel (in hervorming naar wijk-werken, 1.217 personen), via de ‘andere tijdelijke activerende trajecten’, namelijk BIO (beroepsinlevingsstage of -overeenkomst), ISS (instapstage voor jongeren) en de gesco-opleidingsprojecten (471 personen in het totaal), binnen het stelsel leren en werken (in hervorming naar duaal leren, 373 jongeren), via doorstroom of activering uit Arbeidszorg (160 trajecten) en door de begeleidingstrajecten van de West-Vlaamse activiteitencoöperatie Starterslabo (66 begeleide starters).

Waar mensen op trede 5 over een arbeidscontract beschikken (en aldus werknemers zijn), zitten mensen in trede 4 in ‘competentieversterkende trajecten’, in een opleidingsgegeven als het ware¹⁷ met als perspectief binnen maximum twee jaar door te stromen naar trede 5 of 6. Bij personen op trede 4 is er geen sprake van een (blijvende) arbeidsbeperking of (blijvende) nood aan een aangepaste werkomgeving en/of voortdurende ondersteuning en begeleiding op de werkvloer.

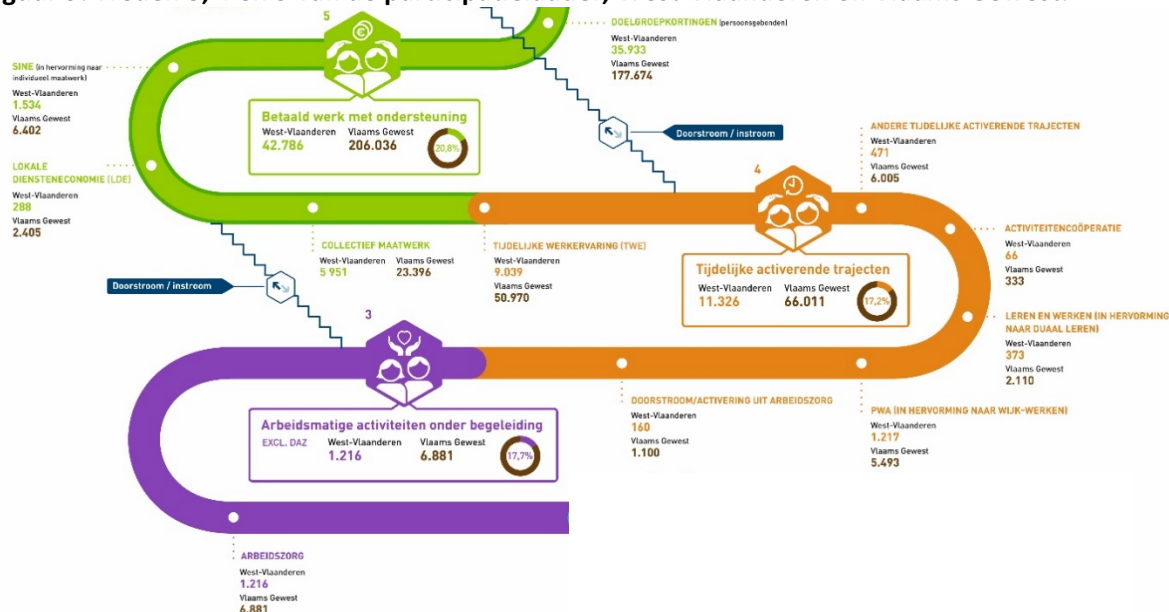
Op **trede 3** situeren zich de mensen die arbeidsmatige activiteiten verrichten zonder arbeidscontract en onder begeleiding (een combinatie van welzijns- en zorgbegeleiding). In West-Vlaanderen gaat het om 1.216 personen met nood aan een combinatie van werk en welzijn of zorg. Deze mensen staan een stap verder van betaalde arbeid dan de mensen die op trede 4 staan; betaalde arbeid is op middellange termijn niet mogelijk. Hier bevinden zich de ‘arbeidsmatige activiteiten’ zoals geformuleerd binnen het decreet werk- en zorgtrajecten (voorheen Arbeidszorg genaamd).

Waar we spreken over ‘werknemers’ binnen trede 5 en ‘mensen in (tijdelijke) opleiding’ op trede 4, bevinden de personen op trede 3 zich in een *vrijwilligersstatuut*. Zij ontvangen immers geen loon. Vaak ontvangt men een tussenkomst in de kosten (vrijwilligersvergoeding) van 1 euro per uur.

¹⁶ Met uitzondering van de personen in art. 60 §7 en art. 61 (zie Deel 3: Beleidswijzigingen (nota en schema)).

¹⁷ Zie voetnoot 16.

Figuur 9: Treden 3, 4 en 5 van de participatieladder, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: Diverse, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In totaliteit gaat het om 55.328 personen, met een zekere afstand tot de reguliere arbeidsmarkt, die in 2016 dankzij één of andere tewerkstellings- of activeringsmaatregel economisch of arbeidsmatig geactiveerd werden in West-Vlaanderen.

West-Vlaanderen kent hierdoor in 2016 een arbeidsmarktparticipatiegraad¹⁸ van 73,8% ten opzichte van 71,7% in Vlaanderen, en ten opzichte van een werkzaamheidsgraad van 72%.

De ingenomen tewerkstellings- en participatieplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (treden 5, 4, 3) vertegenwoordigen samen 13,4% van alle bezoldigde arbeidsplaatsen in de provincie West-Vlaanderen (zijnde 55.328 personen op 412.120 loontrekkenden). Deze verhouding is voor West-Vlaanderen net iets meer dan het gemiddelde voor Vlaanderen (12,5%).

Van alle gerealiseerde tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen vertegenwoordigt trede 5 veruit de grootste aantallen (77,3%, zie figuur 10) gevolgd door trede 4 (20,5%) en afsluitend met de plaatsen op trede 3 (2,2%).

¹⁸ Arbeidsmarktparticipatiegraad = tewerkstelling + participatie/bevolking 18-64. In tegenstelling tot de werkzaamheidsgraad (= werkenden 18-64 / bevolking 18/64, zie punt 2.1 Bevolking en beroepsbevolking van dit rapport), houdt deze (door de POM West-Vlaanderen ontwikkelde) indicator ook rekening met de arbeidsmatige participatie die er is of de 'werkzaamheid' van personen uit de kansengroepen, zonder arbeidsovereenkomst evenwel.

Figuur 10: Tewerkstellings- en participatieplaatsen voor personen uit de kansengroepen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Bron: diverse, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Alle tewerkstellings- en activeringsmaatregelen (met uitzondering van de activiteitencoöperatie¹⁹) waren de voorbije periode onderhevig aan Vlaamse beleidswijzigingen (zie Deel 3: Beleidswijzigingen (nota en schema)). Ofwel waren (zijn) er goedgekeurde conceptnota's, ofwel waren er gestemde decreten met/zonder (of zelfs geschorste) uitvoeringsbesluiten ... Dat alles maakt(e) het werken aan de verhoging van tewerkstelling en participatie van kansengroepen aan de arbeidsmarkt er niet makkelijker op.

Toch hield de sector van sociale economie, gezien de vele ontwikkelingen en onzekerheden beleidsmatig en in het veld, relatief goed stand. In 2016, in vergelijking met 2015, is de tewerkstelling en arbeidsmatige participatie van personen uit de kansengroepen in West-Vlaanderen afgenomen met 1.530 personen of -2,7%, namelijk van 56.858 in 2015 naar 55.328 in 2016 (zie tabel 2). Niettegenstaande deze daling tellen we in 2016 nog altijd meer tewerkstellings- en participatieplaatsen dan twee jaar eerder, in 2014: het verschil tussen 2014 en 2016 bedraagt 1.215 tewerkstellings- en participatieplaatsen of 2,2%.

De terugval tussen 2015 en 2016 is vooral te schrijven op het conto van trede 5 (-1.112 tewerkstellingsplaatsen of -2,5%) met belangrijke afnames - in absolute cijfers - bij de RSZ-korting voor ouderen (-2.833 personen voor wie er een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen is in de nieuwe, Vlaamse regeling ten opzichte van de oude, federale regeling), de RSZ-korting voor gesubsidieerde contractuelen (-404 personen) en VOP (-220 personen voor wie minimum één VOP werd uitbetaald).

Op trede 4 daalde in West-Vlaanderen het aantal participatieplaatsen voor kansengroepen met 4,5% (in absolute cijfers gaat het om 530 tijdelijke activerende trajecten die er minder zijn in 2016 ten opzichte van 2015) tegenover een toename van 1,9% in Vlaanderen.

Trede 3 - Arbeidszorg - groeide in West-Vlaanderen aan met 10,1% tegenover 4,7% in Vlaanderen.

Ten opzichte van 2015 is de procentuele verdeling van het totaal aantal tewerkstellings- en participatieplaatsen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt over treden 5, 4 en 3 nauwelijks gewijzigd (respectievelijk 77,3%, 20,5% en 2,2% in 2016 ten opzichte van 77,2%, 20,9% en 1,9% in 2015).

¹⁹ Voor het eerst in 2017 is de financiering van de activiteitencoöperatieves doelgroepafhankelijk gemaakt.

Tabel 2: Tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.

		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest		Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest		Evolutie 2015-2016	
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
TREDE 5 - BETAALD WERK MET ONDERSTEUNING	a + c + d + e + f + 40%g⁽¹⁾ + h + i + j + k	43 898	42 786	210 943	206 036	20,8%	20,8%	-2,5%	-2,3%
INDIVIDUELE INSCHAKELING									
Doelgroepkortingen	a + c + d + e + f	37 234	35 933	182 923	177 674	20,4%	20,2%	-3,5%	-2,9%
Vlaams doelgroepenbeleid	a + c + d	32 223	31 405	152 039	150 593	21,2%	20,9%	-2,5%	-1,0%
Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP)	a	2 864	2 644	12 977	13 059	22,1%	20,2%	-7,7%	0,6%
Vlaamse tewerkstellingspremie 50+	b	353	0	1 640	0	21,5%		-100,0%	-100,0%
RSZ-korting 54-plus	c	24 837	22 004	121 735	107 959	20,4%	20,4%	-11,4%	-11,3%
RSZ-korting jongeren	d	4 522	6 757	17 327	29 575	26,1%	22,8%	49,4%	70,7%
RSZ-korting langdurige werklozen	e	3 957	3 878	24 541	23 457	16,1%	16,5%	-2,0%	-4,4%
Gesco (o.a. BKO)	f	1 054	650	6 343	3 624	16,6%	17,9%	-38,3%	-42,9%
SINE (in hervorming naar individueel maatwerk)	g	1 570	1 534	6 633	6 402	23,7%	24,0%	-2,3%	-3,5%
COLLECTIEVE INSCHAKELING									
Lokale diensteneconomie (LDE)	h	308	288	2 355	2 405	13,1%	12,0%	-6,5%	2,1%
Collectief maatwerk	i + j + k	5 728	5 951	23 012	23 396	24,9%	25,4%	3,9%	1,7%
Maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen	i	4 774	4 899	17 503	17 820	27,3%	27,5%	2,6%	1,8%
Maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen	j	923	1 024	4 937	5 312	18,7%	19,3%	10,9%	7,6%
Invoegbedrijven	k	31	28	572	264	5,4%	10,6%	-9,7%	-53,8%
TREDE 4 - TIJDELIJKE ACTIVERENDE TRAJECTEN		11 856	11 326	64 797	66 011	18,3%	17,2%	-4,5%	1,9%
Tijdelijke werkervaring (TWE)	l + m + n + o + p + q + r + s + t + u	9 157	9 039	50 822	50 970	18,0%	17,7%	-1,3%	0,3%
Intensief werkplekieren (spoor 1)									
Werkvervangingsprojecten	l	360		3 167		11,4%		-100,0%	-100,0%
SIW	m	298	300	2 221	2 394	13,4%	12,5%	0,7%	7,8%
TIW	n		397		2 814		14,1%		
Naar een één gemaakt systeem van TWE (spoor 2)									
Beroepsverkenkende stages (BVS)	o	845	891	5 868	6 788	14,4%	13,1%	5,4%	15,7%
Art. 60 §7 van de OCMW-wetgeving	p	2 045	2 187	10 219	11 205	20,0%	19,5%	6,9%	9,6%
Art. 61 van de OCMW-wetgeving	q	50	75	122	170	41,0%	44,1%	50,0%	39,3%
Werkvervangingsstage (WES)	r								
Opleidingsstages (OS)	s	4 696	4 450	24 664	23 060	19,0%	19,3%	-5,2%	-6,5%
(laaggeschoolde) IBO	t	863	739	4 560	4 539	18,9%	16,3%	-14,4%	-0,5%
IBO-interim	u	0	0	1	0	0,0%			-100,0%
Andere tijdelijke activerende trajecten	v + w + x	574	471	4 020	6 005	14,3%	7,8%	-17,9%	49,4%
Beroepsinlevingsstage (BIO)	v	15	147	305	1 154	4,9%	12,7%	880,0%	278,4%
Instapstages voor jongeren (ISS)	w	71	37	504	300	14,1%	12,3%	-47,9%	-40,5%
Gesco-opleidingsprojecten	x	488	287	3 211	4 551	15,2%	6,3%	-41,2%	41,7%
Activiteitencoöperatie	y	66	66	308	333	21,4%	19,8%	0,0%	8,1%
Leren en werken (in hervorming naar duaal leren)	z + a' + b'	453	373	2 191	2 110	20,7%	17,7%	-17,7%	-3,7%
Brugprojecten	z	207	129	930	930	22,3%	13,9%	-37,7%	0,0%
Voortrajecten	a'	132	124	658	591	20,1%	21,0%	-6,1%	-10,2%
Persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT)	b'	114	120	603	589	18,9%	20,4%	5,3%	-2,3%
PWA (in hervorming naar wijk-werken)	c'	1 370	1 217	5 982	5 493	22,9%	22,2%	-11,2%	-8,2%
Doorstroom / Activering uit Arbeidszorg	d' + e'	236	160	1 474	1 100	16,0%	14,5%	-32,2%	-25,4%
DAZ-trajecten (Doorstroom uit Arbeidszorg)	d'	76	0	374	0	20,3%		100%	100%
TAZ-trajecten (Tender Activering Zorg)	e'	160	160	1 100	1 100	14,5%	14,5%	0%	0%
TREDE 3 - ARBEIDSMATIGE ACTIVITEITEN ONDER BEGELEIDING	f'	1 104	1 216	6 570	6 881	16,8%	17,7%	10,1%	4,7%
Arbeidszorg (excl. DAZ)	f'	1 104	1 216	6 570	6 881	16,8%	17,7%	10,1%	4,7%
TWERKSTELLING EN PARTICIPATIE VAN PERSONEN UIT DE KANSENGROEPEN*	trede 3 + trede 4 + trede 5	56 858	55 328	282 310	278 928	20,1%	19,8%	-2,7%	-1,2%
Arbeidsmarktparticipatiegraad ⁽¹⁾		73,9%	73,8%	71,2%	71,7%				

Bron: diverse, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Met een aandeel van 19,8% in de Vlaamse tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen, speelt West-Vlaanderen nog steeds een prominente rol inzake de activering van personen uit de kansengroepen. Dit aandeel ligt hoger dan het aandeel van West-Vlaanderen in de bezoldigde tewerkstelling (18,5%) of de beroepsbevolking (18,1%). In vergelijking met 2015 is de West-Vlaamse bijdrage aan de tewerkstelling en participatie van kansengroepen op de Vlaamse arbeidsmarkt afgenomen van 20,1% naar 19,8%. Ten opzichte van 2014 (19,8%) kunnen we spreken van een status quo.

De verschillen tussen de diverse werkvormen onderling zijn evenwel groot. West-Vlaanderen heeft een bijzonder hoog aandeel in de Vlaamse tewerkstelling via collectief maatwerk (25,4%), dit aandeel is zelfs nog hoger dan in 2015 (24,9%). Ook SINE²⁰ (24%), het in hervorming zijnde PWA-stelsel (22,2%) en de doelgroepkortingen (20,2%)²¹ scoren relatief hoog in West-Vlaanderen. Maatregelen of werkvormen zoals bijvoorbeeld de 'andere tijdelijke activerende trajecten' (7,8%), lokale diensteneconomie (12%) en de bijzondere trajecten voor doorstroom of activering uit Arbeidszorg (14,5%) zijn minder sterk aanwezig in West-Vlaanderen.

De relatief sterke aanwezigheid van de industrie in West-Vlaanderen ten opzichte van het Vlaamse Gewest kan een verklaring zijn voor het hoge aandeel van de West-Vlaamse tewerkstelling van voornamelijk de beschutte werkplaatsen (27,5%) binnen collectief maatwerk in Vlaanderen. Het aandeel van de secundaire sector in de totale tewerkstelling in West-Vlaanderen is met zijn 26,1% beduidend groter dan de 21,8% in het Vlaamse Gewest. Dit is een belangrijk gegeven gezien beschutte werkplaatsen in hoofdzaak fungeren als toeleveranciers voor de industrie.

Binnen West-Vlaanderen vinden we de grootste aanwezigheid van tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen in regio Zuid-West-Vlaanderen terug (zie figuur 11). 29,3% van de tewerkstelling in West-Vlaanderen op trede 5²² en minstens 12,3%²³ van alle West-Vlaamse participatieplaatsen op trede 4 is in Zuid-West-Vlaanderen gesitueerd.

Regio Oostende telt het minst aantal tewerkstellings- en participatieplaatsen: respectievelijk 9% van het West-Vlaamse totaal voor treden 3, 4 en 5 samen²⁴.

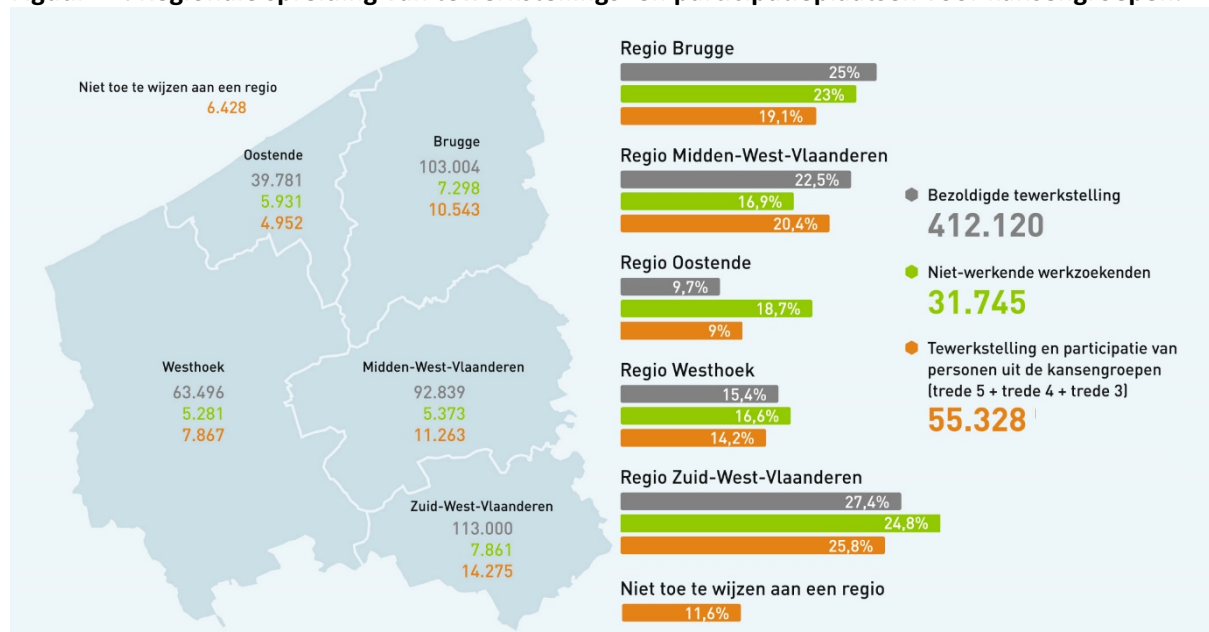
²⁰ In hervorming naar individueel maatwerk.

²¹ Uitgezonderd de RSZ-korting langdurige werklozen (16,5%) en gesco (17,9%) maar uitdovend en in absolute cijfers slechts 3.624 personen in Vlaanderen en 650 in West-Vlaanderen); twee maatregelen binnen het geheel van doelgroepkortingen waarin West-Vlaanderen toch wat achterop hinkt.

²² Een verklaring hiervoor is te vinden in het feit dat WAAK, gelegen in Kuurne, het grootste maatwerkbedrijf is van (West-) Vlaanderen met 1.848 personen (1.627 VTE) in 2016.

²³ 6.428 participatieplaatsen op trede 4 - dit is 56,8% van het West-Vlaamse totaal voor trede 4 - konden niet toegewezen worden aan een specifieke regio.

²⁴ 6.428 tewerkstellings- en participatieplaatsen of 11,6% van het West-Vlaamse totaal voor treden 3, 4 en 5 konden niet toegewezen worden aan een specifieke regio.

Figuur 11: Regionale spreiding van tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen.

Bron: diverse, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

2.6 Nabeschouwingen

2.6.1 Zorg om tewerkstelling en participatie = beleidsdomeinoverschrijdend

De zorg om de tewerkstelling en participatie van kansengroepen is een gedeelde zorg en is met andere woorden beleidsdomeinoverschrijdend. Grotendeels is dit nog steeds de prioriteit van het Vlaams beleidsdomein Sociale Economie, maar zeker ook Werk, Welzijn en Onderwijs nemen heel wat individuele tewerkstelling/participatie aan de arbeidsmarkt op zich voor kwetsbare doelgroepen (zie figuur 12). Het is nu de uitdaging van de Vlaamse Overheid om hier middels een **geïntegreerd** beleid werk van te maken.

Figuur 12: Vlaamse beleidsdomeinen.

	Werk	Sociale Economie	Welzijn	Onderwijs
Doelgroepkortingen	●			
SINE	●	●		
Lokale diensteneconomie		●		
Collectief maatwerk		●		
Tijdelijke werkervaring	●			
Andere tijdelijke activerende trajecten	●			
Activiteitencoöperatie		●		
Leren en werken				●
PWA (Wijkwerken)	●			
Doorstroom/activering uit arbeidszorg	●	●	●	
Arbeidszorg	●	●	●	

2.6.2 Verloren talent

Waar de nieuwe Vlaamse beleidsteksten vol staan met woorden als ‘doorstroom’, ‘activering’ en ‘competentieversterkende trajecten’, merken we aan de andere kant een aantal tekortkomingen, of anders gezegd ‘tandwielen die niet goed schakelen’ in onze arbeidsmarkt.

Op 30 juni 2016 telde het RIZIV 39.996 invaliden in West-Vlaanderen (loontrekkenden en zelfstandigen, zowel werkenden als werklozen, die één jaar of langer arbeidsongeschikt waren). Dit komt overeen met 7,4% van de effectieve beroepsbevolking (*alle werkenden en werklozen tussen 18 en 64 jaar*). Dit betekent ook dat er ook in 2016 een heel stuk méér invaliden dan niet-werkende werkzoekenden (31.745 nwwz) werden geteld; het verschil bedraagt ruim 8.251 personen of ruim een vierde méér invaliden dan nwwz.

Tussen 2015 en 2016 is het aantal invaliden bij de loontrekkenden gestegen met 7,7%. Het aantal invaliden stijgt na 2016 nog verder en bedraagt op 30 juni 2017 37.792 loontrekkenden.

De verklaring voor steeds meer ziekte-uitval ligt deels in het feit dat we langer werken (oudere werknemers hebben vaker chronische ziekten dan jongeren). Maar heel wat ziekteverzuim is ook gerelateerd aan stress en hoge werkdruk en heeft voor een deel te maken met de arbeidsomstandigheden.

Uit onderzoek in Zweden (Canivet, Karasek en anderen, 2012) naar de oorzaken waarom mensen vroegtijdig de arbeidsmarkt verlaten, kwam naar voren dat - als leeftijd en gezondheidsindicatoren uitgevlakt zijn - een belangrijke verklaring ligt in de manier waarop het werk wordt georganiseerd. Organisaties kunnen het risico op arbeidsongeschiktheid terugdringen door een beleid te ontwikkelen dat gericht is op het wegwerken van zogenaamd ‘slopende jobs’. Het is een zoektocht om inhoud en organisatie van het werk opnieuw in de juiste balans te brengen²⁵.

Dit toont aan dat de afstand tot de arbeidsmarkt niet enkel en alleen een persoonlijk probleem is, maar vaak ook een gebrek aan afstemming tussen mens en werkomgeving. De focus ligt vaak op 'het versterken van competenties van de werkzoekenden' met *hun* afstand. Heel weinig wordt er ingegaan op de afstand van de *werkomgeving*, met andere woorden op het dichterblijven van de werkomgeving naar de werkzoekende.

Maar er komt kentering. Meer en meer sijn termen als ‘werkbaar werk’, ‘innovatieve arbeidsorganisatie’ of ‘sociale innovatie’ de Vlaamse arbeidsmarkt binnen. Sociale innovatie is de vernieuwing van de wijze waarop gewerkt wordt in organisaties en door individuen, en wel zo dat zowel de arbeidsproductiviteit (bedrijfsdoelstellingen) als de kwaliteit en het welzijn van leven daar bij gebaat zijn.

Niet altijd moet de mens aangepast worden aan de job, het kan ook andersom. Dat blijkt ook uit de positieve ervaringen van de maatwerkbedrijven die door hun dagdagelijkse werking en activiteiten al decennialange ervaring en een unieke expertise hebben in het verkleinen van de afstand tussen de kansengroepen en de job.

²⁵ ‘Wie minder langdurig zieken wil, werkt slopende jobs weg’, persartikel 7 augustus 2015, Flanders Synergy.

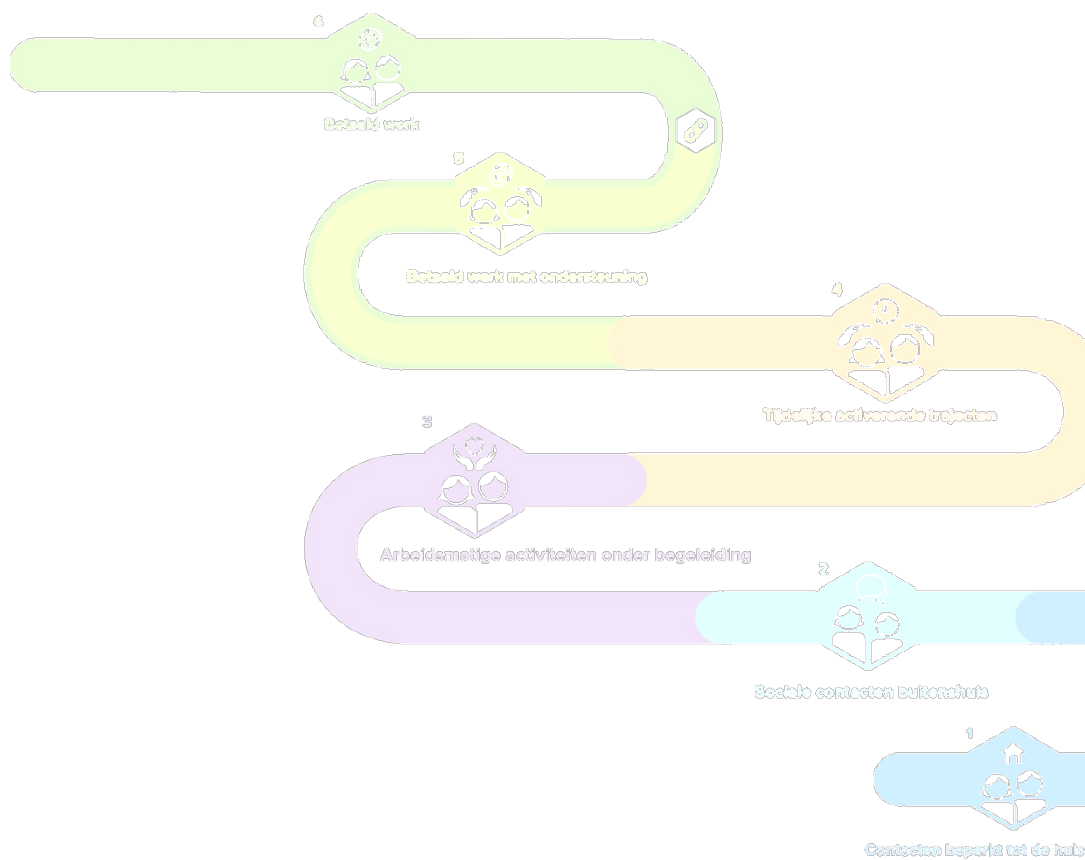
2.6.3 Spontane ondersteuning van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Ook spontaan worden in het reguliere bedrijfsleven heel wat inspanningen geleverd om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen of te houden, bijvoorbeeld via retentiebeleid²⁶. Omdat er hierbij geen beroep gedaan wordt op een bepaalde maatregel wordt dit evenwel niet weerspiegeld in deze cijfers.

²⁶ Retentiebeleid of retentiemanagement is bedrijfsbeleid dat gericht is op het behouden van het personeel in een organisatie. Retentiemanagement streeft ernaar de banden met het personeel dusdanig uit te bouwen dat ze zich verbonden voelen met het bedrijf en minder geneigd zijn om elders te gaan werken.

DEEL 2: BESCHRIJVENDE NOTA OVER PARTICIPATIELADDER (TREDEN EN WERKVORMEN)

1 Introductie

Deze uitgave 'Tewerkstelling en participatie van kansengroepen in West-Vlaanderen, cijfers 2016', editie december 2017 is de tweede uitgave gebaseerd op de participatieladder^[1].

De POM hanteerde voor het eerst de participatieladder om de cijfergegevens van 2014 over de tewerkstelling en participatie van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt (kansengroepen) voor te stellen.

2014 was immers een overgangsjaar voor het Vlaamse arbeidsmarktbeleid in het algemeen en de sociale economie in het bijzonder. Het was een jaar van vele Vlaamse hervormingen inzake tewerkstelling en participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het was ook een jaar waarin verschillende decreten werden gestemd die nog hun uitvoeringsbesluiten moeten krijgen, waarin uitvoeringsbesluiten werden gestemd voor decreten, of waarbij conceptnota's werden voorbereid voor de komende jaren. Er veranderde veel en de voorbije jaren was dit evenzeer het geval. Dit maakt(e) het niet evident om een cijferanalyse uit te voeren.

We wilden toen als de POM West-Vlaanderen reeds rekening houden met deze talrijke verschuivingen in het beleid van de huidige Vlaamse Regering (2014-2019), zelfs al hadden niet alle verschuivingen en vernieuwingen toen reeds een (cijfermatige) impact op het jaar 2014. Dit is evenzeer het geval voor de jaren 2015 en 2016. De meeste hervormingen treden pas in werking vanaf ten vroegste 1 juli 2016, maar veelal pas vanaf 2017 en de komende jaren.

Deze vele beleidswijzigingen zetten ons toen aan om een andere voorstellingswijze te kiezen voor de cijfermatige weergave van de tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen in West-Vlaanderen. We kozen voor de participatieladder als beeld om de verschillende vormen van tewerkstelling en participatie van kansengroepen helder weer te geven. De participatieladder is een Nederlands instrument dat vertaald werd naar de Vlaamse context en als beleidskader werd gebruikt in het decreet werk- en zorgtrajecten. Elke trede weerspiegelt een niveau waarop volwassenen op vandaag participeren in de samenleving/arbeidsmarkt: ofwel met een arbeidscontract (trede 5 en 6), ofwel zonder arbeidscontract (trede 1 tot en met 4).

Deze nota bundelt voor u enerzijds de werkvormen op de zes treden, met een woordje duiding (opzet, doelgroep, inhoud van de maatregel ...) en anderzijds biedt het u een gebald overzicht van alle Vlaamse hervormingen betreffende de beleidsdomeinen 'tewerkstelling en activering van kansengroepen' binnen het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019. Het kan dienen als een naslagwerk en 'hulplijn', en geeft wat meer tekst en uitleg bij de samenvattende *infographic en uitgebreide cijferbijlage (in Excelformaat)*.

Wij hopen van harte dat deze bijdrage u opnieuw kan helpen om de 'bomen door het bos' en/of 'het bos door de bomen' (terug) te zien.

^[1] De participatieladder is een Nederlands instrument (Van Gent, Van Horses, Mallee & Slotboom, 2008 en Dorschiedt & Heida, z.j.) dat vertaald werd naar de Vlaamse context en als beleidskader werd gebruikt in het decreet 'Werk- en Zorgtrajecten' (23 april 2014).

2 Treden en werkvormen van de participatieladder

TREDE 6 | Betaald werk

Betaald werk

Op trede 6 staan mensen die een betaalde job uitoefenen zonder persoonsgebonden ondersteuning²⁷. Op deze trede komt het overgrote deel van de loontrekkenden en zelfstandigen voor (het andere deel van personen met een arbeidscontract bevindt zich op trede 5). Niettegenstaande er op deze trede geen persoonsgebonden ondersteuning van toepassing is, kunnen heel wat werkgevers wel **genieten van diverse economisch gestoelde kortingen** gekoppeld aan de kenmerken van de werkgever of aan een specifieke sector.

We zoomen even in op de economisch gestoelde kortingen van de patronale bijdragen op trede 6. Met de zesde staatshervorming (van kracht sinds 1 juli 2014) is Vlaanderen bevoegd geworden voor het doelgroepenbeleid (zie verder bij trede 5). De federale overheid blijft bevoegd voor:

- de structurele verminderingen van de patronale bijdragen voor de sociale zekerheid;
- de verminderingen van de werknemersbijdragen;
- de verminderingen van de patronale bijdragen voor de sociale zekerheid in functie van de werkgever of in functie van de activiteitensector.

Ook die verminderingen betekenen een financiële tegemoetkoming voor de werkgever, alleen is deze niet gekoppeld aan de kenmerken van de werknemer. Voor ruim drie op vier (75,4%) werknemers geniet de werkgever van **een niet-persoonsgebonden RSZ-korting**. In die zin zijn er ook 'gesubsidieerde werknemers' op trede 6.

West-Vlaanderen investeert sterk in de industrie²⁸ als motor voor de West-Vlaamse economie. Speerpunt van Westdeal²⁹, het strategisch economisch beleidsplan van de Provincie West-Vlaanderen voor de periode 2013-2018, zijn de Fabrieken voor de Toekomst (clusters). Deze bundelen de krachten en expertise om gezamenlijk werk te maken van strategische domeinen waarmee de clusters zich kunnen versterken. De vijf Fabrieken voor de Toekomst zijn Nieuwe Materialen, Voeding, Blue Energy en Mechatronica & Machinebouw en Zorgeconomie. De Academie voor de Toekomst geeft vorm aan de sociale pijler binnen de ruimere werking van de Fabrieken voor de Toekomst. Het is een provinciaal samenwerkingsverband van opleidingsinstellingen, sectorfondsen en de VDAB. Het is een initiatief van de POM West-Vlaanderen, met Syntra West als operationeel partner. De doelstelling van de Academie voor de Toekomst is de instroom van gemotiveerde en competente werknemers naar technische (knelpunt)functies in de West-Vlaamse speerpuntclusters te bevorderen, en de retentie van deze werknemers te versterken. Tevens wordt er ingezet op het stimuleren en ondersteunen van sociale innovatie in ondernemingen. Anders gezegd, de Academie voor de Toekomst tracht de werkenden actief op trede 6 (en 5), op trede 6 (en 5) te houden.

²⁷ Dit is het onderscheid met trede 5, waar mensen mét persoonsgebonden ondersteuning aan het werk zijn. Hun ondersteuning is persoonsgerelateerd, gekoppeld aan de kenmerken van de werknemer.

²⁸ West-Vlaanderen is een sterk geïndustrialiseerde provincie met 27,2% van zijn loontrekkenden werkzaam binnen de secundaire sector, waar dit voor Vlaanderen slechts 22,8% bedraagt.

²⁹ Met dit strategisch plan wil de Provincie samen met de POM West-Vlaanderen de basisvoorwaarden helpen ontwikkelen voor een duurzame economische transformatie. Het is de rol van de Provincie om deze samenwerkingsverbanden te faciliteren en te stimuleren met als doel de West-Vlaamse economie te transformeren naar een sterke, toekomstgerichte en kennisgedreven economie. Zie ook www.fabriekenvoordetoekomst.be.

Gezien de maatwerkbedrijven een troef zijn om de industrie hier in West-Vlaanderen te houden, zet de POM sterk in op de verankering van deze bedrijven in onze industriële provincie. Uit een recente studie van de POM - najaar 2016 - werd de samenwerking tussen de maatwerkbedrijven en het bedrijfsleven in West-Vlaanderen onder de loep genomen. Dit leverde meer dan verrassende cijfers op. Eén op de twee (47,5%) van de West-Vlaamse industriële ondernemingen (\geq tien werknemers) werkt samen met een maatwerkbedrijf. De economische impact is duidelijk groter dan door velen werd gedacht. De maatwerkbedrijven zijn daarnaast ook verankerd met de West-Vlaamse speerpuntsectoren binnen de Fabrieken voor de Toekomst (FvT). Maar liefst 62,6% van alle West-Vlaamse ondernemingen binnen de FvT Mechatronica & Machinebouw werkt samen met een maatwerkbedrijf. Verder blijkt uit de studie³⁰ dat maatwerkbedrijven samenwerken met die bedrijven die de motor vormen van onze economie inzake tewerkstelling, investeringen, innovatie ... Kortom, de West-Vlaamse maatwerkbedrijven spelen een cruciale rol in de verankering van onze (West-)Vlaamse industrie en economie in zijn geheel.

³⁰ Voor meer info over de resultaten van de verankeringsstudie: <http://www.pomwvl.be/verankering>.

TREDE 5 | Betaald werk met ondersteuning

Betaald werk met ondersteuning

Op trede 5 staan mensen die een betaalde job uitoefenen mét ondersteuning. Concreet zijn het mensen die omwille van persoonsgebonden kenmerken (nog) moeilijkheden ondervinden om op trede 6 te functioneren. Om de toegang tot de arbeidsmarkt (een betaalde job) te vergemakkelijken, is een **persoonsgebonden ondersteuning (gekoppeld aan de werknemer) voorzien**. Een werkgever ontvangt een financieel voordeel ter compensatie van zijn extra inspanningen.

Op deze trede komen twee vormen van inschakeling voor:

- individuele inschakeling (doelgroepkortingen en individueel maatwerk);
- collectieve inschakeling (collectief maatwerk en lokale diensteneconomie).

Dit zowel binnen de 'sociale economie', alsook binnen het klassieke bedrijfsleven.

A. INDIVIDUELE inschakeling van werknemers, met een persoonsgebonden ondersteuning

DOELGROEPKORTINGEN met onder meer het (geregionaliseerde) Vlaams doelgroepenbeleid

Doelgroep | Werknemers met een **lager rendementsverlies dan** werknemers binnen individueel of collectief maatwerk (waardoor tussenkomst in loonpremie lager ligt dan 40%) en **geen geïndiceerde begeleidingsnood**³¹ (dit is bevoegdheidsafbakening tussen Vlaams beleid Werk en Vlaams beleid Sociale Economie waardoor geen overlap meer mogelijk is).

Concreet | Met de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming kan Vlaanderen sinds 1 juli 2014 een stelsel voor de werkgeversbijdrageverminderingen inrichten dat gericht is op de aanwerving of tewerkstelling van bepaalde doelgroepen.

Het Vlaams regeerakkoord stelt een vereenvoudiging van het **Vlaams doelgroepenbeleid**³² voorop, waarbij gefocust wordt op (slechts) **drie doelgroepen**: jongeren (< 25 jaar), 55-plussers en personen met een arbeidshandicap. De bedoeling is om de aanwerving en het aan het werk houden van deze doelgroepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt financieel te ondersteunen via:

- de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP-premie), voor de personen met een arbeidshandicap (pmah, zoals het al was), nu uitgebreid met personen met een psychosociale problematiek (PSP) (deze samengenomen, wordt er gesproken over personen met een arbeidsbeperking). Ook zal de VOP kunnen worden ingezet voor doorstroomtrajecten uit collectief maatwerk (zowel doorstroom binnen als buiten maatwerkbedrijven);

³¹ De VDAB staat als arbeidsmarktregisseur in voor de toeleiding. De VDAB bepaalt de afstand tot de arbeidsmarkt van de werkzoekende, bepaalt de nood aan compensatie van rendementsverlies én de nood aan begeleiding.

³² Binnen het doelgroepenbeleid worden maatregelen genomen die de tewerkstelling bevorderen van doelgroepen die, omwille van een specifiek kenmerk als groep, een nadeel op de arbeidsmarkt ondervinden.

- of via het systeem van de vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (geregionaliseerd met de zesde staatshervorming) voor de **ouderen** (55-plussers) en de **jongeren** (< 25 jaar en laag- en middengediplomeerd³³). Voor de ouderen bestond er nog steeds de Vlaamse loonpremie 50+ (vermindering van loonkost). Sinds 1 januari 2015 komen de niet-werkende werkzoekenden tussen 50 en 55 jaar die minder dan één jaar ingeschreven zijn bij de VDAB, niet meer in aanmerking voor de premie 50+. De leeftijdsgrens wordt vanaf dan opgetrokken naar 55+. Vanaf 1 juli 2016 werd de premie afgeschaft.

De vereenvoudiging van de doelgroepkortingen vormt een belangrijke maatregel binnen het ruimer doelgroepenbeleid. Dit vormde het zogenaamde 'kwantitatieve luik' van het Vlaamse Banenpact (21 oktober 2015).

De (geregionaliseerde) RSZ-kortingen op patronale bijdragen voor de **langdurig werklozen** worden afgeschaft. Vlaanderen wil deze groep vooral benaderen via het nieuwe (dynamischere) systeem van tijdelijke werkervaring (zie trede 4) om zo hun overbrugbare afstand tot een betaalde job sneller weg te werken. Dit valt onder het 'kwalitatieve luik' van het Vlaamse Banenpact. Maatregelen hierin moeten focussen op het versterken van de individuele werkzoekende en/of werknemer in zijn/haar arbeidsmarktpositie.

Aanvullend keurde men in februari 2017 eveneens een aanwervingsincentive goed voor langdurig werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar die twee jaar of langer werkzoekend zijn. De premie zal worden toegekend voor aanwervingen vanaf 1 januari 2017.

Gesco staat voor **gesubsidieerde contractuelen** en werd in de jaren '80 in het leven geroepen om de tewerkstelling van bepaalde categorieën van werknemers (langdurig en vooral laaggeschoolde werklozen) bij lokale besturen en OCMW's te bevorderen en te vereenvoudigen (nieuw en eenvormig statuut: de contingentgesco's of weerwerkgesco's). Dit nieuwe gescostatuut werd in 1999³⁴ veralgemeend (veralgemeende gesco's of projectgesco's) voor de instellingen van openbaar nut, onderwijsinstellingen en vzw's met een sociaal, humanitair of cultureel doel.

In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 is beslist tot een hervorming van de gesco's:

- de contingentgesco's zijn vanaf april 2015 geregulariseerd (beslissing van 27 februari 2015);
- de projectgesco's zullen in beslissing van 18 december 2015 ofwel uitdoven (vanaf 1 januari 2016) ofwel geregulariseerd worden.

Hervorming van de SINE-maatregel tot INDIVIDUEEL MAATWERK

(Hervormde) doelgroep | Doelgroepwerknemers (DGWN's) met grote afstand tot de arbeidsmarkt (loonpremie groter dan 40% wegens groot rendementsverlies) en **mét geïndiceerde begeleidingsnood**.

De VDAB bepaalt de afstand tot de arbeidsmarkt van de werkzoekenden (ofwel met attest voor personen met een arbeidshandicap (pmah) ofwel op basis van ICF³⁵-indicering) en bepaalt de nood aan begeleiding en de compensatie voor het rendementsverlies.

³³ Zonder diploma hoger onderwijs.

³⁴ Beslissing in 1993, maar uitvoeringsbesluiten pas in 1999.

³⁵ ICF staat voor de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) en is een wetenschappelijk instrument dat door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) erkend is sinds 2002. Het ICF-instrument brengt aan de hand van de classificatie van gezondheids-(-gerelateerde) problemen het functioneren van een persoon in kaart.

Achterliggende filosofie | Doelgroepwerknemers met dezelfde noden moeten dezelfde ondersteuning kunnen krijgen, ongeacht de plaats van tewerkstelling (collectief binnen sociale economie of individueel binnen reguliere economie).

Om aldus een gelijke behandeling van alle werkgevers en werknemers met een ondersteuningsnood te realiseren, is er nood aan een kader waarin doelgroepwerknemers met een rendementsverlies en een begeleidingsnood recht hebben op dezelfde ondersteuning, ongeacht de plaats van tewerkstelling. De hervorming van de geregionaliseerde SINE-maatregel tot individueel maatwerk regelt aldus dit kader en de individuele inschakeling van doelgroepwerknemers binnen de reguliere economie. Dit individueel maatwerk (volgens de conceptnota) vervangt de maatwerkafdeling (collectieve inschakeling van vijf VTE in de reguliere economie). De maatwerkafdelingen (voorzien binnen het maatwerkdecreet bij collectieve inschakeling) worden opgeheven of hervormd. De norm van vijf VTE voor een maatwerkafdeling wordt verlaten ten gunste van de individuele inschakeling van doelgroepwerknemers (DGWN's).

Het werkondersteuningspakket dat wordt voorzien in de hervormde SINE-maatregel, bestaat minimaal uit één module loonpremie en één module begeleiding op de werkvloer. In tegenstelling tot collectief maatwerk dient de begeleider, die voorziet in de begeleiding op de werkvloer, niet tewerkgesteld te zijn bij de werkgever die de DGWN inschakelt.

In de nota van 30 oktober 2015 werd voorgesteld om de huidige SINE-maatregel (loonpremie en RSZ-korting voor zeer moeilijk te plaatsen werklozen en fiscale voordelen voor het bedrijf) stop te zetten op 1 januari 2017. Vanaf die datum zou nieuwe instroom in de maatregel niet meer mogelijk zijn. Voor wat betreft de min-45-jarigen (die voor deze datum in dienst waren) is er een uitdoof van de toegekende rechten (11 of 21 kwartalen) voorgesteld. Na afloop van deze rechten wordt verondersteld dat de betrokken persoon aan de slag kan met een regulier contract bij dezelfde werkgever. Voor wat betreft de plus-45-jarigen wordt een stopzetting van de maatregel na vijf jaar voorgesteld.

Echter, de vernieuwde SINE-maatregel kon nog niet ingevoerd worden. Alles loopt momenteel nog gewoon door en nieuwe mensen kunnen nog steeds instappen in het (te hervormen) SINE-systeem. De SINE-maatregel - zoals ze op vandaag bestaat - zal nog tot minstens eind 2018 in zijn huidige vorm blijven bestaan³⁶. Er moet een regelgevend proces ter hervorming van de SINE-maatregel opgestart worden. Een grondige financiële impactanalyse zal een belangrijk uitgangspunt vormen voor het legistiek proces waarbij ook de effecten op collectief maatwerk, LDE en de dienstenchequesector in kaart zullen worden gebracht. De Vlaamse Regering garandeert³⁷ de tewerkstelling van de huidige doelgroepwerknemers binnen de sociale economie die momenteel genieten van een SINE-tussenkomst. Voor de anderen met een SINE-tussenkomst, wordt het uitdoofscenario van de conceptnota van 30 oktober 2015 gevolgd.

³⁶ Informatie bekomen van het Departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse overheid.

³⁷ Uit beleidsbrief Sociale Economie 2016-2017 van Vlaams minister van Sociale Economie.

De Vlaamse Regering was tevens van plan te onderzoeken op welke manier de SINE-erkenningen zonder doelgroepwerkstelling versneld kunnen worden ingetrokken. Dit werd geregeld in het Zomerakkoord van de federale regering van juli 2017. Daar kwamen de inschakelingsbedrijven ook aan bod. De tijdelijke vrijstelling van vennootschapsbelasting wordt beperkt tot een (te indexeren) bedrag van 7.440 euro per werknemer uit de inschakelingsdoelgroep die effectief tijdens het betrokken belastbaar tijdperk tewerkgesteld wordt. Dit zou dus betekenen dat het inschakelingsstatuut niet meer als voordeel biedt dat de volledige boekhoudkundige winst vrijstelbaar zou zijn, maar enkel een bedrag van 7.440 euro per werknemer uit de doelgroep. De wijzigingen zouden er komen vanaf 2018.

B. COLLECTIEVE inschakeling van werknemers, met een persoonsgebonden ondersteuning

LOKALE DIENSTENECONOMIE (LDE)

Belangrijkste inhoudelijke zaken van het gewijzigde LDE-besluit (ter vervanging van het eerste besluit op LDE van 5 oktober 2007, met ingang per 1 januari 2008):

Doelgroep | Inschaling van de doelgroepwerknemer (DGWN) gebeurt door de VDAB op basis van de omvang van hun afstand tot de arbeidsmarkt, in plaats van opleidingsniveau en werkloosheidsduur (indicering nu op basis van ICF³⁸).

Vershil met doelgroep bij maatwerkdecreet en bij TWE | De DGWN heeft nood aan een langdurig begeleid en competentieversterkend traject (langer dan twee jaar (en dus geen tijdelijke trajecten zoals bij TWE) en korter dan vijf jaar (en aldus niet bij collectief maatwerk)). Na dit traject moet de DGWN klaar zijn voor doorstroom naar een job zonder ondersteuning.

Dubbele opdracht LDE | Focus op competentieversterking en begeleiding van kansengroepen naar volwaardig werk, alsook het antwoord bieden op lokale noden (diensten aan huis, aan een buurt ...).

De aanvullende dienstverlening van het LDE-initiatief wordt vastgelegd door het lokale bestuur (en niet meer door de Vlaamse overheid).

De LDE-organisatie biedt de DGWN's (minstens vijf VTE per LDE-initiatief) een **kwaliteitsvol begeleid en competentieversterkend inschakelingstraject aan** en gaat zo het engagement aan om na een inschakelingstraject van **maximaal vijf jaar** zijn mensen te laten doorstromen. Dit impliceert dat er geen contracten van onbepaalde duur meer zijn (zoals voordien het geval was). De hervormde regelgeving LDE kadert binnen de ambitie van de Vlaamse Regering om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 76% te behalen, wat impliceert dat er extra wordt ingezet op de activering van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kortom | De maatregel lokale diensteneconomie (LDE) wil maatschappelijke trends en noden koppelen aan de talenten van personen die door omstandigheden een tijdlang niet actief geweest zijn op de arbeidsmarkt. Een inschakelingstraject binnen een LDE-onderneming geeft hen de kans om opnieuw aansluiting met de reguliere arbeidsmarkt te vinden, hun zelfredzaamheid te verhogen en hindernissen waarmee ze geconfronteerd worden te overwinnen. LDE-organisaties moeten een intensieve en competentieversterkende begeleiding aanbieden, gericht op de professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemer. Cruciaal hierbij is de toepassing van een innovatief doorstroommodel vertrekkende vanuit een dienstverlening ter voorbereiding op een job in de reguliere arbeidsmarkt.

³⁸ Zie voetnoot 8.

De LDE-organisatie ontvangt een vergoeding van maximaal 12.600 euro per VTE tewerkgestelde DGWN.

Per besluit van 1 december 2017 wijzigt de Vlaamse Regering principieel de streefdatum waarop de minimale schaalgrootte gerealiseerd moet worden. De streefdatum van 1 januari 2018 wordt met een jaar uitgesteld, in afwachting van een structurele oplossing voor dit knelpunt.

Uitbreiding bijkomende inschakelingstrajecten in oktober 2017 | Er werd in juni 2017 een open oproep gelanceerd vanuit de Vlaamse minister van Sociale Economie voor bijkomende toekenning van inschakelingstrajecten. Alle erkende LDE-projecten konden tegen 9 augustus 2017 intekenen op deze oproep. De vraag oversteeg ruimschoots het aanbod van het voorziene groeipad van 170 inschakelingstrajecten. Het resultaat³⁹ was een uitbreiding van 173 inschakelingstrajecten verdeeld over 57 LDE-projecten. Gezien de duidelijke nood aan meer inschakelingstrajecten (immers 72 aanvragen ingediend voor een totaal groeipad van 306 VTE) zal er in 2018 een nieuwe oproep gelanceerd worden voor een bijkomend groeipad LDE-trajecten. Van de 173 extra trajecten zijn er 17,5 VTE voor West-Vlaanderen. Dit is slechts 10,12%. Echter, werden er in totaal 23 extra trajecten aangevraagd voor West-Vlaanderen (op een totaal van 291 gevraagde Vlaamse trajecten na positieve evaluatie), wat ook maar 7,9% betreft van het totaal⁴⁰.

Zowel interne (binnen de eigen LDE-organisatie, maar dan verder tewerkgesteld zonder financiële ondersteuning in het kader van LDE) als **externe doorstroom** is mogelijk. De VDAB beoordeelt de kansen op doorstroom en houdt rekening met de persoonlijke situatie van de DGWN, en de continuïteit op het vlak van de bedrijfsvoering van de LDE-onderneming. Er is doorstroombegeleiding voorzien vanuit een gemandateerd doorstroombegeleider. Deze begeleiding duurt gemiddeld 140 uren en is verspreid over een voortraject (maximum een maand), jobmatching, stage en nazorgbegeleiding (telkens drie maanden). De vergoeding voor de doorstroombegeleiding bedraagt 4.200 euro.

Er zijn gemandateerde dienstverleners goedgekeurd voor deze doorstroombegeleiding. Voor West-Vlaanderen zijn dat twee consortia van Werkplekarchitecten, zijnde West7⁴¹ en Jobcentrum & Mentor. De eerste en voorlopig enige tender doorstroom LDE voor 300 Vlaamse DGWN stond open van mei tot september 2016. West7 en Jobcentrum & Mentor tekenden hier beiden op in en verkregen het mandaat om LDE-doorstroombegeleiding op te nemen in West-Vlaanderen. De Vlaamse overheid mikt op een doorstroomresultaat van 75% (streefcijfer). Er is tot op heden slechts één vrijwillige aanvraag tot evaluatie in het kader van doorstroom bij de VDAB ingediend voor West-Vlaanderen.

Gezien de nieuwe Vlaamse regelgeving in voege is sinds 1 april 2015 en vanaf 2019 de nieuwe regelgeving op volle kracht zal zijn, moeten tegen maart 2020 in principe alle doelgroepwerknemers binnen de LDE-organisaties - na een inschakelingstraject van maximaal vijf jaar - doorgestroomd zijn. Vanaf oktober 2019, zes maanden voordien, zal gestart worden met de verplichte procedure vanuit de VDAB om te kijken of de mensen *doorstroomklaar* zijn. Een instroompiek binnen LDE kan verwacht worden begin 2020.

³⁹ De beoordelingscommissie evalueerde alle aanvragen op basis van verschillende criteria. Er werd onder andere rekening gehouden met de schaalgrootte, de kwaliteit van de projecten en de regionale spreiding.

⁴⁰ Antwerpen ontvangt 59 extra trajecten, Oost-Vlaanderen 41,65 extra trajecten, Limburg 31,8 en Vlaams Brabant 23 extra trajecten.

⁴¹ West7 = bestaande uit de werkplekarchitecten Groep Intro, de Poort, Wonen & Werken, Loca Consult, Tot uw dienst, Argos en Werkperspectief.

MAATWERK BIJ COLLECTIEVE INSCHAKELING (COLLECTIEF MAATWERK)

Doelgroep | Werknemers met een hoog rendementsverlies (waardoor recht op een tussenkomst in loonpremie van minstens 40%) en mét een geïndiceerde begeleidingsnood. Meer bepaald:

- mensen met een arbeidshandicap;
- mensen met een arbeidsbeperking (ICF);
- uiterst kwetsbare personen (minstens twee jaar niet-werkend werkzoekend en met begeleidingsnood).

Doel collectief maatwerk | Uniform subsidiëringkader voor de tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking in het kader van collectieve inschakeling.

Indicering | Indicering en inschaling van de doelgroep wordt opgenomen door de VDAB. Gekoppeld aan het advies/label 'collectief maatwerk' is er voor de doelgroepwerknemer een recht op werkondersteunende maatregelen voor maximum vijf jaar.

Werkondersteuningspakket (WOP) | Loonpremie (45% of 60%) van geplafonneerd referteloon (voor maatwerkbedrijven (MWB) wordt het referteloon geplafonneerd tot 1,4 keer het gewaarborgde gemiddelde minimum maandinkomen) + begeleiding op de werkvloer.

Afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt die de DGWN heeft, krijgt de DGWN al dan niet een loonpremie van 60% gekoppeld aan een hoge intensiteit van begeleiding op de werkvloer (één begeleider op zeven DGWN) of een gemiddelde begeleiding (één op tien DGWN's) ofwel een loonpremie van 45% met een hoge begeleiding (één op zeven DGWN's), een gemiddelde (één op tien DGWN's) of een lage begeleidingsintensiteit (één op dertien DGWN's).

De aanwerving van een DGWN opent het recht voor een maatwerkbedrijf/maatwerkafdeling op een begeleidingspremie. Deze premie bestaat uit een forfaitair aandeel (497 euro per kwartaal per tewerkgestelde DGWN) alsook een variabel aandeel (afhankelijk van het aantal DGWN's met een lage, gemiddelde of hoge begeleidingsnood).

Concreet | Maatwerkbedrijven stellen minstens 20 VTE DGWN's tewerk, waarbij de DGWN's minstens 65% van het personeelsbestand uitmaken.

Bemerking | In het decreet over collectief maatwerk staat ook nog de vermelding van 'maatwerkafdelingen', zijnde collectieve inschakeling voor minstens vijf VTE. In de conceptnota van 30 oktober 2015 over de hervorming van de SINE-maatregel tot het individueel maatwerk, worden de maatwerkafdelingen echter verlaten ten gunste van de individuele inschakeling van minstens één VTE.

Uitbreiding contingent collectief maatwerk met ongeveer 500 VTE | De Vlaamse overheid liet in oktober 2017 weten circa tien miljoen euro extra te investeren in de maatwerkbedrijven (en daarnaast 2 miljoen euro voor LDE, cfr. infra). Het kabinet en de administratie zullen in samenwerking met de koepels de toekenning van dit groeppad bepalen.

Doorstroom | Binnen het decreet gaat er heel veel aandacht uit naar het bevorderen van doorstroom (intern/extern), vanuit de visie van de Vlaamse Regering dat de (gesubsidieerde) plaatsen beperkt zijn en deze maximaal dienen te worden ingezet voor zij die de ondersteuning echt nodig hebben.

De VDAB houdt bij de beoordeling van de kansen op doorstroom rekening met de persoonlijke situatie van de DGWN, met de continuïteit op het vlak van de bedrijfsvoering van het MWB en de mogelijkheid van een duurzame, reguliere tewerkstelling zonder ondersteuning in de regio van de woonplaats van de DGWN. Er zijn mogelijkheden tot zowel interne (binnen het maatwerkbedrijf, maar dan zonder werkondersteunende maatregelen) als externe doorstroom.

Er is doorstroombegeleiding voorzien vanuit een gemandateerd doorstroombegeleider. Deze begeleiding duurt gemiddeld 140 uren en is verspreid over een voortraject, jobmatching, stage en nazorgbegeleiding. De vergoeding voor het inschakeltraject bedraagt 4.200 euro.

Targets inzake doorstroom | Een LDE-organisatie gaat het engagement aan om al zijn mensen na vijf jaar (inschakelingstraject) te laten doorstromen. Bij collectief maatwerk zal er om de vijf jaar een evaluatie gebeuren van alle WOP-pakketten (gelinkt aan DGWN's) met het oog op mogelijke doorstroom. Er wordt gemikt op ongeveer 10% doorstroomtrajecten op het totale aantal DGWN's binnen collectief maatwerk, over een periode van vier jaar.

Enclavewerk | Begeleide inschakeling van één of meer DGWN's in de kernactiviteit van een andere onderneming op zijn werkvloer, onder begeleiding van het maatwerkbedrijf. De zorg om de DGWN's en de economische belangen van het bedrijfsleven ontmoeten elkaar.

Schorsing uitvoeringsbesluiten | Op 26 januari 2016 werden de uitvoeringsbesluiten van het maatwerkdecreet geschorst door de Raad van State wegens onwettige overgangsbepalingen en schending van rechtszekerheid van de maatwerkbedrijven. Na de betekening en dus vanaf 8 februari 2016 zijn de uitvoeringsbesluiten van het decreet maatwerk niet meer van toepassing. De oude reglementering voor de beschutte en sociale werkplaatsen treedt automatisch opnieuw in voege. Op 17 februari 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het 'maatwerkbesluit bis' bij collectieve inschakeling.

Situatie West-Vlaanderen voor wat betreft de doorstroombegeleiding | Twee consortia vroegen aan de VDAB eind 2015 hun mandaat aan als gemandateerd dienstverlener voor doorstroombegeleiding voor zowel DGWN's binnen LDE, als voor collectief maatwerk. De twee consortia zijn de volgende: Jobcentrum West-Vlaanderen (samen met Mentor) en West7 (bestaande uit de werkplekarchitecten Groep Intro, de Poort, Wonen & Werken, Loca Consult, Tot uw dienst, Argos en Werkperspectief). Dat mandaat kregen zij nog voor de schorsing van januari 2016, maar de opstart van doorstroombegeleiding werd tijdens de schorsing opgeschort.

Ze tekenden wel allebei (toen er terug beleid kon gevoerd worden) in op een tender⁴² medio 2016 en kregen een contingent van 60 doorstroomtrajecten toegewezen. Als deze 60 trajecten uitgevoerd (en 60 DGWN's doorgestroomd) zijn, kan een nieuw pakket aangevraagd worden. Er zijn - situatie medio november 2017 - tien doorstroomtrajecten lopende⁴³.

⁴² De tender is een tijdelijke tender en loopt tot eind 2018, tot de opstart van maatwerk bis per 1 januari 2019.

⁴³ Zelfs met deze kleine aantallen presteert West-Vlaanderen hier de tweede beste voor Vlaanderen.

Trede 4 | Tijdelijke activerende trajecten

Tijdelijke activerende trajecten

Trede 4 is een tijdelijke (activerings-)trede voor **mensen zonder arbeidscontract**⁴⁴. Mensen op deze trede hebben **nood aan een combinatie van werk-, welzijns- en zorgbegeleiding** en kunnen door het volgen van dit **tijdelijke traject** mogelijk (opnieuw) een stap zetten naar betaald werk. Ze participeren tijdelijk met als doel competenties en werkervaring op te doen die een doorgroei naar trede 5 of 6 mogelijk maken. Vanuit deze filosofie vindt u volgende tijdelijke activerende trajecten terug op trede 4: tijdelijke werkervaring, het stelsel leren en werken, de activiteitencoöperatie Starterslabo, alsook de doorstroom uit Arbeidszorg.

TIJDELIJKE WERKERVARING (TWE)

Er is een stapsgewijze hervorming van Werkplekleren of Tijdelijke werkervaring (TWE) in twee sporen.

- Eerste spoor is een hervorming van Werkervaring (WEP+) tot intensief werkplekleren (beslissing Vlaamse Regering van 28 november 2014) en als dusdanig te integreren in het nieuwe stelsel TWE.
- Het tweede spoor is een ééngemaakt systeem van TWE met *inkanteling* van bestaande tewerkstellingsinstrumenten als gesco, PWA⁴⁵, art. 60 §7 en art. 61, IBO, stages, WEP+ ...
- Opstart van het nieuwe TWE-stelsel: 1 januari 2017 voor de TWE-trajecten voor leefloongerechtigden (via het OCMW, met het hervormde art. 60 §7 en art. 61) en 1 januari 2018 voor de TWE-trajecten voor de werkzoekenden (VDAB) (opvolging TIW, Tender Intensief Werkplekleren).

Doel | Competenties en werkervaring opbouwen binnen een reële arbeidsmarktomgeving, om de afstand naar de arbeidsmarkt te verkleinen en zo de transitie van werkloosheid naar betaald werk te faciliteren.

Doelgroep | Voor (prioritair langdurig) werkzoekenden met **grote, maar overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt** om competenties op te bouwen binnen een reële arbeidsmarktomgeving, met het oog op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt. Een gebrek aan (recente) werkervaring en een juiste arbeidsattitude zorgen ervoor dat de beoogde doelgroep niet onmiddellijk aan de slag kan in het normaal economisch circuit. Ze beschikken over voldoende leervermogen en ontwikkelpotentieel om te kunnen instromen in een TWE-traject en op een termijn van **maximaal twee jaar**⁴⁶ inzetbaar te zijn op de reguliere arbeidsmarkt. TWE wordt aanzien als een **opleidingstraject**. Het opdoen van werkervaring als methodiek is voor deze groep een belangrijke schakel in de transitie van werkloosheid naar werk.

⁴⁴ Cfr. infra, met uitzondering van art. 60 §7 en art. 61.

⁴⁵ PWA staat voor Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap.

⁴⁶ Voor diegenen onder 'artikel 60 en 61' is de duur niet beperkt tot 24 maanden. Voor hen moet de werkervaringsovereenkomst voldoende lang duren om de ex-leefloongerechtigde te verzekeren van een volledige opbouw van sociale rechten (cfr. art. 7 §2 BVR (Besluit van de Vlaamse Regering) van 23 december 2016 van TWE).

Toeleiding |

- Ofwel **toeleiding** via **VDAB** voor (prioritair langdurig) werkzoekenden en dan behoud van werkloosheidsuitkering;
- ofwel toeleiding via **OCMW** voor de werkzoekenden die bij aanvang van het traject leefloongerechtigd⁴⁷ zijn (de hervormde art. 60 §7 of art. 61). Zij ontvangen (in tegenstelling tot werkzoekenden die toegeleid worden naar een TWE-traject via de VDAB) **wel** een loon en stromen dus wel in als werknemer in een TWE-traject, met behoud van een arbeidsovereenkomst om zo socialezekerheidsrechten op te bouwen.

Op basis van deze toeleiding zijn er:

- **TWE-trajecten voor OCMW's - vanaf 1 januari 2017** | Inkanteling van art. 60 §7 en art. 61-trajecten in TWE. Concreet betekent dit dat elk art. 60 §7-⁴⁸ of art. 61-traject ingebed is in een groter traject dat **maximum twee jaar** kan duren en waar het OCMW de volledige begeleiding voor zijn rekening neemt.
- **TWE-trajecten voor werkzoekenden (via VDAB) - vanaf 1 januari 2018** (als opvolger van de TIW, Tender Intensief Werkplekieren).

Belangrijk | Duidelijk te onderscheiden van maatregelen en doelgroep binnen 'sociale economie'. Er is hier **geen sprake van een (blijvende) arbeidsbeperking of (blijvende) nood aan een aangepaste werkomgeving**, voortdurende ondersteuning of begeleiding op de werkvloer.

Duurtijd TWE | Het TWE-traject loopt maximum 24 maanden. Voor diegenen onder 'art. 60 §7 en 61' is de duur niet beperkt tot 24 maanden. Voor hen moet de werkervaringsovereenkomst voldoende lang duren om de ex-leefloongerechtigde te verzekeren van een volledige opbouw van sociale rechten.

Finaliteit TWE | Doorstroom naar het NEC (Normaal Economisch Circuit). Het traject TWE blijft een traject op maat van de werkzoekende, dit wil zeggen de instrumenten die het best beantwoorden aan de behoeften van de persoon in kwestie en naargelang zijn afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet.

Een werkzoekende of leefloongerechtigde in een TWE-traject wordt tijdens de duur van het traject begeleid door een trajectbegeleider van de gemandateerde partnerorganisatie. Voor de aanvang van het traject TWE wordt door de trajectbegeleider en de werkzoekende of leefloongerechtigde een opleidingsplan opgesteld. Uiterlijk op de eerste dag van elk traject TWE (voor werkzoekende en leefloongerechtigde) wordt een **werkervaringsovereenkomst (WEO)** afgesloten die de duur en de modaliteiten van het traject bepaalt.

⁴⁷ De leefloongerechtigde die in aanmerking komt voor een traject TWE schrijft zich in als werkzoekende bij de VDAB vóór de start van het traject (art. 4 BVR van 23 december 2016 van TWE).

⁴⁸ De tewerkstellingen 'artikel 60/61' die lopende zijn op 31 december 2016 blijven aan de oude regels onderworpen, voor hen verandert er niets.

Gedurende elk traject TWE (voor werkzoekenden en leefloongerechtigden) worden verschillende **werkplekinstrumenten** ingezet om algemene arbeids- en beroepsgerichte competenties aan te leren. In het opleidingsplan, dat voor aanvang van het traject wordt opgesteld tussen de trajectbegeleider en de werkzoekende, wordt bepaald welke instrumenten (en in welke volgorde) zullen ingezet worden tijdens het traject. Het traject dat een werkzoekende doorloopt binnen het stelsel TWE biedt hem een ononderbroken begeleiding en inzet van één of meerdere werkplekleerinstrumenten. De trajectbegeleider waakt over de logische volgorde van de werkplekinstrumenten. Men houdt hierbij rekening met onder meer volgende zaken: instrumenten met oriënterende doelstelling aan het begin van het traject plaatsen, aandacht voor de ontwikkeling van de toenemende competenties van de werkzoekende, in volgorde van een stijgende financiële tegemoetkoming ... De inzet van de instrumenten op werkplekken in de sociale economie is alleen maar mogelijk tijdens twaalf maanden van het traject TWE. Het traject TWE omvat ten minste twee instrumenten per jaar.

De verschillende werkplekinstrumenten die kunnen worden ingezet in een TWE-traject, zijn:

- **De beroepsverkenkende stage (BVS):**
 - **Enkel bij het begin** van een traject TWE in te zetten.
 - **ORIËNTATIE** is een onbetaalde stage waarbij de werkzoekende kennismaakt met het beroep (**beroepsverkenning**) op de werkvloer in de oriënterende fase van de bemiddeling en/of methode om vanuit de werkplek de **competentiekloof vast te stellen**.
 - Duurtijd is minimum één dag en maximum 30 kalenderdagen (gecumuleerde duur van alle BVS niet meer dan 30 kalenderdagen).
 - Werkzoekende blijft beschikbaar voor de arbeidsmarkt, want BVS is geen opleiding.
 - Specificatie: in een TWE-traject voor leefloongerechtigden (vanuit OCMW) kan de BVS enkel in de twee maanden voorafgaand aan de start van de arbeidsovereenkomst via art. 60 §7 en art. 61.
- **Integratie van art. 60 §7 en art. 61** (uitsluitend voor OCMW TWE-trajecten voor leefloongerechtigden):
 - Algemeen: de werking van beide trajecten wordt geoptimaliseerd. Het gaat verder dan het louter 'in regel brengen', het is een volledig activeringstraject richting betaalde arbeid.
 - Het instrument van art. 60 §7 en art. 61 wordt ingezet aan het begin van het TWE-traject (voor de duur van de te presteren arbeidsdagen om zich terug in regel te stellen) en begint uiterlijk vóór het einde van de tweede maand van het traject. De eerste twee maanden (maximaal dus) is er tijd voor oriëntatie.
 - Verschillende werkplekinstrumenten kunnen **NA** de arbeidsovereenkomst (AO) (cfr. art. 60 §7, het 'in regel stellen van zijn rechten') nog ingezet worden (namelijk opstart werkervaringsstage (WES), opleidingsstage of IBO tot einde van duurtijd).
- (nieuw) **Werkervaringsstage (WES):**
 - Is een betaalde stage⁴⁹ die focust op het versterken van generieke competenties en/of het verwerven van relevante werkervaring en maakt zo de brug naar het NEC.
 - Duurtijd van een werkervaringsstage: minstens één maand en maximum zes maanden.
 - Verschillende WES zijn alleen mogelijk op duidelijk verschillende werkplekken of bij duidelijk verschillende functies op dezelfde werkplek.
 - Let op, een werkervaringsstage op een werkplek in de sociale economie is alleen mogelijk in de eerste twaalf maanden van het traject TWE en mag de gecumuleerde duur van één jaar niet overschrijden.

⁴⁹ De werkzoekende ontvangt 200 euro stagepremie per maand voor voltijds regime van de VDAB. Het stagebedrijf betaalt de stagiair niet.

- Werkzoekende is vrijgesteld van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt.
- Opleidingsstage (OS):
 - Een OS is altijd een onderdeel van een opleiding en is eerder een uitzondering in een TWE-traject.
 - Bedoeld voor werkzoekenden in een beroepsopleiding. Het initiatief gaat uit van de lesgever.
 - Duurtijd is maximum de helft van het volledige opleidingstraject (opleiding + stage), met als maximum zes maanden. Het bedrijf betaalt geen stagepremie.
- IBO (Individuele beroepsopleiding), of meer specifiek een C-IBO (een curatieve IBO voor langdurig werkzoekenden) of een IBOT (een IBO met taalondersteuning):
 - Is een opleiding die doorgaat op de werkplek en gevolgd wordt door een contract van onbepaalde duur (voor minimum de duur van de IBO, minstens halftijds). De werkgever engageert zich om opleiding en begeleiding te voorzien, gezien er een belangrijk verschil is tussen de aanwezige competenties bij de kandidaat en de gevraagde competenties in de vacature. Er is een financiële ondersteuning tijdens de opleiding, zijnde een productiviteitspremie (ongeveer één derde van de loonkost).
 - Het streefdoel is om in de laatste fase van het TWE-traject een individuele beroepsopleiding (IBO) in te zetten, want aan het eind van zo'n IBO is de werkgever verplicht om de werkzoekende aan te werven.
 - *Let wel: niet iedere IBO past daarom binnen een TWE. Een IBO kan ook nog steeds aangegaan worden buiten een TWE-traject.*

Andere tijdelijke activerende trajecten buiten het TWE-stelsel

- Een **beroepsinlevingsovereenkomst** of BIO:
 - Een overeenkomst van maximaal zes maanden tussen werkzoekende en werkgever waarin de VDAB 'enkel' het opleidingsplan goedkeurt.
 - Het is een opleidingsovereenkomst waarbij vaardigheden en competenties inge oefend worden door een werkzoekende op de werkvloer via een **betaalde stage** in een bedrijf.
 - Er is geen opvolging of begeleiding op de werkvloer van een BIO⁵⁰. Het betreffen mensen met een minder grote afstand tot de arbeidsmarkt dan werkzoekenden die via een TWE-traject competenties en werkervaring opdoen.
 - Gegeerd omdat engagementen na opleidingsperiode voorafgaandelijk niet zijn afgedwongen en er positieve kansen groeien tijdens de periode.
- **Instapstage voor jongeren (ISS)**:
 - Een competentieversterkende stage waar schoolverlaters (uitsluitend voor schoolverlaters, ze moeten jonger dan 25 jaar en laaggeschoold zijn) **een eerste werkervaring** wordt aangeboden en competenties worden versterkt. De werkgever stelt een opleidingsplan op, dat wordt goedgekeurd door de VDAB. De nadruk ligt op het aanleren van extra vaardigheden en competenties op de werkvloer.
 - Het betreft een betaalde stage van drie maanden voltijds engagement voor een stagiair. Het bedrijf betaalt 200 euro per maand aan de stagiair.

⁵⁰ Heel wat werkplekarchitecten gaan aan de slag met de BIO om werkzoekenden kansen op werkervaring en opleiding te bieden binnen hun traject naar werk. Men werkte begin 2017 een (collectief) model uit, genaamd 'BIO booster', waarbij men - tegen betaling - extra begeleiding op de werkvloer voorziet. Meer info bij de Werkplekarchitecten.

'LEREN EN WERKEN' naar een nieuw concept 'DUAAL LEREN'

Het stelsel leren en werken is volop in hervorming naar het stelsel duaal leren. Voor de volledigheid duiden we nog beide systemen, het lopende stelsel leren en werken en het startende en experimenterende duaal leren.

Het **huidige (in hervorming zijnde) stelsel leren en werken** bevat een component leren en een component werkplekleren. Er bestaan drie systemen voor de component leren:

- In het **deeltijds beroepssecundair onderwijs** is er twee dagen per week les in een centrum voor deeltijds onderwijs (CDO), dat is het gedeelte leren. De component werkplekleren gebeurt via of arbeidsdeelname, een brugproject, een voortraject of een persoonlijk ontwikkelingstraject.
- Zich inschrijven als leerjongere in de leertijd en les volgen op een **Syntra-campus**. Dat is een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.
- Zeer kwetsbare jongeren in problematische situaties kunnen een persoonlijk ontwikkelingstraject (POT) volgen in een **centrum voor deeltijdse vorming (CDV)**. In een POT kan zowel het les- als het arbeidsgedeelte vervangen worden.

Voor de component werkplekleren bestaan er vier mogelijke trajecten, zijnde de persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT), de voortrajecten en de brugprojecten (trede 4), en arbeidsdeelname (begeleiding alternerend leren) (trede 6).

Brugprojecten | Kansen op een reguliere tewerkstelling verhogen door bij de jongere de werkhoudingen te versterken.

Voortrajecten | Opleidings- en begeleidingsmodules die de kansen op een reguliere tewerkstelling verhogen door de bereidheid en de mogelijkheid van de jongeren om deel te nemen aan het reguliere arbeidscircuit te ontwikkelen, te versterken of te verhogen. Gericht op jongeren met ontoereikende houdingen en vaardigheden die nog geen duidelijk loopbaanperspectief hebben.

Persoonlijk ontwikkelingstraject | Een traject voor kwetsbare jongeren in problematische situaties waarbij, door middel van intensieve, individuele begeleiding en aangepaste activiteiten, de zelfredzaamheid en het maatschappelijk functioneren wordt verhoogd en waarbij ze op die wijze worden voorbereid op een arbeidsgericht traject.

Dit stelsel leren en werken is aldus volop in hervorming naar een stelsel duaal leren. Doel van de **hervorming naar het stelsel duaal leren** is dat men enerzijds aan elke jongere die instapt een concrete werkervaring wil garanderen en anderzijds een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken wil aanbieden, dat gelijkwaardig wordt beschouwd met andere vormen van secundair onderwijs.

De inzet van de Vlaamse Regering is om van duaal leren een kwalitatief volwaardig alternatief te maken waar jongeren bewust voor kiezen, naast de bestaande 'klassieke' onderwijsstelsels. Concreet gaat het om opleidingen waarin een school- en werkplekcomponent worden gecombineerd, leerlingen volgen dus een deel van hun opleiding op de werkvloer. Het duaal leren zal het huidige systeem van deeltijds leren en werken vervangen dat voor veel jongeren de laatste uitweg was na een mislukte 'klassieke' schoolloopbaan. **Verskil met het huidige stelsel leren en werken is dat het duaal leren binnen het volledige secundair onderwijs (en volwassenonderwijs) geplaatst wordt en niet enkel meer binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs.**

Doelgroep (nog niet volledig beslecht) | Duaal leren richt zich (in principe alleen) op leerlingen die arbeidsbereid en -rijp zijn (gemotiveerd en in staat om competenties op de werkvloer te verwerven). Voor de quasi arbeidsrijpe (maar wel arbeidsbereide) leerlingen is een aanloopfase naar duaal leren mogelijk. Ook voor de niet-arbidsrijpe jongeren of zij die geen werkplek vinden, wordt op maat van de leerling een traject uitgewerkt waarin er gewerkt kan worden aan het vinden van een werkplek, het verbeteren van vaktechnische competenties of de verbetering van arbeidsgerichte competenties. *In concreto betekent dit dat de voortrajecten of de persoonlijke ontwikkelingstrajecten geen deel zouden uitmaken van het nieuwe duaal leren.*

Het nieuwe duaal leren krijgt vorm door een nauwe samenwerking tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk. Vier verkennende trajecten werden opgezet in aanloop naar een volwaardig nieuw decreet⁵¹:

1. Het sleutelproject '**Werkplek21**' (met ESF⁵²-steun) | Trekker is Syntra Vlaanderen, samen met VDAB, Departement WSE en beleidsdomein Onderwijs. Doel: het vormgeven van de ideale werkplek in een duaal traject; dit sleuteltraject stelt de werkplek als leeromgeving in de 21^e eeuw centraal vanuit een brede invalshoek van levenslang leren. Van september 2015 tot februari 2017. De instrumenten die uit Werkplek21 naar voren worden geschoven, kunnen via het andere sleutelproject 'Schoolbank op de Werkplek' in de praktijk uitgetest worden.
2. Proefproject '**Schoolbank op de Werkplek**' | Trekker is Departement Onderwijs. Vanaf schooljaar 2016-2017. Zeven duale studierichtingen voor jongeren die minstens 60% van hun tijd op de werkvloer besteden. Proefdraaien voor het nieuwe duaal leren.
3. & 4. **(ESF-)proefprojecten en proefprojecten zonder financiering** | Van november 2015 tot september 2017. Duurtijd 12 tot 18 maanden. Om zo het nieuwe stelsel duaal leren verder vorm te geven, binnen bestaande onderwijsregelgeving. Ondertussen lopen de huidige stelsels leren en werken (deeltijds onderwijs en de leertijd) verder.

Het agentschap Syntra Vlaanderen treedt op als de neutrale regisseur van de werkcomponent binnen duaal leren. De regisseur faciliteert en ondersteunt de verschillende partners en partijen om de gezamenlijke doelstelling te realiseren: voorzien in een voldoende aantal kwaliteitsvolle werkplekken. Syntra Vlaanderen bouwt samen met alle partners een lerend netwerk uit. Meer info over duaal leren op www.werkplekduaal.be. Onderwijs is verantwoordelijk voor het leertraject en het behalen van de onderwijskwalificaties.

ACTIVITEITENCOÖPERATIE STARTERSLABO WEST-VLAANDEREN

Opzet | Starterslabo biedt als kernactiviteit, aan niet-werkende werkzoekenden en mensen met grote afstand tot ondernemerschap, een gestructureerd en veilig kader waarin ze hun project kunnen uitwerken en testen op de markt. Starterslabo bestaat uit vijf coöperaties, regionaal verspreid en provinciaal ingebed. Kandidaat-ondernemers kunnen immers onder de vleugels van de activiteitencoöperatie hun eigen zelfstandige activiteit opstarten en uittesten. Hierbij behouden ze hun werklozenstatuut en eventuele uitkering.

⁵¹ In de *infographic* met nieuwe cijfers worden nog geen cijfers opgenomen betreffende de eerste proefprojecten duaal leren die van start gingen per 1 september 2016. Deze komen aan bod in onze volgende *infographic* met cijfermateriaal 2017.

⁵² Europees Sociaal Fonds.

Doelgroep | Werkzoekenden en mensen met een grote afstand tot het ondernemerschap, met een inspanningsverbintenis naar een aantal kansengroepen. Voor het eerst in 2017 was het Ministerieel Besluit (MB) er één met voorwaarden, namelijk dat de starterslabo's bij hun dienstverlening naar een bereik van 45% streven, van de ondernemers die behoren tot één van de volgende doelgroepen: laaggeschoolden, arbeidsgehandicapten, ouderen (minstens 50 jaar oud) en allochtonen.

Concreet | De starterslabo's organiseren individuele en collectieve trajectbegeleiding voor de doelgroep startende ondernemers met een afstand tot ondernemerschap (minstens 46 trajectbegeleidingen per jaar). Een starterstraject omvat dus minstens een collectief en een individueel begeleidingstraject dat **maximaal 18 maanden** duurt. Daarna stromen ze door/uit naar het statuut van zelfstandige (in hoofd- of bijberoep), een job als werknemer, opleiding ...

Jaarlijks ontvangt elk van de vijf (provinciale) starterslabo's een ondertekend MB met daarin de toegezegde Vlaamse steun van 149.505 euro per starterslabo. Voor het eerst in 2017 is de financiering doelgroepafhankelijk gemaakt. De starterslabo's ontvangen een vergoeding van 3.200 euro per traject voor een kandidaat-ondernemer (KO) die tot één van de doelgroepen behoort en 2.500 euro per traject voor een KO die niet tot de doelgroep behoort. Elk van hen ontvangt een forfaitair bedrag van 11.505 euro toegekend voor de werking van de activiteiten coöperatieve. Het totale bedrag aan toegezegde steun mag evenwel 149.505 euro niet overschrijden.

WIJK-WERKEN, DRASTISCHE HERVORMING VAN (HET GEREGIONALISEERDE PWA)

Breklijn met het (te hervormen) PWA-stelsel | Focus ligt op het **activeren** van langdurig werkzoekenden door het aanbieden van tijdelijke werkervaring op lokaal niveau. De twee principes 'activeren' en 'tijdelijk' vormen meteen ook de breklijn met het PWA-stelsel van vroeger. Dit nieuwe instrument past binnen het Vlaamse activeringsbeleid en kan enkel in het kader van een traject naar werk opgestart worden.

Voor wie en met welk doel | Voor werkzoekenden met grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt (toeleiding VDAB) en leefloongerechtigden (toeleiding OCMW) die **nood hebben aan een zeer laagdrempelige opstap**. Ze zullen werkervaring opdoen, **gericht minstens op het behoud van reeds verworven competenties**, door het uitvoeren van maatschappelijk relevante activiteiten binnen een reële arbeidsmarktomgeving op werkplekken op **lokaal niveau**. Het aanvatten van een **halftijdse werkervaring is voor deze mensen te hoog gegrepen**. Er is een maximum van 60 uren per maand⁵³. Leefloongerechtigden moeten zich wel inschrijven bij de VDAB bij de start van wijk-werken.

Belangrijkste verschillen tussen TWE-traject en wijk-werken | Wijk-werken is een stelsel dat toegankelijk is voor werkzoekenden met grote afstand tot de arbeidsmarkt die niet in de mogelijkheid verkeren om minimaal een halftijdse professionele tijdsbesteding op te nemen, waardoor instroom in een andere maatregel zoals TWE niet haalbaar is in functie van een traject naar werk. Een wijk-werkentraject is minstens gericht op het behoud van reeds verworven competenties, terwijl een TWE-traject per definitie een competentieversterkend traject is. De werkplekken binnen wijk-werken zijn op lokaal niveau en kunnen plaats vinden bij natuurlijke personen, gemeenten en OCMW's, vzw's en andere niet-commerciële verenigingen, onderwijsinstellingen en land- of tuinbouwbedrijven. Bij TWE zijn de werkplekken bedrijfsvloeren. Tijdens een wijk-werkentraject is men niet vrijgesteld van beschikbaarheid van de arbeidsmarkt, terwijl men bij een TWE-traject automatisch is vrijgesteld.

⁵³ En maximum 630 uur wijk-werkprestaties per jaar.

Een traject wijk-werken **kan enkel in een traject naar werk** (naar het NEC) worden aangewend. De **duurtijd** wordt voor elke werkzoekende individueel bepaald aan de hand van de te overbruggen afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Een wijk-werker kan **maximaal twaalf maanden** in het stelsel van wijk-werkenactiviteiten verrichten. Dit is niet verlengbaar. Daarna moet overgestapt worden naar andere werkplekleerinstrumenten. Een traject wijk-werken kan een voortraject zijn vooraleer in te stappen in een TWE-traject.

Uitzonderingsmaatregel voor de huidige PWA-werknemers op de maximumtermijn van twaalf maanden die op 30 september 2017 verbonden zijn met een PWA-arbeidsovereenkomst | Zij worden ofwel begeleid naar werk door de VDAB, partnerorganisaties van de VDAB of het OCMW. Indien de betrokkene niet kan geheroriënteerd worden naar werk, dan kan deze in het stelsel blijven tot aan vertrek of pensionering.

Een wijk-werker sluit een **wijk-werkovereenkomst** af met de organisator.

Het contingent dat kan instromen in wijk-werken ligt vast op 7.291 werkzoekenden (gemiddeld op jaarbasis).

Volgens het laatste advies van de SERV (van 19 juli 2017) blijft er nood aan een duurzaam alternatief voor wie niet of nauwelijks nog te activeren is en voor wie een beperkt aantal uren professionele prestaties wellicht blijvend de hoogste haalbare doelstelling is (cfr. huidig PWA-stelsel) en dus opstap richting TWE of normaal economisch circuit niet mogelijk is.

De effectieve opstart wijk-werken is voorzien op 1 januari 2018 en loopt daarmee gelijk met de opstart van de TWE-trajecten VDAB.

DOORSTROOM/ACTIVERING UIT ARBEIDSZORG

Op 13 oktober 2017 en 8 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het besluit over de Werk- en Zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Er wordt nog advies ingewonnen bij de Raad van State.

Het decreet houdende de "Werk- en Zorgtrajecten" bevat een juridische basis voor twee werk- en zorgtrajecten en een aanbod van arbeidsmatige activiteiten (trap 3). De activeringstrajecten (trap 4) zullen worden uitgevoerd op basis van dit decreet. De trajecten maatschappelijke oriëntatie, die moesten zorgen voor een "warme overdracht" van niet-toeleidbaren naar zorg- en/of arbeidsmatige activiteiten, zullen niet worden uitgevoerd op basis van het decreet houdende de Werk- en Zorgtrajecten.

De '**trajecten breed onthaal**' krijgen aldus geen uitvoering op basis van het decreet Werk- en Zorgtrajecten, maar krijgen vorm via het 'geïntegreerd breed onthaal' met als basis het decreet Lokaal Sociaal Beleid. Het geïntegreerd breed onthaal is een samenwerkingsverband met minstens drie vaste kernpartners: het OCMW (gemeente), het CAW en de diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen.

Na goedkeuring van een conceptnota door de Vlaamse Regering eind 2015, werd in 2016 een projectoproep 'geïntegreerd breed onthaal' (GBO) gelanceerd. Elf pilootprojecten⁵⁴ gingen van start in september 2016 en lopen tot en met april 2018. Deze pilootprojecten gaan de uitdaging aan om de uitgangspunten van dit geïntegreerd breed onthaal aan een praktijktoets te onderwerpen. De doelstelling van deze trajecten is brede vraagverheldering, rechtenverkenning op alle levensdomeinen met oriëntatie naar welzijn, zorg- en/of arbeidsmatige activiteiten. De samenwerking onder de kernpartners binnen 'geïntegreerd breed onthaal' wordt op basis van deze elf pilootprojecten verder uitgebouwd.

Op ten laatste 1 juli 2018 zullen er nieuwe pilootprojecten starten (via oproep in het voorjaar) met als specifieke doelgroep 'mensen die door de VDAB als niet-toeleidbaar worden ingeschat'. In 2018 zullen er 1.000 niet-toeleidbaren worden toegeleid door de VDAB naar GBO-projecten, met wetenschappelijke ondersteuning. De drievoudige doelstelling van deze nieuwe proefprojecten is:

1. Voornamelijk beter zicht krijgen op de groep van niet-toeleidbaren.
2. Expertisedeling onder de partners inzake de groep van niet-toeleidbaren.
3. Deze in gezamenlijk overleg toe te leiden naar de voor hen meest optimale participatie aan onze maatschappij. De ervaringen van deze 'GBO-projecten' worden meegenomen bij de uitrol van GBO-samenwerkingsverbanden in heel Vlaanderen en bij de aanpak van het onthaal van niet-toeleidbaren.

De **tijdelijke activeringstrajecten AZ** (met finaliteit doorstroom uit Arbeidszorg) worden in de principieel goedgekeurde uitvoeringsbesluiten nu '**activeringstrajecten**' genoemd. Deze moeten in werking treden op 1 januari 2018 en met effectieve toeleidingen (door de VDAB) van mensen naar activeringstrajecten vanaf 1 juli 2018. Ze volgen dan perfect op de TAZtris-periode (afgesloten 30 juni 2018).

De DAZ⁵⁵ (doorstroom uit Arbeidszorg) en TAZ⁵⁶ (tender Activeringszorg) waren de voorlopers van deze activeringstrajecten.

De activeringstrajecten zijn er voor mensen met MMPPS (mentale, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen) bij wie die problemen een drempel vormen naar betaald werk. Het doel van de activeringstrajecten van drie tot maximaal 18 maanden is dat men betaald werk (met of zonder ondersteuning) kan uitvoeren. Het gaat dus concreet om competentieversterking op een concrete werkvloer voor personen met MMPPS. Een activeringstraject omvat minstens een activeringsstage van maximaal zes maanden, maar tijdens dit activeringstraject kan men een activeringsstage meerdere keren inzetten bij een andere werkgever of in een andere functie.

⁵⁴ In volgende gemeenten is een pilootproject GBO opgestart: Diest & Scherpenheuvel-Zichem, Diksmuide, Genk, Wetteren & Wichelen & Laarne, Gent, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout, W13 (omliggende gemeenten in Kortrijk), Zoersel.

⁵⁵ De DAZ-trajecten (voornamelijk voor eigen AZ-medewerkers) liepen van 1 september 2012 tot 31 december 2014 (400 voor Vlaanderen en 80 in West-Vlaanderen) en de DAZ bis van 1 december 2013 tot 31 december 2015 (zelfde aantallen). Voor de DAZ-trajecten was er geen derde verlenging meer voorzien. Tijdens de twee DAZ-trajecten fungeerden Arcotec (nu Footstep), 't Veer, Kringwinkel Midden-West-Vlaanderen en de Groene kans als penhouder, binnen een partnerschap voor elk 20 trajecten, en dit in samenwerking met regionale partners.

⁵⁶ De eerste TAZ-trajecten (met voornamelijk toeleiding vanuit VDAB) liepen van september 2009 tot en met 31 december 2012 voor 1.100 trajecten in Vlaanderen (en 160 in West-Vlaanderen). De TAZbis liep van januari 2013 tot en met eind december 2016 (tevens 1.100 in Vlaanderen en 160 in West-Vlaanderen). Er kwam een laatste verlenging van deze trajecten, zijnde de TAZtris (januari 2017 tot en met juli 2018), onder voorbehoud van goedkeuring uitvoeringsbesluiten door de Vlaamse Regering.

De financiering van de activeringstrajecten ziet er als volgt uit: de casemanager Zorg en de casemanager Werk ontvangen elk 800 euro per activeringstraject, een netwerk van dienstverleners, vertegenwoordigd door een penhouder (die het trajectplan zal uitvoeren) ontvangt per individueel activeringstraject 2.800 euro (en maximum 10% is een compensatievergoeding voor de penhouder). Voor 2018 worden 650 activeringstrajecten voorzien, voor de periode 2019-2021 1.100 trajecten om daarna gestadig te stijgen tot 1.350 trajecten per jaar vanaf 2025.

Doel van de Vlaamse overheid is om in februari-maart 2018 een openbare aanbesteding te lanceren met het oog op het aanstellen van netwerken van dienstverleners. Ook in het voorjaar van 2018 kunnen voorzieningen een mandaataanvraag indienen voor casemanager Zorg. 1 juli 2018 is de streefdatum vanuit het Vlaamse beleid om de eerste mensen toe te leiden vanuit de VDAB naar een activeringstraject.

Daarnaast is er ook nog het aanbod van arbeidsmatige activiteiten (AMA genoemd) (op trede 3, cfr. supra).

Trede 3 | Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding

Op trede 3 vinden we mensen die arbeidsmatige activiteiten verrichten onder begeleiding, in combinatie met welzijns- en zorgbegeleiding. Deze mensen hebben nood aan een combinatie van werk en welzijn of zorg. Ze staan een stap verder van betaalde arbeid dan de mensen die op trede 4 staan; betaalde arbeid is op middellange termijn niet mogelijk.

ARBEIDSMATIGE ACTIVITEITEN ONDER BEGELEIDING (voorheen Arbeidszorg)

Het decreet Werk- en zorgtrajecten (decreet van 23 april 2014, met principieel goedgekeurde uitvoeringsbesluiten van 13 oktober 2017 en 8 december 2017).

Doelgroep | Personen voor wie betaalde beroepsarbeid tijdelijk niet mogelijk is door één of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard (MMPPS-problematiek). De doelgroep zijn medewerkers en geen werknemers, ze ontvangen immers geen loon. Vaak ontvangt men een tussenkomst in de kosten (vrijwilligersvergoeding) van 1 euro per uur.

Arbeidszorgmedewerkers hebben vaak een multiproblematiek. Uit een rondvraag bij de Vlaamse arbeidszorginitiatieven blijkt dat bij 53,4% van de arbeidszorgmedewerkers de hoofdproblematiek psychisch/psychiatrisch is.

Toeleiding | Diverse toeleiding op vandaag, vanuit de VDAB, geestelijke gezondheidszorg, welzijns- en zorgvoorzieningen ...

Op 13 oktober 2017 en (na het inwinnen van de adviezen van de SERV en de Strategische Adviesraad Welzijn) op 8 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het besluit over de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Er wordt nu nog advies ingewonnen bij de Raad van State. Definitieve goedkeuring wordt verwacht januari 2018.

In het decreet werk- en zorgtrajecten wordt een aanbod van arbeidsmatige activiteiten (op trede 3) en daarnaast ook activeringstrajecten (op trede 4, cf. infra) voorzien.

De arbeidsmatige activiteiten (AMA) moeten in werking treden per 1 juli 2018. AMA is (langdurige) onbetaalde bezigheid bij een werkpost voor mensen met MMPPS, voor wie betaald werk op middellange termijn niet mogelijk is. In de uitvoeringsbesluiten is sprake van een overeenkomst tussen de doelgroepwerknemer, de erkende begeleider AMA en de werkpost. Er komt Vlaamse subsidiëring voor de erkende begeleider AMA die moet instaan voor de intake en het zoeken van een werkpost, begeleiding bij de start, verzekeringen en papieren en statuut, jaarlijkse evaluatie, en fungeren als aanspreekpunt. De erkende begeleider AMA ontvangt per jaar per begeleide (Arbeidszorg) deelnemer 840 euro Vlaamse subsidie.

Er is geen Vlaamse financiering voorzien voor de werkpostbegeleiding (de effectieve begeleiding op de werkpost). De Vlaamse overheid inspireerde zich voor de uitwerking van zijn beleid van de AMA op de modellen van begeleid werken voor personen met een handicap en de bezigheid op de zorgboerderijen. Helaas werd er geen inspiratie gehaald uit de arbeidsmatige activiteiten op collectieve werkvloeren (de atelierwerking). Voor 2018 worden 3.300 trajecten voorzien, voor 2019 3.800, gestadig oplopend tot 7.750 in 2029.

Arbeidszorg zit op de snijlijn van drie Vlaamse beleidsdomeinen en steunt aldus op de samenwerking tussen de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie (WSE) en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) om voor de doelgroep een optimale participatie te realiseren.

Korte geschiedenis Arbeidszorg (AZ) | Voor de jaren 2000 was er een sectorale aanpak. AZ-initiatieven werden opgericht vanuit:

- het Vlaams Agentschap voor Personen met Handicap (VAPH) (experimenten begeleid werken in de jaren 1999-2001);
- Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) (vanuit centra voor geestelijke gezondheidszorg, beschut wonen en psychiatrische ziekenhuizen);
- Welzijn (onder andere OCMW's);
- Sociale Economie (gekoppeld aan de erkenning als sociale werkplaatsen en later ook de beschutte werkplaatsen).

Vanaf 2000, met de komst van de intersectorale rondetafel Arbeidszorg, wordt AZ gezamenlijk over de sectoren heen opgenomen.

Circa drie vierde van de Vlaamse arbeidszorgmedewerkers kunnen terecht bij initiatieven gesitueerd binnen sociale economie en geestelijke gezondheidszorg. Het overige kwart wordt ingevuld door de AZ-initiatieven, gekoppeld aan Welzijn (onder andere OCMW's) en Gehandicaptenzorg (VAPH).

In West-Vlaanderen is sinds 1997 het Provinciaal Steunpunt Arbeidszorg werkzaam. Het Steunpunt zet in op samenwerking tussen de sectoren. Vanaf 2006 is er overleg en financiële ondersteuning vanuit de Provincie West-Vlaanderen. Deze ondersteuning is er zowel voor het Steunpunt als voor de AZ-initiatieven zonder Vlaamse erkenning en dito financiering. Vanaf 2015 gaat het Provinciaal Steunpunt verder onder de naam vzw STAM (Steunpunt Activering op Maat).

In 2017 werd een meting uitgevoerd van de bewegingen van de arbeidszorgmedewerkers op de participatieladder in West-Vlaanderen. Let op: één persoon kan meerdere bewegingen maken op de participatieladder, opgaand of neergaand. Vanuit de 28 bestaande arbeidszorginitiatieven in West-Vlaanderen (lid van vzw STAM) zijn er in 2016 36 interne trajecten opgestart vanuit trede 3 naar trede 4.

Beweging naar trede 4	Absoluut	Relatief
vanuit trede 1/2	138	72,6%
vanuit trede 3 extern	6	3,2%
vanuit trede 3 intern traject opgestart in 2016	36	18,9%
vanuit trede 4	7	3,7%
vanuit trede 5	3	1,6%
totaal instroom trede 4	190	100%

Dit zijn 154 nieuw gestarte trajecten op trede 4 komende van een externe organisatie en 36 intern opgestarte trajecten in 2016. 34% van deze bewegingen komt vanuit het maatwerk/Arbeidszorg.

Treden 1 en 2 | Contacten beperkt tot de huiselijke kring en sociale contacten buitenshuis

Doelgroep | Op deze twee (hulpverlenings-)trede staan mensen die (op dit ogenblik) minder arbeidsmatig participeren aan de samenleving.

Mensen die zich op trede 2 bevinden, hebben sociale contacten buitenshuis en nemen deel aan georganiseerde activiteiten van sociaal-culturele verenigingen, lokale dienstencentra, verenigingen waar armen het woord nemen ... Het gaat hierbij om ontmoeting en zinvolle dagbesteding.

Voor mensen gesitueerd op trede 1, zijn sociale contacten in de huiselijke kring of in de sociale omgeving belangrijk. Het kan hierbij ook gaan om contacten binnen de welzijns- of zorginstelling waar ze verblijven.

Participatie | Het is belangrijk dat de hulpverleners van trede 1 en 2, van welzijns- en zorgorganisaties, blijvend aandacht hebben voor de groeikansen van mensen, rekening houdende met hun mogelijkheden en beperkingen. Het is hierbij de bedoeling voor elkeen continu een **optimale participatie** aan de maatschappij te beogen. Het is immers (uiteraard) niet uitgesloten dat mensen, na een periode van welzijns- en zorgbegeleiding (al dan niet in combinatie met het vervullen van arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding) opnieuw een stap richting betaald werk kunnen zetten. Anderzijds moet het ook kunnen en mogen dat mensen op de voor hen aangepaste trede blijven en op die manier eventueel psychisch of medisch herval vermijden.

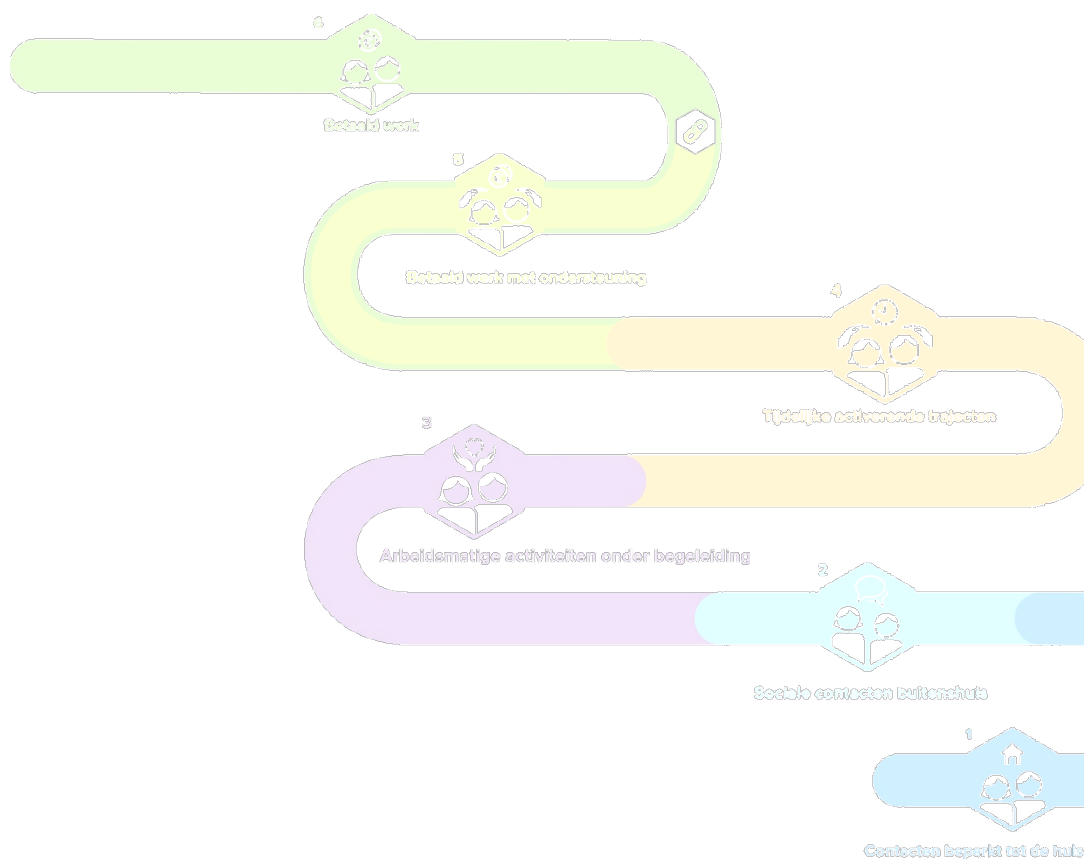
1
Contacten beperkt tot de huiselijke kring

2
Sociale contacten buitenshuis

DEEL 3: BELEIDSWIJZIGINGEN (NOTA EN SCHEMA)

OVERZICHT - Vlaamse hervormingen omtrent de beleidsdomeinen tewerkstelling en activering personen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen het Vlaams regeerakkoord 2014-2019

TREDE 6 | Betaald werk

Leren en werken (Vlaams beleidsdomein Onderwijs en Werk)

Betaald werk

Het stelsel **leren en werken** is in **hervorming** naar het stelsel duaal leren. Leren en werken vindt zijn wettelijke basis in het goedgekeurde decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap. Dit stelsel bestaat uit drie systemen met daarbinnen vier 'leren en werken'-trajecten. De persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT), de voortrajecten en de brugprojecten bevinden zich op trede 4. Arbeidsdeelname (begeleiding alternerend leren) bevindt zich op trede 6.

Op 3 juli 2015 keurde de Vlaamse Regering het concept voor duaal leren goed. De eerste specifieke regels werden vastgelegd in het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding van 10 juni 2016.

Principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet duaal leren op 15 september 2017, met als doel effectieve inwerkingtreding per 1 september 2018 (in plaats van eerdere timing van 1 september 2017). Over dit voorontwerp van decreet wordt nog advies ingewonnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de SERV en Syntra Vlaanderen.

Dienstencheques (Vlaams beleidsdomein Werk)

Bij de zesde staatshervorming (sinds 1 juli 2014 van kracht) is de bevoegdheid rond dienstencheques overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

Op 18 december 2015 keurde de Vlaamse Regering twee Koninklijke Besluiten inzake de dienstencheques goed.

Tot 31 december 2015 bleef de RVA het systeem beheren en bleef de bestaande federale regelgeving van kracht. Sinds 1 januari 2016 zijn de Gewesten bevoegd voor de opvolging en uitvoering van de dienstencheques.

RSZ-verminderingen op patronale bijdragen

Bovenop het brutoloon moet de werkgever patronale RSZ-bijdragen betalen. Werkgevers kunnen aanspraak maken op een aantal verminderingen van deze bijdragen.

Met de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd geworden voor het doelgroepenbeleid (zie trede 5).

De federale overheid blijft nog steeds bevoegd voor:

- de structurele verminderingen van werkgeversbijdragen aan de RSZ (trede 6);
- de verminderingen van de werkgeversbijdragen aan de RSZ in functie van de kenmerken van de werkgever of in functie van de activiteitensector (trede 6);
- de vermindering van de werknemersbijdragen.

TREDE 5 | Betaald werk met ondersteuning

Individuele inschakelingen

Doelgroepkortingen:

- **Het (geregionaliseerd) Vlaams doelgroepenbeleid (Vlaams beleidsdomein Werk) | Vereenvoudiging en focus op drie doelgroepen**

Betaald werk met
ondersteuning

Met de zesde staatshervorming (via bijzondere wet van 6 januari 2014, sinds 1 juli 2014 van kracht) is Vlaanderen bevoegd geworden voor het doelgroepenbeleid. De federale overheid blijft bevoegd voor de structurele lastenverlagingen (trede 6).

De vereenvoudiging van de doelgroepkortingen is het eerste (het zogenaamde *kwantitatieve*) hoofdstuk van het Vlaams Banenpact⁵⁷ (21 oktober 2015). Hierin besloten ze om een einde te maken aan het ingewikkelde kluwen aan maatregelen voor doelgroepen.

Dit werd vertaald naar een doelgropendecreet dat voorzag in een wettelijke basis. Op 18 december 2015 keurde de Vlaamse Regering het ontwerpdecreet over het Vlaams doelgroepenbeleid definitief goed (en het Vlaams Parlement op 24 februari 2016).

De maatregelen die zijn opgenomen binnen het Vlaamse doelgroepenbeleid, zijn bedoeld om de tewerkstelling te bevorderen van doelgroepen die, omwille van een specifiek kenmerk als groep, een nadeel op de arbeidsmarkt ondervinden. En dit door het reële of veronderstelde rendementsverlies te compenseren door de loonkost te verlagen.

Op 10 juni 2016 (principiële goedkeuring op 25 maart 2016) keurde de Vlaamse Regering een uitvoeringsbesluit bij het doelgropendecreet van 18 december 2015 definitief goed. Er zijn drie doelgroepen omschreven.

Dit uitvoeringsbesluit bepaalt onder meer dat:

- - voor jongeren en oudere werknemers⁵⁸ gebruik wordt gemaakt van het systeem van de vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (een bevoegdheid die met de zesde staatshervorming werd overgedragen naar het Vlaamse Gewest);
- - voor personen met een arbeidshandicap de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP)⁵⁹ ingezet wordt.

Op 1 juli 2016 ging het nieuwe vereenvoudigde systeem van start⁶⁰. Uiterlijk eind 2018 stoppen alle uitdovende, oude maatregelen waardoor vanaf 1 januari 2019 er (in eerste instantie) enkel nog drie maatregelen overblijven.

⁵⁷ De Vlaamse Regering had bij haar aantreden de sociale partners tot eind maart 2015 de tijd gegeven om met voorstellen te komen rond de nieuwe bevoegdheden en middelen die Vlaanderen er door de zesde staatshervorming heeft bijgekregen. De voorstellen zouden kunnen resulteren in een nieuw banenpact. De Vlaamse sociale partners wilden hun rol ten volle opnemen in het arbeidsmarktbeleid. In oktober 2015 was er finaal toch een akkoord tussen de Vlaamse Regering (minister van Werk) en de sociale partners over de vereenvoudiging en het transparanter maken van de doelgroepkortingen. Dit is het Vlaams Banenpact.

⁵⁸ De Vlaamse tewerkstellingspremie 50+ wordt afgeschaft en ingekanteld in de RSZ-korting 55+ (waarvoor de meeste socialprofitondernemingen niet in aanmerking komen).

⁵⁹ De VOP kan ook worden ingezet voor doorstroomtrajecten uit collectief maatwerk (zowel doorstroom binnen als buiten maatwerkbedrijven). De VOP werd sinds 1 juli 2016 overgeheveld van de VDAB naar het Departement Werk en Sociale Economie (WSE).

⁶⁰ Diverse maatregelen verdwijnen en worden opgeheven, bijvoorbeeld Activaplan, doorstroomprogramma's of RSZ-korting bij herstructurering ... De instroom in de oude maatregelen (Activa Start, de oude jongerenkorting, premie 50+, Activa verminderde beschikbaarheid) is niet meer mogelijk sinds 1 juli 2016.

- **Het Vlaams doelgroepenbeleid, van drie naar vier doelgroepen | RSZ-korting langdurige werklozen**

Het is echter steeds de vraag geweest van de sociale partners om ook te voorzien in een alternatief van de Activaregeling, in een aanwervingsstimulans voor langdurig werklozen, om de doelgroep van de langdurig werklozen niet alleen 'in het kwalitatieve luik' maar ook 'in het kwantitatieve luik' mee te nemen.

Immers, vanaf 1 januari 2017 werden de (geregionaliseerde) RSZ-kortingen op patronale bijdragen voor de langdurige werklozen (Activa) afgeschaft. De personen die op het moment van de hervorming of de afschaffing in het 'systeem' zaten, blijven er nog in tot eind 2018.

Vlaanderen wou deze groep enkel en alleen benaderen via het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring (zie trede 4) om zo hun 'overbrugbare' afstand tot een betaalde job weg te werken⁶¹. Dit wordt het 'kwalitatieve luik' genoemd van het Vlaams Banenpact.

De Vlaamse Regering kwam terug op zijn eerder standpunt en keurde op 17 februari 2017 haar besluit definitief goed tot toekenning van aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden. Concreet wil de aanwervingsincentive de tewerkstellingskansen bevorderen van werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar die twee jaar of langer werkzoekend zijn. De werkgever ontvangt de premie bij aanwerving en na één jaar tewerkstelling. Dit is in voege vanaf 1 januari 2017.

Principiële goedkeuring op 10 november 2017 van een besluit door de Vlaamse Regering waarbij het departement Werk en Sociale Economie uitvoerder wordt van de maatregel. Het departement zal de aanvragen en uitbetaling van de aanwervingsincentive ontvangen, behandelen en beslissen.

- **Gesco's (Vlaams beleidsdomein Werk)**

Koninklijk Besluit van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen.

Door de programmawet van 30 december 1988 ging in 1989 gesco - het stelsel van gesubsidieerde contractuelen - van start (contingentgesco's). De bedoeling was om tal van diverse tewerkstellingsmaatregelen bij gemeenten en OCMW's (BTK, DAC, IBF ...) ⁶² te vereenvoudigen.

Door het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesco's, en het uitvoeringsbesluit van 21 juni 1999, werd het gescostatuuut uitgebreid/veralgemeend tot instellingen van openbaar nut en vzw's met sociaal humanitair doel (projectgesco's).

⁶¹ Dit valt onder het 'kwalitatieve luik' van het Vlaams Banenpact. Maatregelen hierin moeten focussen op het versterken van de individuele werkzoekende en werknemer in zijn arbeidsmarktpositie.

⁶² BTK staat voor 'bijzonder tijdelijk kader', DAC voor 'Derde arbeidscircuit' en IBF voor 'interdepartementaal begrotingsfonds'.

De Vlaamse Regering heeft in haar regeerakkoord 2014-2019 beslist om het stelsel van de gescó's grondig te hervormen, volgens drie opties: regulariseren, omschakelen naar tijdelijke werkervaring en uitdoven.

- Wat betreft de **contingentgescó's** (bij lokale besturen en OCMW's):
Beslissing van de Vlaamse Regering van 27 februari 2015 tot regularisatie van de contingentgescó's vanaf 1 april 2015. Dat betekent dat 95% van de subsidiemiddelen wordt overgeheveld en dat de arbeidsvoorwaarden van de gescówerknemers worden omgezet in gewone arbeidsvoorwaarden.
- Wat betreft de **projectgescó's** (of gescó's van het veralgemeend stelsel):
Beslissing van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2015 principieel en 18 december 2015 definitief tot regulariseren, stopzetten of uitdoven⁶³. Alle gescóprojecten werden toegewezen aan het bevoegde Vlaamse beleidsdomein (waaronder ze ressorteren) waar de beslissing tot uitdoven of regulariseren werd genomen, alsook de startdatum.
 - De uitdoofoperatie startte op 1 januari 2016 en eindigde op 1 april 2016.
 - De regularisaties vonden plaats op 1 januari 2016.

Individueel maatwerk (Vlaams beleidsdomein Werk en Sociale Economie)

In het kader van de zesde staatshervorming werd op 1 juli 2014 de beslissing genomen om de SINE-maatregel over te dragen naar het Vlaamse Gewest. Sinds 1 januari 2015 staat het Vlaamse Gewest in voor de erkenning van sociale inschakelingsbedrijven.

Goedkeuring van conceptnota 'naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie', goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 30 oktober 2015. Het is immers de bedoeling van de Vlaamse Regering om SINE te hervormen naar 'individueel maatwerk' bij reguliere bedrijven, gestoeld op de principes van het collectieve maatwerk.

De hervorming en uitdoof van de geregionaliseerde SINE-maatregel naar 'individueel maatwerk' werd voor advies voorgelegd aan de sociale partners binnen VESOC en aan de betrokken stakeholders binnen de commissie Sociale Economie van de SERV. Per schrijven van 14 december 2015 berichtte de SERV het eens te zijn over het principe van individueel maatwerk, conform de sociale inclusiegedachte. De SERV oordeelde echter ook dat het geen onderbouwd advies kan verlenen, gezien een helder beeld over de (cijfermatige) impact van deze invulling van het individueel maatwerk op de bestaande sociale inschakelingseconomie ontbreekt.

Gegeven de (tijdelijke) schorsing van het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) maatwerk werd deze conceptnota tevens 'on hold' geplaatst. Het is de intentie van de Vlaamse minister om deze vernieuwde maatregel te laten starten bij de ingang van het (nieuwe) maatwerkbesluit (1 januari 2019).

Collectieve inschakeling | LDE & Collectief maatwerk

Lokale diensteneconomie (LDE) (Vlaams beleidsdomein Sociale Economie)

Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 betreffende de lokale diensteneconomie (met ingang van 1 januari 2008).

Vlaams decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie, ter wijziging van het besluit van 5 oktober 2007.

⁶³ Uitdoven: door de huidige werknemers bij pensionering of vertrek niet te vervangen.

Uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, tot uitvoering van het decreet van 22 november 2013.

De nieuwe Vlaamse regelgeving is in voege sinds 1 april 2015. Er is een gefaseerde overgangsregeling. Vanaf 2019 zal de nieuwe regelgeving op volle kracht zijn. Per definitief besluit van 1 december 2017 (principeel besluit van 15 september 2017) wijzigt de Vlaamse Regering de streefdatum waarop de minimale schaalgrootte gerealiseerd moet worden. De streefdatum van 1 januari 2018 wordt met een jaar uitgesteld, in afwachting van een structurele oplossing voor dit knelpunt.

Collectief maatwerk (Vlaams beleidsdomein Sociale Economie)

Vlaams decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling voor de tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking.

Uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013.

De nieuwe Vlaamse regelgeving is in voege sinds 1 april 2015, met een gefaseerde overgangsregeling. Vanaf 2019 zal de nieuwe regelgeving op volle kracht zijn, onder voorbehoud van schorsing.

Schorsing op 26 januari 2016 door de Raad van State van de uitvoeringsbesluiten van het maatwerkdecreet wegens onwettige overgangsbepalingen en schending van rechtszekerheid van de maatwerkbedrijven. Na de betekening - vanaf 8 februari 2016 - zijn de uitvoeringsbesluiten van het decreet maatwerk niet meer van toepassing. De oude reglementering voor de sociale werkplaatsen treedt automatisch opnieuw in voege, voor de beschutte werkplaatsen behoeft dit nog een herstelwet (omdat de oude reglementering was afgeschaft).

Om een aantal ongewenste effecten tegen te gaan en de rechtsonzekerheid bij de sociale en de beschutte werkplaatsen aan te pakken heeft de Vlaamse Regering op 20 mei 2016 twee reparatiebesluiten goedgekeurd op de oude reglementering over de beschutte en sociale werkplaatsen. Deze traden in werking per 1 juli 2016.

Op 17 februari 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het 'maatwerkbesluit bis' bij collectieve inschakeling. Op 16 december 2016 werd reeds een principiële goedkeuring gegeven aan het BVR maatwerk Bis, mee onderhandeld mits een principeakkoord tussen de sectorale werkgeversorganisaties en het beleid. Dit betekent dat het huidige geschorste BVR wordt opgeheven met als gevolg dat een uitspraak in de procedure die nog steeds loopt bij de Raad van State enkel nog een effect kan hebben op de periode 1 april 2015 tot en met 8 februari 2016.

Het nieuwe regelgevende kader zal in werking treden op 1 januari 2019. Tot deze datum blijft de regelgeving beschutte werkplaatsen (BW) en sociale werkplaatsen (SW) van kracht. De werkplaatsen zullen zich kunnen voorbereiden op de nieuwe regelgeving door middel van simulaties van het nieuwe systeem, die minimum één jaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving ter beschikking worden gesteld.

Trede 4 | Tijdelijke activerende trajecten

Tijdelijke Werkervaring (TWE)/Werkplekieren (Vlaams beleidsdomein Werk)

De hervorming naar een nieuw systeem Tijdelijke Werkervaring (TWE) dat vooral langdurige werkzoekenden hun afstand tot de arbeidsmarkt helpt overbruggen, verloopt via twee sporen.

Spoor 1 - hervorming van Werkervaring (**WEP+**) tot (de tijdelijke maatregel)

Intensief Werkplekieren. Die maatregel loopt voor op de rest, maar zal later geïntegreerd worden in TWE.

- Hervorming van WEP+ werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28 november 2014. Hierdoor werd het instrument Intensief Werkplekieren in het leven geroepen. WEP+ liep af eind september 2015.
- Er kwamen overgangsmatregelen vanaf juli 2015 tot en met december 2015. De opstart van dit nieuwe systeem Intensief Werkplekieren gebeurde in twee fasen: eerst de tijdelijke subsidieregeling Intensief Werkplekieren (SIW - 2015 en beëindigd 31 december 2016) en daarna de tender Intensief Werkplekieren (TIW).
- Vanaf **1 januari 2016** werd gestart met de Tender Intensief Werkplekieren (TIW) 2016-2018 (gelanceerd 10 april 2015). Middels een overheidsopdracht werden partners gezocht voor het opzetten van begeleidingstrajecten naar de arbeidsmarkt voor werkzoekenden voor de periode 2016-2018.
- Gemiddelde duurtijd van deze trajecten is één jaar (maximaal 1,5 jaar).

Spoor 2 - naar een ééngemaakt systeem van TWE:

- (Op 21 oktober 2015 sloten de Vlaamse sociale partners het Banenpact af. Dit akkoord bevat in consensus gedeelde principes inzake TWE.)
- Goedkeuring van de **conceptnota 'Naar een nieuw stelsel van tijdelijke werkervaring'** door de Vlaamse Regering op **30 oktober 2015**. Dit bevat de contouren en krijtlijnen van een nieuw systeem van TWE, zijnde de hervorming van bestaande maatregelen (WEP+, gesco, PWA, art. 60 §7 en art. 61, IBO, stages) en inpassing van deze binnen TWE.
- Na de eerdere principiële goedkeuringen van het ontwerpdecreet (7 oktober 2016), na advies van SERV en RVS en het BVR (besluit van de Vlaamse Regering) van 28 oktober 2016 inzake het 'traject van tijdelijke werkervaring' volgde er de **definitieve goedkeuring** van het '**decreet over tijdelijke werkervaring**, het regelen van stages en diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming' van de Vlaamse Regering op **9 december 2016**.
- Goedkeuring door de Vlaamse Regering van een besluit dat TWE concreet vorm geeft van 23 december 2016.
- Opstart van het nieuwe TWE-stelsel: 1 januari 2017 voor de TWE-trajecten voor leefloongerechtigden (via het OCMW, het hervormde art. 60 §7 en art. 61) en 1 januari 2018 voor de TWE-trajecten voor de werkzoekenden (VDAB) (opvolging TIW).

Het realiseren van een nieuw stelsel TWE maakt onderdeel uit van het kwalitatieve luik van het Vlaams Banenpact (21/10/2015) (het kwantitatieve luik zijn de vier Vlaamse doelgroepkortingen, cfr. supra, waarvan sinds 17 februari 2017 ook de aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden (werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar die twee jaar of langer werkzoekend zijn) werd aan toegevoegd.

Activiteitencoöperatie (starterslabo) (Vlaams beleidsdomein Sociale Economie)

Het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie had als doelstelling de uitbouw van een activiteitencoöperatie in elke provincie. In Vlaanderen zijn er **vijf (provinciale) activiteitencoöperaties** actief, Starterslabo genoemd.

In het ondersteuningsdecreet (op vlak van sociale economie en stimulering van maatschappelijk verantwoord ondernemen) van 17 februari 2012 worden de activiteitencoöperaties gedefinieerd als sociale economieondernemingen.

In uitvoering van het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 keurde de Vlaamse Regering op 9 mei 2014 het besluit, met de regels voor ondersteuning van de Starterslabo's, definitief goed. Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 trad in werking op 1 oktober 2014. Het creëerde meer rechtszekerheid wat betreft de financiering van de werking van de activiteitencoöperaties.

Leren en werken (Vlaams beleidsdomein Onderwijs) naar nieuw concept 'duaal leren' (Vlaams beleidsdomein Onderwijs en Werk)

Het stelsel **leren en werken** is in **hervorming** naar het stelsel **duaal leren**. De wettelijke basis van leren en werken betreft het goedgekeurde decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap. Dit stelsel bestond uit drie systemen met daarbinnen vier 'leren en werken'-trajecten. De persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT), de voortrajecten en de brugprojecten bevinden zich op trede 4. Arbeidsdeelname (begeleiding alternerend leren) bevindt zich op trede 6.

Op 3 juli 2015 keurde de Vlaamse Regering het concept voor **duaal leren** goed. Dit nieuwe **duaal leren** krijgt vorm door een nauwe samenwerking tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk. Vier verkennende trajecten werden opgezet in aanloop naar een volwaardig nieuw decreet⁶⁴:

1. Het sleutelproject '**Werkplek21**' (met ESF⁶⁵-steun) | Trekker is Syntra Vlaanderen, samen met VDAB, Departement WSE en beleidsdomein Onderwijs. Doel: het vormgeven van de ideale werkplek in een **duaal** traject; dit sleuteltraject stelt de werkplek als leeromgeving in de 21^e eeuw centraal vanuit een brede invalshoek van levenslang leren. Liep van september 2015 tot februari 2017. De instrumenten die uit Werkplek21 naar voren worden geschoven, worden via het andere sleutelproject 'Schoolbank op de Werkplek' in de praktijk uitgetest.
2. Proefproject '**Schoolbank op de Werkplek**' | Trekker is Departement Onderwijs. Vanaf schooljaar 2016-2017. Zeven duale studierichtingen voor jongeren die minstens 60% van hun tijd op de werkvloer besteden. Proefdraaien voor het nieuwe **duaal leren**.
3. & 4. Start van **22 (ESF-)proefprojecten en acht proefprojecten zonder financiering** | Van november 2015 tot september 2017. Duurtijd: 12 tot 18 maanden. Om zo het nieuwe stelsel **duaal leren** verder vorm te geven, binnen bestaande onderwijsregelgeving. Ondertussen lopen de huidige stelsels **leren en werken** (deeltijds onderwijs en de leertijd) verder.

⁶⁴ In de infographic met nieuwe cijfers worden nog geen cijfers opgenomen betreffende de eerste proefprojecten **duaal leren** die van start gingen per 1 september 2016. Deze komen aan bod in onze volgende infographic met cijfermateriaal 2017.

⁶⁵ Europees Sociaal Fonds.

De eerste specifieke regels werden vastgelegd in het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding van 10 juni 2016. De voorwaarden uit dat decreet gelden niet enkel voor werkplekken in het proefproject duaal leren, maar ook voor werkplekken in 'deeltijds leren en werken' (vorige systeem van leren en werken).

Principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet duaal leren op 15 september 2017 en op 1 december 2017, met als doel **effectieve inwerkingtreding per 1 september 2018** (in plaats van eerdere timing van 1 september 2017). Het tweede hoofdstuk van het decreet betreft de aanloopfase die bedoeld is om leerlingen die duaal willen leren (arbeidsbereid), maar hier nog niet arbeidsrijp voor zijn of geen werkplek vinden, voor te bereiden op een snelle instap in het duaal leren. In deze aanloopfase wordt een traject uitgewerkt waarin er gewerkt kan worden aan het vinden van een werkplek en het verbeteren van vaktechnische en/of arbeidsgerichte competenties.

Hervorming PWA (naar wijk-werken) (Vlaams beleidsdomein Werk)

Goedkeuring van de **conceptnota 'Naar een nieuw stelsel van tijdelijke werkervaring'** door de Vlaamse Regering op **30 oktober 2015**. Dit bevat de contouren en krijtlijnen van een nieuw systeem van TWE, zijnde de hervorming van bestaande maatregelen (onder meer WEP+, gesco, PWA, art. 60 §7 en art. 61, IBO, stages).

Goedkeuring Vlaamse Regering op 4 maart 2016 van **conceptnota 'Hervorming van het PWA-stelsel naar een nieuw instrument wijk-werken** binnen het Vlaamse activeringsbeleid'.

Het regeerakkoord geeft aan dat de introductie van een nieuw stelsel tijdelijke werkervaring en de hervorming van het PWA-stelsel twee acties zijn die op elkaar afgestemd moeten worden, in functie van het Vlaams activeringsbeleid.

Na de goedkeuring door de Vlaamse Regering op 13 juni 2017 van het ontwerpdecreet wijk-werken, werd het decreet over wijk-werken definitief goedgekeurd op **7 juli 2017** door de Vlaamse Regering. Goedkeuring uitvoeringsbesluiten per 29 september 2017.

Opstart wijk-werken: per **1 januari 2018**.

Doorstroom uit Arbeidszorg (Vlaams beleidsdomein Werk en Sociale Economie (WSE) en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG))

Op 23 april 2014 keurde het Vlaams Parlement het decreet werk- en zorgtrajecten goed. Werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 25 april 2014. Het decreet werk- en zorgtrajecten steunt op de door de Vlaamse Regering goedgekeurde conceptnota W² 'van Arbeidszorg naar een geïntegreerd beleidskader' van 14 juni 2013.

Op 13 oktober 2017 en (na het inwinnen van de adviezen bij de SERV en de Strategische adviesraad van WVG) op 8 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het besluit over de werk- en Zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Er wordt nog advies ingewonnen bij de Raad van State. Definitieve goedkeuring wordt verwacht in de loop van januari 2018.

Het decreet houdende de "Werk- en Zorgtrajecten" bevat een juridische basis voor twee werk- en zorgtrajecten en een aanbod van arbeidsmatige activiteiten (trap 3). De **activeringstrajecten** (trap 4) zullen worden uitgevoerd op basis van dit decreet. De trajecten maatschappelijke oriëntatie, die moesten zorgen voor een "warme overdracht" van niet-toeleidbaren naar zorg en/of arbeidsmatige activiteiten, zullen niet worden uitgevoerd op basis van het decreet houdende de Werk- en Zorgtrajecten. Om duidelijk te maken dat de 'trajecten maatschappelijke oriëntatie' niet langer gekoppeld worden aan het werk- en zorgdecreet, kregen deze de naam 'trajecten breed onthaal'.

Voor wat betreft de activeringstrajecten, moeten tegen 1 juli 2018 de eerste mensen door de VAB zijn toegeleid naar een activeringstraject.

TREDE 3 | Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding met welzijns- en zorgbegeleiding

Arbeidsmatige activiteiten
onder begeleiding

Arbeidszorg (Vlaams beleidsdomein Werk en Sociale Economie (WSE) en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG))

Op 23 april 2014 keurde het Vlaams Parlement het decreet Werk- en Zorgtrajecten goed. Werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 25 april 2014. Het decreet Werk- en zorgtrajecten steunt op de door de Vlaamse Regering goedgekeurde conceptnota W² 'van Arbeidszorg naar een geïntegreerd beleidskader' van 14 juni 2013.

Op 13 oktober 2017 en (na het inwinnen van de adviezen bij de SERV en de Strategische adviesraad van WVG) op 8 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het besluit over de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Er wordt nog advies ingewonnen bij de Raad van State. Timing van definitieve goedkeuring is wellicht januari 2018, om te starten per 1 mei 2018 (in plaats van 1 juli 2018 gestipuleerd in BVR). De erkenningsaanvragen voor de begeleider AMA kunnen dan reeds ingediend worden om met de begeleidingen effectief te kunnen starten per 1 juli 2018.

In het decreet werk- en zorgtrajecten wordt een aanbod van arbeidsmatige activiteiten (op trede 3), en van activeringstrajecten (op trede 4, cfr. infra) voorzien.

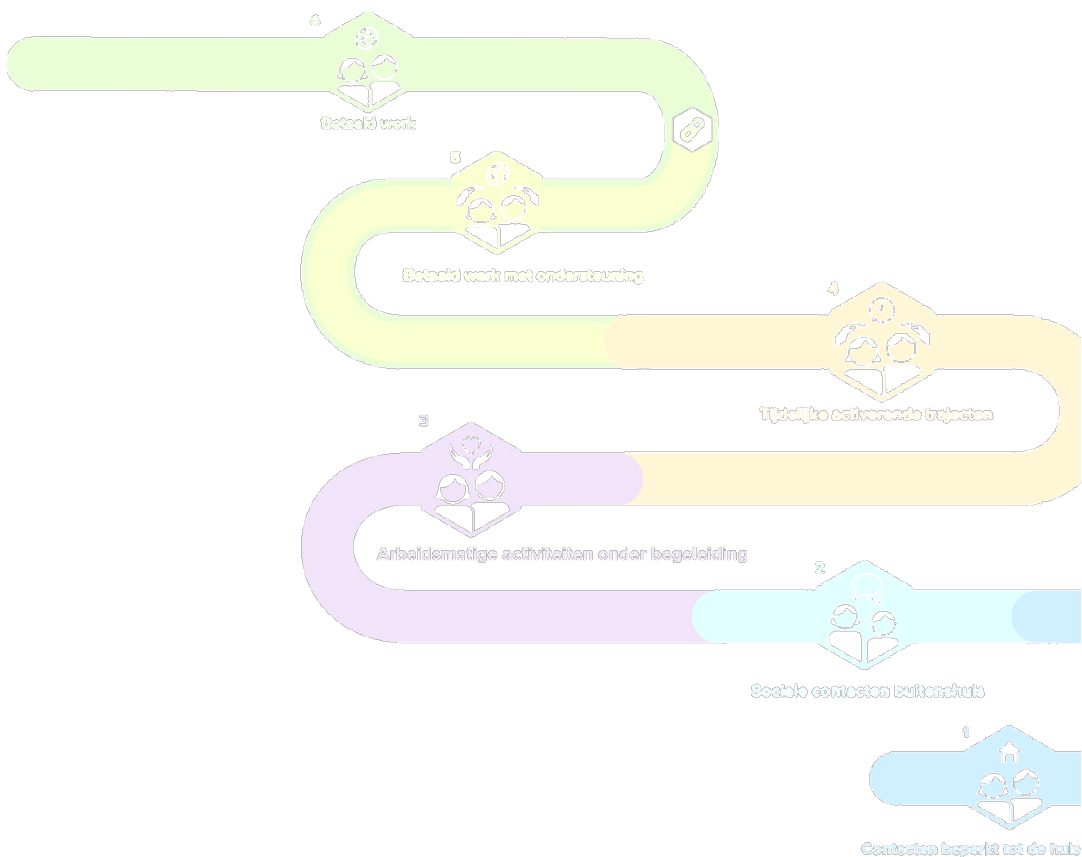
De arbeidsmatige activiteiten (AMA) moeten in werking treden per 1 juli 2018 (erkenningsaanvragen al vanaf 1 mei 2018). AMA is onbetaalde bezigheid bij een werkpost voor mensen met MMPPS (mentale, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen) voor wie betaald werk op middellange termijn niet mogelijk is. In de principiële goedgekeurde uitvoeringsbesluiten is sprake van een overeenkomst tussen de doelgroepwerknemer, de erkende begeleider AMA en de werkpost. Er komt Vlaamse subsidiëring voor de erkende begeleider AMA die moet instaan voor de intake en het zoeken van een werkpost, begeleiding bij de start, verzekeringen en papieren en statuut, jaarlijkse evaluatie, en fungeren als aanspreekpunt. De erkende begeleider AMA ontvangt per jaar per begeleide (Arbeidszorg) deelnemer 840 euro Vlaamse subsidie.

Figuur 13: Schema beleidswijzigingen.

DATA Beslissingen VR 2014-2019	2013	2014	2015	2016	2017
trede 5					
6e staatshervorming, overheveling doelgroepenbeleid van Federale overheid naar Gewesten		Van kracht: 1/7/2014	Goedkeuring decreet doelgroepenbeleid VR 18/12/2015	Definitief BVR 10/6/2016 bij doelgroependecreet (focus & hervorming naar 3 doelgroepen) IN VOEGE vanaf 1/7/2016	Afschaffing RSZ-korting op patronale bijdragen voor langdurig werkzoekenden IN VOEGE 1/1/2017 Goedkeuring 17/2/2017 van aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden
Hervorming Gesco's (contingentgesco's bij lokale besturen en OCMW's) en (veralgemeende) projectgesco's bij vzw's en openbare instellingen			Voor contingentgesco's: beslissing VR 27/2/2015 tot regularisatie, vanaf 1/4/2015 in voege; voor projectgesco's BVR 18/12/2015 om uitdoven/stopzetten/regulariseren (waarvan deel al	Voor wat betreft projectgesco's die uitdoven, START 1/1/2016; projectgesco's die regulariseren vanaf 1/1/2016 of 1/7/2016	
SINE (hervorming tot individueel maatwerk)			Conceptnota hervorming individueel maatwerk van 30/10/2015	Hervorming SINE-maatregel 'on hold' wegens (tijdelijke) schorsing van collectief	SINE zal tot minstens eind 2018 in huidige vorm bestaan
LDE	Decreet van 22/11/2013	BVR van 19/12/2014	IN VOEGE vanaf 1/4/2015		Wijzigingsbesluit VR 1/12/2017 om streefdatum van 1/1/2018 vr 5 VTE DGWN te verlengen met 1 jaar
Collectief maatwerk	Decreet van 12/7/2013	BVR van 19/12/2014	IN VOEGE vanaf 1/4/2015	Schorsing op 26/1/2016 van het BVR maatwerk door Raad van State, per 8/2/2016 trad reglementering van voormalige BW en SW terug in werking	Definitieve goedkeuring (hernieuwd) collectief 'maatwerkbesluit Bis' op 17/2/2017. BVR verwacht in 2018.
trede 4					
Tijdelijke werkervaring (TWE) (hervorming vlgd twee sporen)		Spoor 1: hervorming van WEP+ naar Intensief werkplekieren op 28/11/2014	Spoor 2: conceptnota VR van ééngemaakt systeem van 30/10/2015	IN VOEGE Spoor 1 : 2015 (SIW) en 1/1/2016 (TIW) SPOOR 2 Decreet TWE op 9/12/2016 en BVR van 23/12/2016	IN VOEGE Spoor 2 vanaf 1/1/2017 TWE OCMW en 1/1/2018 TWE VDAB
AC Starterslabo				Mogelijke hervormingsscenario's onderzocht door kabinet WSE	MB (sinds 2014) voor het eerst doelgroepafhankelijke resultaatsfinanciering ipv vast bedrag per SL
Leren en werken (onderwijs) => duaal leren (onderwijs en werk)			Nieuw concept VR van 3/7/2015	Decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding van 10/6/2016	Decreet Duaal Leren principieel goedgekeurd op 15/9/2017. IN VOEGE vanaf 1/9/2018
Wijk-Werken (drastische hervorming van PWA)			Conceptnota VR één systeem TWE 30/10/2015, met vermelding hervorming PWA	Conceptnota VR 4/3/2016 hervorming PWA tot wijk-werken	Decreet op wijk-werken 7/7/2017, BVR van 29/9/2017, IN VOEGE vanaf 1/1/2018
Doorstroom uit Arbeidszorg (DAZ)		Decreet werk- en zorgtrajecten 25/4/2014			Principieel goedgekeurde BVR 13/10/2017. IN VOEGE vanaf 1/1/2018
trede 3					
AZ		Decreet werk- en zorgtrajecten 25/4/2014			Principieel goedgekeurde BVR 13/10/2017 en 8/12/2017. AMA IN VOEGE op 1/7/2018.

Onder BVR verstaan we de (uitvoerings)besluiten van de Vlaamse Regering volgens op een goedgekeurd decreet. VR staat voor Vlaamse Regering.

BIJLAGE: TABELLEN

INHOUDSTAFEL DATASAEET TEWERKSTELLING EN PARTICIPATIE VAN PERSONEN EN KANSENGROEPEN

Niet-werkende werkzoekenden en kansengroepen

Tabel 1: Aantal kansengroepen (in % van alle niet-werkende werkzoekenden), gemeenten van West-Vlaanderen, 2015-2016.....	78
Tabel 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden naar kansengroep, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.....	79

Participatieladder

Trede 6 | BETAALD WERK

Tabel 3: Aantal werknemers in het stelsel van de dienstencheques, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	79
Tabel 4: Aantal jongeren in arbeidsdeelname, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.....	79

Trede 5 | BETAALD WERK MET ONDERSTEUNING

INDIVIDUELE INSCHAKELING

Doelgroepkortingen

Tabel 5: Aantal personen voor wie minimum één Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) werd uitbetaald, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	80
Tabel 6: Doelgroep tewerkstelling met tewerkstellingspremie voor 50-plussers, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	80
Tabel 7: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van oudere werknemers vanaf 54 jaar, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.....	81
Tabel 8: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van jonge werknemers, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.....	81
Tabel 9: Aantal personen voor wie om een vrijstelling van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van langdurige werklozen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.....	82
Tabel 10: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van gesubsidieerde contractuelen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.....	83
Tabel 11: Tewerkstelling in buitenschoolse kinderopvang (BKO), arrondissementen van West-Vlaanderen, 2015.....	85
Tabel 12: Tewerkstelling in buitenschoolse kinderopvang (BKO), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.....	85

SINE

Tabel 13: Tewerkstelling via SINE, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	85
---	----

COLLECTIEVE INSCHAKELING

Lokale diensteneconomie (LDE)

Tabel 14: Tewerkstelling in lokale diensteneconomie, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.	
Tabel 15: Tewerkstelling in lokale diensteneconomie, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.....	86

Collectief maatwerk)

Tabel 16: Tewerkstelling in maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.....	87
Tabel 17: Tewerkstelling in maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.....	87

Tabel 18: Tewerkstelling (exclusief Arbeidszorg) in maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.	88
Tabel 19: Tewerkstelling (exclusief Arbeidszorg) in maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	88
Tabel 20: Tewerkstelling in invoegbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.....	89
Tabel 21: Tewerkstelling in invoegbedrijven, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	89

Trede 4 | Tijdelijke activerende trajecten

Tijdelijke werkervaring (TWE) - Intensief werkplekleren (spoor 1)

Tabel 22: Aantal begunstigen in werkervaringsprojecten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2015.	89
Tabel 23: Aantal begunstigen in werkervaringsprojecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	90
Tabel 24: Aantal personen in SIW- begeleiding, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.....	90
Tabel 25: Aantal personen in TIW-begeleiding, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.....	90

Naar een eengemaakt systeem van TWE (spoor 2)

Tabel 26: Aantal gestarte beroepsverkennde stages (BVS) inclusief gespecialiseerde oriënterende stages, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016.....	90
Tabel 27: Aantal personen tewerkgesteld via art. 60 §7 van de OCMW-wetgeving, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	91
Tabel 28: Aantal personen tewerkgesteld via art. 61 van de OCMW-wetgeving, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.	91
Tabel 29: Aantal gestarte opleidingsstages (OS), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016. ..	91
Tabel 30: Aantal gestarte IBO-contracten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.....	92
Tabel 31: Aantal IBO'ers naar kansengroep, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016 (*).	92
Tabel 32: Aantal personen binnen IBO-interim, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	92
Tabel 33: Aantal gestarte beroepsinlevingsovereenkomsten (BIO), arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.....	93

Andere tijdelijke activerende trajecten

Tabel 34: Aantal BIO-contracten waaraan een ESF-subsidie gekoppeld was, regio's van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012-2017.....	93
Tabel 35: Aantal gestarte instapstages, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.....	93
Tabel 36: Aantal doelgroepcursisten in de GESCO-opleidingsprojecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	93

Activiteitencoöperatie

Tabel 37: Werking van de activiteitencoöperaties, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	94
---	----

Leren en werken (in hervorming naar duaal leren)

Tabel 38: Aantal jongeren in een brugproject, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, schooljaar 2010-2011 - schooljaar 2016-2017.....	94
Tabel 39: Aantal jongeren in een voortraject West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.	94
Tabel 40: Aantal jongeren in een Persoonlijk Ontwikkelingstraject (POT), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.	94
Tabel 41: Aantal goedgekeurde erkenningsaanvragen (*) duaal leren, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, schooljaar 2016-2017.....	95

PWA (in hervorming naar wijk-werken)

Tabel 42: Aantal personen tewerkgesteld volgens het PWA-statuut naar geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010-2016.	96
---	----

Doorstroom/Activering uit Arbeidszorg

Tabel 43: Aantal DAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 31 december 2014.....	97
Tabel 44: Aantal DAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 30 november 2015.	97

Tabel 45: Aantal TAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2016	97
--	----

Trede 3 | Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding

Arbeidszorg

Tabel 46: Aantal arbeidszorgmedewerkers in sociale werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.	98
---	----

Tabel 47: Aantal arbeidszorgmedewerkers in sociale werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	98
--	----

Tabel 48: Aantal arbeidszorgmedewerkers naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.	98
---	----

Tabel 49: Aantal arbeidszorgmedewerkers naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.	99
--	----

Samenvatting - tewerkstelling en (arbeidsmatige) participatie van personen uit de kansengroepen

Tabel 50: Tewerkstelling en (arbeidsmatige) participatie van personen uit de kansengroepen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016.....	100
--	-----

Tabel 51: Tewerkstelling en (arbeidsmatige) participatie van personen uit de kansengroepen, regio's van West-Vlaanderen, 2016.....	101
--	-----

Tabel 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden naar kansengroep, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen								Vlaams Gewest								Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest		
	Evolutie								Evolutie								Evolutie		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015-2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015-2016	2015	2016	
Vrouwen	15.766	14.477	14.393	15.220	16.105	15.595	14.508	-7,0%	100.086	95.129	96.702	102.655	108.176	107.609	104.373	-3,0%	14,5%	13,9%	
Ouderen (≥ 50 jaar)	9.015	8.681	8.324	8.551	9.413	9.815	9.008	-8,2%	52.439	50.918	51.787	52.910	58.863	64.088	62.370	-2,7%	15,3%	14,4%	
Ouderen (≥ 55 jaar)	4.411	4.617	4.496	4.697	5.645	6.420	5.989	-6,7%	25.681	27.047	27.391	29.039	35.018	40.930	40.922	0,0%	15,7%	14,6%	
Jongeren (< 25 jaar)	7.268	6.441	7.084	7.947	8.026	7.726	7.448	-3,6%	45.349	41.090	44.940	49.140	48.283	46.004	45.351	-1,4%	16,8%	16,4%	
Laaggeschoolden	17.230	15.421	15.639	16.357	16.867	16.544	15.928	-3,7%	105.131	97.693	100.098	104.483	106.587	106.269	104.604	-1,6%	15,6%	15,2%	
Langdurige werklozen (≥ 2 jaar)	7.967	7.978	7.625	7.519	8.357	9.082	8.877	-2,3%	51.299	52.536	52.642	54.198	60.523	66.748	68.106	+2,0%	13,6%	13,0%	
Langdurige werklozen (≥ 5 jaar)	3.757	3.442	3.028	2.915	3.317	3.548	3.398	-4,2%	22.530	20.689	19.106	19.184	22.341	24.980	26.033	+4,2%	14,2%	13,1%	
Allochtonen	4.139	4.061	4.587	5.150	5.485	5.466	5.805	+6,2%	47.511	47.402	52.286	56.757	58.834	59.376	60.443	+1,8%	9,2%	9,6%	
Arbeidsgehandicapten	5.297	4.867	4.808	5.285	5.599	5.514	5.378	-2,5%	29.880	27.858	26.623	29.220	31.411	32.068	32.673	+1,9%	17,2%	16,5%	
Alle nwwz	31.785	28.727	29.865	32.649	34.588	33.775	31.745	-6,0%	208.242	195.008	204.437	211.901	233.349	232.927	224.779	-3,5%	14,5%	14,1%	

Nwwz: niet-werkende werkzoekenden.

Laaggeschoold: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsopleiding en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Allochtoon: origine buiten EU-27 en EVA-landen.

Niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap:

- *nwwz met Vlaams Fondserkenning inzake tewerkstelling;*

- *nwwz uit het buitengewoon onderwijs;*

- *nwwz met beperkte of zeer beperkte geschiktheid.*

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3: Aantal werknemers in het stelsel van de dienstencheques, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	Tewerkstelling van kansengroepen						Totale tewerkstelling						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arr. Brugge	2.252	2.808	3.072	2.887	2.575	2.553	3.408	4.249	4.803	4.913	4.414	4.373	
Arr. Diksmuide	274	239	258	249	262	267	667	714	749	760	780	768	
Arr. Ieper	227	396	408	256	253	275	1.217	1.683	1.882	1.520	1.365	1.405	
Arr. Kortrijk	2.032	2.067	2.150	2.054	2.053	2.155	5.347	6.183	6.340	5.506	5.954	5.654	
Arr. Oostende	614	664	677	764	777	624	1.162	1.254	1.504	1.516	1.357	1.248	
Arr. Roeselare	1.736	1.868	1.686	1.385	1.183	3.113	3.337	4.141	3.695	2.793	2.727	4.825	
Arr. Tielt	379	137	134	360	345	359	1.454	247	293	1.904	1.638	1.618	
Arr. Veurne	97	0	0	36	35	36	678	9	11	769	817	829	
Regio Brugge	2.252	2.808	3.072	2.887	2.575	2.553	3.408	4.249	4.803	4.913	4.414	4.373	
Regio Midden-West-Vlaanderen	2.115	2.005	1.820	1.745	1.528	3.472	4.791	4.388	3.988	4.697	4.365	6.443	
Regio Oostende	614	664	677	764	777	624	1.162	1.254	1.504	1.516	1.357	1.248	
Regio Westhoek	598	635	666	541	550	578	2.562	2.406	2.642	3.049	2.962	3.002	
Regio Zuid-West-Vlaanderen	2.032	2.067	2.150	2.054	2.053	2.155	5.347	6.183	6.340	5.506	5.954	5.654	
WEST-VLAANDEREN	7.611	8.179	8.385	7.991	7.483	9.382	17.270	18.480	19.277	19.681	19.052	20.720	
VLAAMS GEWEST	33.284	34.256	32.884	31.069	33.222	33.611	81.667	87.621	88.979	88.985	93.196	91.566	
BELGIË	48.971	50.169	48.140	44.530	45.990	46.213	136.915	149.827	151.137	149.782	154.558	153.301	
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	22,9%	23,9%	25,5%	25,7%	22,5%	27,9%	21,1%	21,1%	21,7%	22,1%	20,4%	22,6%	
Aandeel West-Vlaanderen in België	15,5%	16,3%	17,4%	17,9%	16,3%	20,3%	12,6%	12,3%	12,8%	13,1%	12,3%	13,5%	

We tellen enkel de tewerkstelling in de private non-profitondernemingen samen met de tewerkstelling in de publieke ondernemingen om de tewerkstelling van kansengroepen te ramen.

Publieke ondernemingen: gemeente, OCMW, PWA.

Private non-profitondernemingen: invoegonderneming, vzw.

Verdeling volgens de exploitatiezetel van de onderneming.

Bron: RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4: Aantal jongeren in arbeidsdeelname, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.

	Schooljaar 2010-2011	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2015-2016	Schooljaar 2016-2017
ROP Brugge	114	114	111	132	131	134	137
ROP Midden-West-Vlaanderen	63	55	50	64	71	71	65
ROP Oostende	53	73	84	96	107	101	121
ROP Westhoek	61	69	62	53	57	49	56
ROP Zuid-West-Vlaanderen	205	205	208	238	226	244	211
WEST-VLAANDEREN	496	516	515	583	592	599	590
VLAAMS GEWEST	2.279	2.476	2.490	2.585	2.591	2.777	2.767
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	21,8%	20,8%	20,7%	22,6%	22,8%	21,6%	21,3%

Toestand op 1 februari van het betrokken schooljaar.

Bron: Departement Onderwijs en Vorming, Dienst Beroepsopleiding, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5: Aantal personen voor wie minimum één Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) werd uitbetaald, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (*)
Arr. Brugge	466	500	569	572	688	740	590
Arr. Diksmuide	74	83	86	82	96	88	83
Arr. Ieper	144	168	188	178	214	234	216
Arr. Kortrijk	493	553	602	574	701	746	774
Arr. Oostende	174	224	240	209	239	235	211
Arr. Roeselare	324	443	446	405	471	504	464
Arr. Tielt	161	186	193	178	192	206	217
Arr. Veurne	65	78	95	99	106	111	89
Regio Brugge	466	500	569	572	688	740	590
Regio Midden-West-Vlaanderen	485	629	639	583	663	710	681
Regio Oostende	174	224	240	209	239	235	211
Regio Westhoek	283	329	369	359	416	433	388
Regio Zuid-West-Vlaanderen	493	553	602	574	701	746	774
WEST-VLAANDEREN	1.901	2.235	2.419	2.297	2.707	2.864	2.644
VLAAMS GEWEST	8.693	10.016	10.985	10.454	12.126	12.977	13.059
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	21,9%	22,3%	22,0%	22,0%	22,3%	22,1%	20,2%

Sinds juli 2016 valt de VOP-premie onder de bevoegdheid van het departement Werk en Sociale Economie.

Tot en met zijn de gegevens afkomstig van de VDAB, vanaf 2016 van het departement Werk en Sociale Economie.

(*) De cijfers 2016 geven weer voor hoeveel personen er minimum één VOP werd uitbetaald in het derde en/of vierde kwartaal van 2016. Het betreft voorlopige cijfers, exclusief de lokale besturen.

Bron: VDAB, Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6: Doelgroeptewerkstelling met tewerkstellingspremie voor 50-plussers, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arr. Brugge	149	109	152	176	174	100	--
Arr. Diksmuide	14	25	23	15	27	12	--
Arr. Ieper	23	33	31	42	57	29	--
Arr. Kortrijk	127	121	175	175	185	96	--
Arr. Oostende	61	38	56	74	76	28	--
Arr. Roeselare	90	71	89	129	124	44	--
Arr. Tielt	46	44	32	73	56	31	--
Arr. Veurne	31	14	35	32	36	13	--
Regio Brugge	149	109	152	176	174	100	--
Regio Midden-West-Vlaanderen	136	115	121	202	180	75	--
Regio Oostende	61	38	56	74	76	28	--
Regio Westhoek	68	72	89	89	120	54	--
Regio Zuid-West-Vlaanderen	127	121	175	175	185	96	--
WEST-VLAANDEREN	541	455	593	716	735	353	--
VLAAMS GEWEST	2.436	1.851	2.404	3.149	3.130	1.640	--
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	22,2%	24,6%	24,7%	22,7%	23,5%	21,5%	--

Data 2010 t.e.m. 2013 op basis van de data waarover de VDAB eind juni 2014 beschikte.

Data 2014 op basis van de data waarover de VDAB begin februari 2016 beschikte.

Data 2015 op basis van de data waarover de VDAB in augustus 2016 beschikte.

De premie 50+ werd juli 2016 afgeschaft. Daarover zijn er voor 2016 geen cijfers meer.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 7: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van oudere werknemers vanaf 54 jaar, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.

	2013	2014	2015	2016
Arr. Brugge		5.524	5.926	5.272
Arr. Diksmuide		6.082	750	637
Arr. Ieper		697	1.894	1.631
Arr. Kortrijk		954	6.665	5.907
Arr. Oostende		2.205	2.330	2.102
Arr. Roeselare		3.389	3.859	3.337
Arr. Tielt		2.133	2.360	2.102
Arr. Veurne		1.795	1.053	1.016
Regio Brugge		5.524	5.926	5.272
Regio Midden-West-Vlaanderen		5.522	6.219	5.439
Regio Oostende		2.205	2.330	2.102
Regio Westhoek		8.574	3.697	3.284
Regio Zuid-West-Vlaanderen		954	6.665	5.907
WEST-VLAANDEREN	20.793	22.779	24.837	22.004
VLAAMS GEWEST	100.900	112.832	121.735	107.959
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	20,6%	20,2%	20,4%	20,4%

Cijfers einde vierde kwartaal.

2014 en 2015: code 3102 'oudere werknemers'

2016: code 6320 'Oudere werknemers - in dienst'. Code 6321 'oudere werknemers - nieuw aangeworven' (door zesde staatshervorming is de code 3102 gewijzigd in 6320 en 6321 vanaf derde trimester 2016).

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 8: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van jonge werknemers, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.

	Code	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest				Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest					
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016		
Federale reglementering - Jonge werknemers SBO en laaggeschoold ("component" DG)	3410	1.430	1.658	1.902		4.566	6.106	6.800					31,3%	27,2%	28,0%
Federale reglementering - Jonge werknemers, SBO en zeer laaggeschoold, of SBO en laaggeschoold en mindervalide of buitenlandse afkomst	3411	1.466	1.175	985		5.158	4.121	3.460					28,4%	28,5%	28,5%
Federale reglementering - Jonge werknemers SBO en middengeschoold	3412	191	288	370		859	1.479	1.905					22,2%	19,5%	19,4%
Federale reglementering - Jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongere 18 wordt	3430	1.207	1.322	1.265		5.894	5.871	5.162					20,5%	22,5%	24,5%
Overgangmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en laaggeschoold	6030				802				2.840						28,2%
Overgangmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en zeer laaggeschoold Of SBO en laaggeschoold en mindervalide Of SBO en laaggeschoold en van buitenlandse afkomst	6031				560				2.036						27,5%
Overgangmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en middengeschoold	6032				217				1.151						18,9%
Overgangmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongeren 18 worden	6033				222				993						22,4%
Regionale vermindering - Vlaams Gewest - Jonge werknemers - laaggeschoold	6300				1.251				5.848						21,4%
Regionale vermindering - Vlaams Gewest - Jonge werknemers - middengeschoold	6301				3.388				15.264						22,2%
Regionale vermindering - Vlaams Gewest - Jonge werknemers - leerling	6310				317				1.443						22,0%
Regionale vermindering - Vlaams Gewest - Jonge werknemers - met alternerende opleiding	--														
Alle verminderingen 'jongeren'		4.294	4.443	4.522	6.757	16.477	17.577	17.327	29.575	26,1%	25,3%	26,1%	22,8%		

Cijfers einde vierde kwartaal.

Door de zesde staatshervorming is de korting voor jonge werknemers geregionaliseerd; de codes 3410, 3411, 3412 en 3430 zijn veranderd in respectievelijk 6030, 6031, 6032 en 6033.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	2014					2015					2016								
	Jonge werknemers SBO en laaggeschoold ("component" DG)	Jonge werknemers, SBO en zeer laaggeschoold, of SBO en laaggeschoold en mindervalide of buitenlandse afkomst	Jonge werknemers SBO en middengeschoold	Jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongere 18 wordt	Alle verminderingen 'jongeren'	Jonge werknemers SBO en laaggeschoold ("component" DG)	Jonge werknemers, SBO en zeer laaggeschoold, of SBO en laaggeschoold en mindervalide of buitenlandse afkomst	Jonge werknemers SBO en middengeschoold	Jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongere 18 wordt	Alle verminderingen 'jongeren'	Overgangsmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en laaggeschoold	Overgangsmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en zeer laaggeschoold Of SBO en laaggeschoold en mindervalide Of SBO en laaggeschoold en van buitenlandse afkomst	Overgangsmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers SBO en middengeschoold	Overgangsmaatregel - Vlaams Gewest - jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongere 18 worden	Regionale vermindering - Vlaams Gewest - jonge werknemers - laaggeschoold	Regionale vermindering - Vlaams Gewest - jonge werknemers - middengeschoold	Regionale vermindering - Vlaams Gewest - jonge werknemers - leerling	Regionale vermindering - Vlaams Gewest - jonge werknemers - met alternatieve opleiding	Alle verminderingen 'jongeren'
Arr. Brugge	226	231	59	408	924	249	229	75	333	886	106	106	62	73	276	672	73		1.368
Arr. Diksmuide	47	54	22	57	180	48	40	33	35	156	27	19	26	5	31	88	12		208
Arr. Ieper	157	118	27	118	420	197	88	30	118	433	80	68	12	16	110	320	26		632
Arr. Kortrijk	572	323	63	303	1.261	652	253	88	341	1.334	279	145	34	67	383	1001	103		2.012
Arr. Oostende	122	121	33	136	412	143	102	39	104	388	67	63	25	16	97	264	37		569
Arr. Roeselare	336	186	37	192	751	376	159	60	211	806	139	95	21	27	224	686	46		1.238
Arr. Tielt	121	67	18	59	265	137	52	20	53	262	66	27	17	11	59	170	9		359
Arr. Veurne	77	75	29	49	230	100	62	25	70	257	38	37	20	7	71	187	11		371
Regio Brugge	226	231	59	408	924	249	229	75	333	886	106	106	62	73	276	672	73		1.368
Regio Midden-West-Vlaanderen	457	253	55	251	1.016	513	211	80	264	1.068	205	122	38	38	283	856	55		1.597
Regio Oostende	122	121	33	136	412	143	102	39	104	388	67	63	25	16	97	264	37		569
Regio Westhoek	281	247	78	224	830	345	190	88	223	846	145	124	58	28	212	595	49		1.211
Regio Zuid-West-Vlaanderen	572	323	63	303	1.261	652	253	88	341	1.334	279	145	34	67	383	1.001	103		2.012
WEST-VLAANDEREN	1.658	1.175	288	1.322	4.443	1.902	985	370	1.265	4.522	802	560	217	222	1.251	3.388	317		6.757
VLAAMS GEWEST	6.106	4.121	1.479	5.871	17.577	6.800	3.460	1.905	5.162	17.327	2.840	2.036	1.151	993	5.848	15.264	1.443		29.575
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	27,2%	28,5%	19,5%	22,5%	25,3%	28,0%	28,5%	19,4%	24,5%	26,1%	28,2%	27,5%	18,9%	22,4%	21,4%	22,2%	22,0%		22,8%

Cijfers einde vierde kwartaal.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 9: Aantal personen voor wie om een vrijstelling van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van langdurige werklozen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.

Code	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest				Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest				
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	
Langd. werkz. <45 jaar 312d in per. van 18m of 156d in per. van 9m na sluiting onderneming	3200	447	483	512	412	3.209	3.407	3.281	2.696	13,9%	14,2%	15,6%	15,3%
Langdurig werkz. <45j en 624d in periode van 36 maanden	3201	287	307	285	291	2.178	2.164	2.107	1.986	13,2%	14,2%	13,5%	14,7%
Langdurig werkzoekenden jonger dan 45j en 936 dagen in periode van 54 maanden	3202	308	288	289	309	2.236	2.132	2.199	2.136	13,8%	13,5%	13,1%	14,5%
Langdurig werkzoekenden jonger dan 45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	3203	452	396	353	311	3.267	2.884	2.780	2.513	13,8%	13,7%	12,7%	12,4%
Langdurig werkzoekenden jonger dan 27j en laaggeschoold	3205	112	657	891	998	879	3.520	4.672	5.048	12,7%	18,7%	19,1%	19,8%
Langdurig werkzoekenden van minstens 45j en 156 dagen in periode van 9 maanden	3210	447	575	543	464	2.553	3.004	2.745	2.340	17,5%	19,1%	19,8%	19,8%
Langdurig werkzoekenden van minstens 45j en 312 dagen in periode van 18 maanden	3211	929	1.052	1.084	1.093	5.540	6.272	6.757	6.738	16,8%	16,8%	16,0%	16,2%
Alle verminderingen 'langdurige werklozen'		2.982	3.758	3.957	3.878	19.862	23.383	24.541	23.457	15,0%	16,1%	16,1%	16,5%

Cijfers einde vierde kwartaal.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	2014								2015								2016								
	Langt. werks. <45 jaar 312d in per. van 18m of 156d in per. van 9m na sluiting onderneming	Langdurig werks. <45j en 624d in periode van 36 maanden	Langdurig werks. <45j en 936 dagen in periode van 54 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Alle verminderingen 'langdurige werks.'*	Langt. werks. <45 jaar 312d in per. van 18m of 156d in per. van 9m na sluiting onderneming	Langdurig werks. <45j en 624d in periode van 36 maanden	Langdurig werks. <45j en 936 dagen in periode van 54 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Alle verminderingen 'langdurige werks.'*	Langt. werks. <45 jaar 312d in per. van 18m of 156d in per. van 9m na sluiting onderneming	Langdurig werks. <45j en 624d in periode van 36 maanden	Langdurig werks. <45j en 936 dagen in periode van 54 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden	Langdurig werks. <45j en 1560 dagen in periode van 90 maanden
Arr. Brugge	119	67	53	84	157	134	284	898	124	78	60	70	187	133	269	921	105	88	69	41	206	121	265	895	
Arr. Diksmuide	18	4	11	12	25	15	25	110	12	9	11	14	28	9	25	108	14	7	10	12	25	12	22	102	
Arr. Ieper	38	24	30	30	52	47	82	303	37	22	29	31	97	43	94	353	40	26	27	32	105	34	86	350	
Arr. Kortrijk	115	88	88	116	155	153	246	961	139	68	76	99	216	145	282	1.025	89	64	76	92	240	124	299	984	
Arr. Oostende	60	41	35	46	93	71	137	483	70	31	36	44	116	67	140	504	57	33	50	50	142	58	154	544	
Arr. Roeselare	87	58	39	81	117	94	160	636	88	48	50	66	173	84	162	671	66	47	45	54	195	63	152	622	
Arr. Tielt	24	14	18	14	21	19	59	169	15	13	17	13	40	24	50	172	13	11	20	17	44	24	56	185	
Arr. Veurne	22	11	14	13	37	42	59	198	27	16	10	16	34	38	62	203	28	15	12	13	41	28	59	196	
Regio Brugge	119	67	53	84	157	134	284	898	124	78	60	70	187	133	269	921	105	88	69	41	206	121	265	895	
Regio Midten-West-Vlaanderen	111	72	57	95	138	113	219	805	103	61	67	79	213	108	212	843	79	58	65	71	239	87	208	807	
Regio Oostende	60	41	35	46	93	71	137	483	70	31	36	44	116	67	140	504	57	33	50	50	142	58	154	544	
Regio Westhoek	78	39	55	55	114	104	166	611	76	47	50	61	159	90	181	664	82	48	49	57	171	74	167	648	
Regio Zuid-West-Vlaanderen	115	88	88	116	155	153	246	961	139	68	76	99	216	145	282	1.025	89	64	76	92	240	124	299	984	
WEST-VLAANDEREN	483	307	288	396	657	575	1.052	3.758	512	285	289	353	891	543	1.084	3.957	412	291	309	311	998	464	1.093	3.878	
VLAAMS GEWEST	3.407	2.164	2.132	2.884	3.520	3.004	6.272	23.383	3.281	2.107	2.199	2.790	4.672	2.745	6.757	24.541	2.696	1.986	2.136	2.513	5.048	2.340	6.738	23.457	
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	14,2%	14,2%	13,5%	13,7%	18,7%	19,1%	16,8%	16,1%	15,6%	13,5%	13,1%	12,7%	19,1%	19,8%	16,0%	16,1%	15,3%	14,7%	14,5%	12,4%	19,8%	19,8%	16,2%	16,5%	

Cijfers einde vierde kwartaal.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 10: Aantal personen voor wie om een vermindering van de patronale RSZ-bijdragen werd gevraagd bij de aanwerving of tewerkstelling van gesubsidieerde contractuelen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.

	Code	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest				Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Gesubsidieerde contractuelen en gelijkgestelden (1)		1.191				6.835				17,4%			
Gesubsidieerde contractuelen	4000	1.181	1.036	634		7.198	6.238	3.519		16,4%	16,6%	18,0%	
Vervangers van contractuelen en statutairen in de publieke sector	4100	21	18	16		117	105	105		17,9%	17,1%	15,2%	
Alle bijdrageverminderingen voor gesubsidieerde contractuelen		1.191	1.202	1.054	650	6.835	7.315	6.343	3.624	17,4%	16,4%	16,6%	17,9%

Cijfers einde vierde kwartaal.

(1) Vóór 2014 was het systeem van aangifte voor gesubsidieerde contractuelen en gelijkgestelden verschillend:

- Het is tot dan quasi onmogelijk om een splitsing te maken tussen gesubsidieerde contractuelen enerzijds en vervangers van contractuelen en statutairen in de publieke sector anderzijds.

- Er was toen geen bijdragevermindering maar een volledige vrijstelling van betaling van basiswerkgeversbijdragen.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	2014			2015			2016		
	Gesubsidieerde contractuelen	Vervangers van contractuelen en statutairen in de publieke sector	Alle bijdrageverminderingen voor gesubsidieerde contractuelen	Gesubsidieerde contractuelen	Vervangers van contractuelen en statutairen in de publieke sector	Alle bijdrageverminderingen voor gesubsidieerde contractuelen	Gesubsidieerde contractuelen	Vervangers van contractuelen en statutairen in de publieke sector	Alle bijdrageverminderingen voor gesubsidieerde contractuelen
Arr. Brugge	337	11	348	324	8	332	228	8	236
Arr. Diksmuide	61		61	56		56	41	0	41
Arr. Ieper	94	1	95	82	1	83	76	1	77
Arr. Kortrijk	398	4	402	311	4	315	125	4	129
Arr. Oostende	94	4	98	81	4	85	56	3	59
Arr. Roeselare	133	1	134	124	1	125	83	0	83
Arr. Tielt	54		54	49		49	16		16
Arr. Veurne	10		10	9		9	9		9
Regio Brugge	337	11	348	324	8	332	228	8	236
Regio Midden-West-Vlaanderen	187	1	188	173	1	174	99	0	99
Regio Oostende	94	4	98	81	4	85	56	3	59
Regio Westhoek	165	1	166	147	1	148	126	1	127
Regio Zuid-West-Vlaanderen	398	4	402	311	4	315	125	4	129
WEST-VLAANDEREN	1.181	21	1.202	1.036	18	1.054	634	16	650
VLAAMS GEWEST	7.198	117	7.315	6.238	105	6.343	3.519	105	3.624
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	16,4%	17,9%	16,4%	16,6%	17,1%	16,6%	18,0%	15,2%	17,9%

Cijfers vierde kwartaal.

Bron: RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 11: Tewerkstelling in buitenschoolse kinderopvang (BKO), arrondissementen van West-Vlaanderen, 2015.

	In personen	In VTE
Arr. Brugge	102	53
Arr. Diksmuide	23	12
Arr. Ieper	47	25
Arr. Kortrijk	61	31
Arr. Oostende	89	47
Arr. Roeselare	59	30
Arr. Tielt	65	36
Arr. Veurne	31	20
Regio Brugge	102	53
Regio Midden-West-Vlaanderen	124	65
Regio Oostende	89	47
Regio Westhoek	101	57
Regio Zuid-West-Vlaanderen	61	31
WEST-VLAANDEREN	477	253
VLAAMS GEWEST	2.992	1.583
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	15,9%	16,0%

BKO: buitenschoolse kinderopvang

BKO: BKO-occassionele kinderopvang, BKO-Vlaams werkgelegenheidsakkoord en BKO-weerwerk.

VTE: voltijdse equivalenten.

! Geregulariseerd

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 12: Tewerkstelling in buitenschoolse kinderopvang (BKO), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	In personen							In VTE						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	480	481	469	486	467	477	--	246	247	240	246	235	253	--
VLAAMS GEWEST	3.096	3.064	3.093	3.124	3.065	2.992	--	1.569	1.554	1.563	1.573	1.544	1.583	--
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	15,5%	15,7%	15,2%	15,6%	15,2%	15,9%	--	15,7%	15,9%	15,3%	15,7%	15,2%	16,0%	--

BKO: buitenschoolse kinderopvang

BKO: BKO-occassionele kinderopvang, BKO-Vlaams werkgelegenheidsakkoord en BKO-weerwerk.

VTE: voltijdse equivalenten.

! Geregulariseerd

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 13: Tewerkstelling via SINE, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arr. Brugge	384	345	347	294	297	267	246
Arr. Diksmuide	47	38	39	38	33	35	35
Arr. Ieper	228	227	208	215	216	200	210
Arr. Kortrijk	588	593	578	627	601	594	591
Arr. Oostende	168	157	137	126	122	132	128
Arr. Roeselare	311	301	294	273	249	226	224
Arr. Tielt	105	109	109	107	103	98	79
Arr. Veurne	25	23	14	19	22	19	22
Regio Brugge	384	345	347	294	297	267	246
Regio Midden-West-Vlaanderen	416	410	403	380	352	324	303
Regio Oostende	168	157	137	126	122	132	128
Regio Westhoek	300	288	261	272	272	254	266
Regio Zuid-West-Vlaanderen	588	593	578	627	601	594	591
WEST-VLAANDEREN	1.856	1.793	1.727	1.698	1.644	1.570	1.534
VLAAMS GEWEST	7.343	7.212	7.032	7.057	6.790	6.633	6.402
BELGIË	11.626	11.400	10.953	10.876	10.563	10.544	10.319
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	25,3%	24,9%	24,6%	24,1%	24,2%	23,7%	24,0%
Aandeel West-Vlaanderen in België	16,0%	15,7%	15,8%	15,6%	15,6%	14,9%	14,9%

Jaargemiddelden. In personen uitgedrukt.

SINE: sociale inschakelingseconomie (in hervorming naar individueel maatwerk).

Bron: RVA? Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 14: Tewerkstelling in lokale diensteneconomie, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	Doelgroep- werknemers (personen)	Doelgroep- werknemers (VTE)
Arr. Brugge	69	59
Arr. Diksmuide	4	3
Arr. Ieper	27	23
Arr. Kortrijk	113	93
Arr. Oostende	37	32
Arr. Roeselare	36	31
Arr. Veurne	2	2
Regio Brugge	69	59
Regio Midden-West-Vlaanderen	36	31
Regio Oostende	37	32
Regio Westhoek	33	27
Regio Zuid-West-Vlaanderen	113	93
WEST-VLAANDEREN	288	242
VLAAMS GEWEST	2.405	2.032
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	12,0%	11,9%

VTE: voltijdse equivalenten.

In 2015 werd met verschillende registratie- en subsidiesystemen gewerkt. Daardoor was het niet eenvoudig om een vergelijkbaar cijfer met voorgaande jaren te reconstrueren. Verschillende bestanden werden gecombineerd om te komen tot een berekening van de bereikte doelgroep in 2015.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 15: Tewerkstelling in lokale diensteneconomie, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen							Vlaams Gewest							Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Doelgroepwerknemers - in personen	295	334	351	348	312	308	288	2.206	2.329	2.452	2.562	2.282	2.355	2.405	13,4%	14,3%	14,3%	13,6%	13,7%	13,1%	12,0%
Doelgroepwerknemers - in VTE	237	266	277	278	255	271	242	1.840	1.910	1.997	2.083	1.871	1.907	2.032	12,9%	13,9%	13,9%	13,3%	13,6%	14,2%	11,9%
Omkaderingspersoneel - in personen	84	94	100	96	87	81	n.b.	530	611	626	626	558	511	n.b.	15,8%	15,4%	16,0%	15,3%	15,6%	15,9%	n.b.
Omkaderingspersoneel - in VTE	71	78	82	77	72	69	n.b.	399	456	470	471	417	391	n.b.	17,8%	17,0%	17,5%	16,4%	17,4%	17,8%	n.b.
Totale tewerkstelling - in personen	379	428	451	444	399	389	n.b.	2.736	2.940	3.078	3.188	2.840	2.866	n.b.	13,9%	14,6%	14,7%	13,9%	14,0%	13,6%	n.b.
Totale tewerkstelling - in VTE	307	343	359	355	328	340	n.b.	2.238	2.365	2.467	2.554	2.288	2.298	n.b.	13,7%	14,5%	14,6%	13,9%	14,3%	14,8%	n.b.

VTE: voltijdse equivalenten.

Totalen kunnen verschillen als gevolg van afrondingen.

In 2015 werd met verschillende registratie- en subsidiesystemen gewerkt. Daardoor was het niet eenvoudig om een vergelijkbaar cijfer met voorgaande jaren te reconstrueren. Verschillende bestanden werden gecombineerd om te komen tot een berekening van de bereikte doelgroep in 2015.

De LDE-projecten worden via een nieuwe reglementering gesubsidieerd. Voor de omkadering wordt er nu met enveloppes gewerkt. Hierdoor zijn er vanaf 2016 geen persoonsgegevens meer over het omkaderingspersoneel.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 16: Tewerkstelling in maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	Personen met een arbeidshandicap			Andere risicogroepen	Totaal personen met een afstand tot de arbeidsmarkt	Validen	Totale tewerkstelling
	PmAH BW	VOP BW	VOP VDAB				
Arr. Brugge	378	0	0	0	378	90	468
Arr. Diksmuide	0	0	0	0	0	0	0
Arr. Ieper	596	0	4	43	643	168	811
Arr. Kortrijk	1.802	11	4	293	2.110	412	2.522
Arr. Oostende	335	0	0	13	348	53	401
Arr. Roeselare	1.015	11	37	27	1.090	228	1.318
Arr. Tielt	0	0	0	0	0	0	0
Arr. Veurne	304	3	1	22	330	48	378
Regio Brugge	378	0	0	0	378	90	468
Regio Midden-West-Vlaanderen	1.015	11	37	27	1.090	228	1.318
Regio Oostende	335	0	0	13	348	53	401
Regio Westhoek	900	3	5	65	973	216	1.189
Regio Zuid-West-Vlaanderen	1.802	11	4	293	2.110	412	2.522
WEST-VLAANDEREN	4.430	25	46	398	4.899	999	5.898
VLAAMS GEWEST	17.242	33	55	490	17.820	3.275	21.095
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	25,7%	75,8%	83,6%	81,2%	27,5%	30,5%	28,0%

PmAH: personen met een arbeidshandicap.

PmAH BW: doelgroepwerknemers PmAH Btom (bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen).

VOP: Vlaamse ondersteuningspremie.

VOP BW en VOP VDAB: dit zijn alle twee VOP-statuten. Het ene statuut is een deel van de BW-regelgeving, de andere is een reguliere VOP. De subsidie van beide is gelijklopend.

Andere risicogroepen: personen met afstand tot de arbeidsmarkt maar geen doelgroepwerknemers of VOP (bijvoorbeeld SINE, Activa, MTPW ...).

Bron: VLAB vzw (Groep Maatwerk), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 17: Tewerkstelling in maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

		West-Vlaanderen						Vlaams Gewest						Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Personen met een arbeidshandicap	1	4.106	4.143	4.216	4.251	4.366	4.370	4.430	16.295	16.563	16.763	16.747	16.997	16.976	17.242	25,2%	25,0%	25,2%	25,4%	25,7%	25,7%	25,7%
PSP	2						8							18							44,4%	
UKW	3						17							17							100,0%	
VOP (*)	4						20	71						25	88						80,0%	80,7%
Andere risicogroepen	5	474	463	417	388	374	359	398	608	582	654	633	619	467	490	78,0%	79,6%	63,8%	61,3%	60,4%	76,9%	81,2%
Totaal doelgroepwerknemers binnen Maatwerk	1+2+3						4.395							17.011							25,8%	
Totaal personen met een afstand tot de arbeidsmarkt	1+2+3+4+5	4.580	4.606	4.633	4.639	4.740	4.774	4.899	16.903	17.145	17.417	17.380	17.616	17.503	17.820	27,1%	26,9%	26,6%	26,7%	26,9%	27,3%	27,5%
Validen	6	971	973	975	930	941	954	999	3.060	3.134	2.993	2.968	2.999	3.135	3.275	31,7%	31,0%	32,6%	31,3%	31,4%	30,4%	30,5%
Totale tewerkstelling	1+2+3+4+5+6	5.551	5.579	5.608	5.569	5.681	5.728	5.898	19.963	20.279	20.410	20.348	20.615	20.638	21.095	27,8%	27,5%	27,5%	27,4%	27,6%	27,8%	28,0%

Pmah: personen met een arbeidshandicap.

SINE: sociale inschakelingseconomie.

MTPW: moeilijk te plaatsen werklozen.

PSP: personen met psychosociale problemen.

UKW: uiterst kwetsbare werknemers.

VOP: Vlaamse ondersteuningspremie.

De cijfers 2015 houden rekening met het maatwerkkader (en wijzigen de categorieën).

() Vanaf 2016: VOP BW + VOP VDAB.*

Bron: Departement Werk en Sociale Economie op basis van ingediende jaarrekeningen, VLAB vzw, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 18: Tewerkstelling (exclusief Arbeidszorg) in maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	In personen			In VTE		
	Doelgroepwerknemers	Omkaderingspersoneel	Totale tewerkstelling	Doelgroepwerknemers	Omkaderingspersoneel	Totale tewerkstelling
Arr. Brugge	309	109	418	238	75	313
Arr. Diksmuide	57	20	77	52	18	71
Arr. Ieper	133	30	163	105	22	127
Arr. Kortrijk	287	66	353	246	55	300
Arr. Oostende	59	14	73	55	13	68
Arr. Roeselare	179	55	234	145	36	182
Regio Brugge	309	109	418	238	75	313
Regio Midden-West-Vlaanderen	179	55	234	145	36	182
Regio Oostende	59	14	73	55	13	68
Regio Westhoek	190	50	240	158	40	198
Resoc Zuid-West-Vlaanderen	287	66	353	246	55	300
WEST-VLAANDEREN	1.024	294	1.318	842	219	1.061
VLAAMS GEWEST	5.312	1.548	6.860	4.506	1.206	5.712
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	19,3%	19,0%	19,2%	18,7%	18,2%	18,6%

VTE: voltijdse equivalenten.

VIA: Vlaanderen in Actie.

In 2015 werd met verschillende registratie- en subsidiesystemen gewerkt. Daardoor was het niet eenvoudig om een vergelijkbaar cijfer met voorgaande jaren te reconstrueren. Verschillende bestanden werden gecombineerd om te komen tot een berekening van de bereikte doelgroep in 2015.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 19: Tewerkstelling (exclusief Arbeidszorg) in maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen							Vlaams Gewest							Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Doelgroepwerknemers - in personen	924	952	1.017	1.041	1.048	923	1.024	4.883	5.066	5.270	5.254	5.382	4.937	5.312	18,9%	18,8%	19,3%	19,8%	19,5%	18,7%	19,3%
Doelgroepwerknemers - in VTE	782	798	845	864	865	764	842	4.281	4.399	4.542	4.518	4.618	4.230	4.506	18,3%	18,1%	18,6%	19,1%	18,7%	18,1%	18,7%
Omkaderingspersoneel - in personen	186	196	205	205	202	179	294	1.063	1.110	1.154	1.108	1.131	971	1.548	17,5%	17,7%	17,8%	18,5%	17,9%	18,4%	19,0%
Omkaderingspersoneel - in VTE	140	145	153	152	153	132	219	827	855	886	849	874	730	1.206	16,9%	17,0%	17,3%	17,9%	17,5%	18,1%	18,2%
Totale tewerkstelling - in personen	1.110	1.148	1.222	1.246	1.250	1.102	1.318	5.946	6.176	6.424	6.362	6.513	5.908	6.860	18,7%	18,6%	19,0%	19,6%	19,2%	18,7%	19,2%
Totale tewerkstelling - in VTE	922	943	998	1.016	1.018	896	1.061	5.109	5.255	5.429	5.367	5.492	4.959	5.712	18,0%	17,9%	18,4%	18,9%	18,5%	18,1%	18,6%

"Tewerkstelling zonder arbeidszorg: doelgroepwerknemers SW, doelgroepwerknemers kringloop, doelgroepwerknemers supported employment, doelgroepwerknemers VIA, doelgroepwerknemers SINE."

VTE: voltijdse equivalenten.

VIA: Vlaanderen in Actie.

In 2015 werd met verschillende registratie- en subsidiesystemen gewerkt. Daardoor was het niet eenvoudig om een vergelijkbaar cijfer met voorgaande jaren te reconstrueren. Verschillende bestanden werden gecombineerd om te komen tot een berekening van de bereikte doelgroep in 2015.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 20: Tewerkstelling in invoegbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	In personen			In VTE		
	Invoegbedrijven, dienstencheque-ondernemingen	Commerciële invoegbedrijven	Totaal	Invoegbedrijven, dienstencheque-ondernemingen	Commerciële invoegbedrijven	Totaal
Arr. Brugge		1	1		1	1
Arr. Ieper		2	2		1	1
Arr. Kortrijk		5	5		5	5
Arr. Oostende						
Arr. Roeselare		19	19		17	17
Arr. Tielt		1	1		1	1
Arr. Veurne						
Regio Brugge		1	1		1	1
Regio Midden-West-Vlaanderen		20	20		18	18
Regio Oostende			0			
Regio Westhoek		2	2		1	1
Regio Zuid-West-Vlaanderen		5	5		5	5
WEST-VLAANDEREN		28	28		25	25
VLAAMS GEWEST	44	220	264	25	181	206
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	0,0%	12,7%	10,6%	0,0%	13,8%	12,1%

VTE: voltijdse equivalenten.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 21: Tewerkstelling in invoegbedrijven, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen						Vlaams Gewest						Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Invoegbedrijven, dienstencheque-ondernemingen	188	100	63	31	9	1	0	1.837	1.484	1.124	698	437	221	44	10,2%	6,7%	5,6%	4,4%	2,1%	0,5%	0,0%
Commerciële invoegbedrijven	121	142	119	79	36	30	28	838	766	733	662	544	351	220	14,4%	18,5%	16,2%	11,9%	6,6%	8,5%	12,7%
Totale tewerkstelling (in personen)	309	242	182	110	45	31	28	2.675	2.250	1.857	1.360	981	572	264	11,6%	10,8%	9,8%	8,1%	4,6%	5,4%	10,6%
Totale tewerkstelling (in VTE)	219	189	147	94	39	28	25	1.712	1.490	1.269	980	725	413	206	12,8%	12,7%	11,6%	9,6%	5,3%	6,8%	12,1%

VTE: voltijdse equivalenten.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 22: Aantal begunstigden in werkervaringsprojecten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2015.

	In personen			In VTE		
	Werkervaring-doorstroming	Werkervaring-gesco	Totaal	Werkervaring-doorstroming	Werkervaring-gesco	Totaal
Arr. Brugge	87	28	115	66	24	90
Arr. Diksmuide	24	13	37	20	12	32
Arr. Ieper	24	17	41	17	13	30
Arr. Kortrijk	81	45	126	65	34	99
Arr. Oostende	5	1	6	4	1	4
Arr. Roeselare	13	11	24	10	8	18
Arr. Tielt	5	4	9	4	4	7
Arr. Veurne		2	2		2	2
Regio Brugge	87	28	115	66	24	90
Regio Midden-West-Vlaanderen	18	15	33	14	12	25
Regio Oostende	5	1	6	4	1	4
Regio Westhoek	48	32	80	37	27	64
Regio Zuid-West-Vlaanderen	81	45	126	65	34	99
WEST-VLAANDEREN	239	121	360	186	97	283
VLAAMS GEWEST	1.882	1.285	3.167	1.492	1.021	2.513
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	12,7%	9,4%	11,4%	12,5%	9,5%	11,3%

Werkervaringsprojecten: werkervaring-doorstroming en gesco-werkervaring.

VTE: voltijdse equivalenten.

Gesco: gesubsidieerde contractuelen.

Uitgedoofd vanaf 30/9/2015.

De werkervaringsprojecten zijn beëindigd op 30 september 2015. Bijgevolg zijn er geen cijfers over die projecten voor 2016.

Vanaf 1 juli 2015 is VDAB verantwoordelijk voor de Vlaamse maatregel 'werkervaring' en heeft deze maatregel meteen geïntegreerd in de methodiek 'intensief werkplekieren'.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 23: Aantal begunstigden in werkervaringsprojecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen						Vlaams Gewest						Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
WEP-plus - in personen	5	--	--	--	--	--		51	--	--	--	--	--		9,8%	--	--	--	--	--	--
WEP-plus - in VTE	5	--	--	--	--	--		46	--	--	--	--	--		10,9%	--	--	--	--	--	--
Werkervaringsprojecten - in personen	654	631	591	600	550	360		5.514	5.500	5.140	5.109	4.856	3.167		11,9%	11,5%	11,5%	11,7%	11,3%	11,4%	
Werkervaringsprojecten - in VTE	560	534	491	500	465	283		4.639	4.656	4.378	4.369	4.166	2.513		12,1%	11,5%	11,2%	11,4%	11,2%	11,3%	
Totale tewerkstelling - in personen	659	631	591	600	550	360		5.565	5.500	5.140	5.109	4.856	3.167		11,8%	11,5%	11,5%	11,7%	11,3%	11,4%	
Totale tewerkstelling - in VTE	565	534	491	500	465	283		4.685	4.656	4.378	4.369	4.166	2.513		12,1%	11,5%	11,2%	11,4%	11,2%	11,3%	

Werkervaringsprojecten: werkervaring-doorstroming en gesco-werkervaring.

VTE: voltijdse equivalenten.

Gesco: gesubsidieerde contractuelen.

Uitgedoofd vanaf 30/9/2015.

De werkervaringsprojecten zijn beëindigd op 30 september 2015. Bijgevolg zijn er geen cijfers over die projecten voor 2016.

Vanaf 1 juli 2015 is VDAB verantwoordelijk voor de Vlaamse maatregel 'werkervaring' en heeft deze maatregel meteen geïntegreerd in de methodiek 'intensief werkplekieren'.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 24: Aantal personen in SIW- begeleiding, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.

	2015	2016
West-Vlaanderen	298	300
Vlaams Gewest	2.221	2.394
Aantal West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	13,4%	12,5%

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 25: Aantal personen in TIW-begeleiding, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2015-2016.

	2015	2016
West-Vlaanderen		397
Vlaams Gewest		2.814
Aantal West-Vlaanderen in Vlaams Gewest		14,1%

Toeleiding naar TIW is pas mogelijk vanaf 2016

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 26: Aantal gestarte beroepsverkennde stages (BVS) inclusief gespecialiseerde oriënterende stages, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016.

	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	765	845	891
VLAAMS GEWEST	4.922	5.868	6.788

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 27: Aantal personen tewerkgesteld via art. 60 §7 van de OCMW-wetgeving, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016		
	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal
Arr. Brugge	51	228	279	68	223	291	81	247	328	81	267	348	65	294	359	71	335	406	75	349	424
Arr. Diksmuide	0	18	18	0	19	19	0	25	25	1	21	22	0	17	17	2	10	12	3	15	18
Arr. Ieper	45	79	124	41	73	114	36	96	132	28	92	120	23	97	120	23	85	108	19	110	129
Arr. Kortrijk	129	415	544	163	368	531	171	354	525	144	418	562	154	445	599	142	509	651	97	585	682
Arr. Oostende	116	309	425	129	284	413	155	310	465	154	318	472	142	286	428	133	304	437	125	374	499
Arr. Roeselare	44	145	189	62	140	202	67	159	226	57	186	243	48	223	271	53	242	295	56	247	303
Arr. Tielt	13	47	60	15	47	62	16	49	65	17	69	86	17	65	82	18	73	91	10	68	78
Arr. Veurne	7	44	51	17	37	54	15	41	56	14	53	67	8	34	42	11	34	45	10	44	54
Regio Brugge	51	228	279	68	223	291	81	247	328	81	267	348	65	294	359	71	335	406	75	349	424
Regio Midden-West-Vlaanderen	57	192	249	77	187	264	83	208	291	74	255	329	65	288	353	71	315	386	66	315	381
Regio Oostende	116	309	425	129	284	413	155	310	465	154	318	472	142	286	428	133	304	437	125	374	499
Regio Westhoek	52	141	193	58	129	187	51	162	213	43	166	209	31	148	179	36	129	165	32	169	201
Regio Zuid-West-Vlaanderen	129	415	544	163	368	531	171	354	525	144	418	562	154	445	599	142	509	651	97	585	682
WEST-VLAANDEREN	405	1.285	1.690	495	1.191	1.686	541	1.281	1.822	496	1.424	1.920	457	1.461	1.918	453	1.592	2.045	395	1.792	2.187
VLAAMS GEWEST	2.267	6.928	9.195	2.835	6.670	9.505	3.092	6.844	9.936	2.781	7.148	9.929	2.415	7.312	9.727	2.193	8.026	10.219	2.039	9.166	11.205
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	17,9%	18,5%	18,4%	17,5%	17,9%	17,7%	17,5%	18,7%	18,3%	17,8%	19,9%	19,3%	18,9%	20,0%	19,7%	20,7%	19,8%	20,0%	19,4%	19,6%	19,5%

MH: personen met recht op financiële maatschappelijke hulp (vreemdelingen).

MI: personen met recht op maatschappelijke integratie (leefloners).

Data 2014, 2015, 2016: Momentopname augustus 2017.

Bron: POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen

Tabel 28: Aantal personen tewerkgesteld via art. 61 van de OCMW-wetgeving, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016		
	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal	MH	MI	Totaal
Arr. Brugge	0	0	0	1	0	1	4	4	8	12	5	17	8	2	10	1	5	6	2	5	7
Arr. Diksmuide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arr. Ieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Arr. Kortrijk	1	13	14	7	18	25	6	15	21	6	13	19	11	23	34	9	23	32	11	33	44
Arr. Oostende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	3	3
Arr. Roeselare	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4	4	5	9	8	12	20
Arr. Tielt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Arr. Veurne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Regio Brugge	0	0	0	1	0	1	4	4	8	12	5	17	8	2	10	1	5	6	2	5	7
Regio Midden-West-Vlaanderen	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4	5	10	9	12	21	
Regio Oostende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	3	3
Regio Westhoek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Regio Zuid-West-Vlaanderen	1	13	14	7	18	25	6	15	21	6	13	19	11	23	34	9	23	32	11	33	44
WEST-VLAANDEREN	1	14	15	8	18	26	10	19	29	18	19	37	20	28	48	15	35	50	22	53	75
VLAAMS GEWEST	9	37	46	15	50	65	18	40	58	28	57	85	36	70	106	30	92	122	39	131	170
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	11,1%	37,8%	32,6%	53,3%	36,0%	40,0%	55,6%	47,5%	50,0%	64,3%	33,3%	43,5%	55,6%	40,0%	45,3%	50,0%	38,0%	41,0%	56,4%	40,5%	44,1%

MH: personen met recht op financiële maatschappelijke hulp (vreemdelingen).

MI: personen met recht op maatschappelijke integratie (leefloners).

Momentopname augustus 2016.

Bron: POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 29: Aantal gestarte opleidingsstages (OS), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016.

	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	4.446	4.696	4.450
VLAAMS GEWEST	24.551	24.664	23.060

Inclusief stages in het buitenland.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 30: Aantal gestarte IBO-contracten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2010-2016.

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal	Laag- geschoold	Totaal
Arr. Brugge	215	544	240	630	221	626	218	694	275	815	222	743	213	684
Arr. Diksmuide	34	117	25	78	40	117	39	119	29	116	28	116	36	129
Arr. Ieper	70	197	69	167	54	154	44	151	57	179	52	166	47	159
Arr. Kortrijk	152	442	121	397	132	395	119	368	147	530	155	537	120	504
Arr. Oostende	176	416	120	311	140	352	151	383	122	354	121	339	125	313
Arr. Roeselare	96	246	106	337	98	290	138	364	155	459	185	475	98	346
Arr. Tielt	36	119	33	118	31	102	32	117	49	141	34	133	43	135
Arr. Veurne	45	119	46	113	41	129	75	174	59	175	66	187	57	151
Regio Brugge	215	544	240	630	221	626	218	694	275	815	222	743	213	684
Regio Midden-West-Vlaanderen	132	365	139	455	129	392	170	481	204	600	219	608	141	481
Regio Oostende	176	416	120	311	140	352	151	383	122	354	121	339	125	313
Regio Westhoek	149	433	140	358	135	400	158	444	145	470	146	469	140	439
Regio Zuid-West-Vlaanderen	152	442	121	397	132	395	119	368	147	530	155	537	120	504
WEST-VLAANDEREN	824	2.200	760	2.151	757	2.165	816	2.370	893	2.769	863	2.696	739	2.421
VLAAMS GEWEST	4.346	11.801	4.307	12.067	4.126	11.818	4.085	12.539	4.463	14.603	4.560	15.139	4.539	15.027
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	19,0%	18,6%	17,6%	17,8%	18,3%	18,3%	20,0%	18,9%	20,0%	19,0%	18,9%	17,8%	16,3%	16,1%

IBO: Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming.

Verdeling naar arrondissement en regio op basis van bedrijfsvestiging. Deze cijfers wijken af van de gegevens op basis van de regio van de dossierbeheerder (T4_06).

De cijfers bevatten ook de C-IBO en IBOT.

Bron: VDAB (dd. 29/09/2017), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 31: Aantal IBO'ers naar kansengroep, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016 (*).

	West-Vlaanderen						Vlaams Gewest						Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016		
Laaggeschoolden	837	769	757	821	895	867	750	4.346	4.363	4.171	4.125	4.495	4.610	4.583	19,3%	17,6%	18,1%	19,9%	19,9%	18,8%	16,4%
Ouderen (**)	63	60	59	70	91	73	86	352	349	283	496	595	592	632	17,9%	17,2%	20,8%	14,1%	15,3%	12,3%	13,6%
Langdurige werkzoekenden > 1 jaar	336	308	313	400	483	537	470	2.129	2.361	2.456	2.638	3.181	3.477	3.597	15,8%	13,0%	12,7%	15,2%	15,2%	15,4%	13,1%
Personen met een arbeidshandicap	161	156	159	160	170	190	185	799	828	791	859	1.093	1.255	1.371	20,2%	18,8%	20,1%	18,6%	15,6%	15,1%	13,5%
Allochtonen	169	191	198	180	233	231	221	1.528	1.846	1.826	1.665	1.853	2.075	2.158	11,1%	10,3%	10,8%	10,8%	12,6%	11,1%	10,2%
Totaal	2.171	2.162	2.169	2.380	2.772	2.707	2.440	11.801	12.251	11.979	12.723	14.788	15.379	15.257	18,4%	17,6%	18,1%	18,7%	18,7%	17,6%	16,0%

Op basis van de regio van de dossierbeheerder.

Toestand op 31 december.

De cijfers bevatten ook C-IBO (vanaf 2012) en IBOT.

Elke werkzoekende (hoog- of laaggeschoold, recent of langdurig werkzoekend, jong of oud, ...) kan een individuele beroepsopleiding op de werkvloer volgen. De groep 'andere' betreft dus alle werkzoekenden in een IBO-statuuut die niet tot de kansengroepen (de vijf vermelde categorieën) behoort.

(*) Gestart in het jaar.

(**) Ouder dan 50 jaar.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 32: Aantal personen binnen IBO-interim, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	2	0	0	0	0	0	0
VLAAMS GEWEST	51	19	16	4	3	1	0
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	3,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	--

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 33: Aantal gestarte beroepsinlevingsovereenkomsten (BIO), arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arr. Brugge	0	0	0	0	0	6	51
Arr. Diksmuide							4
Arr. Ieper	0	0	0	0	0	3	13
Arr. Kortrijk	0	0	0	0	1	2	17
Arr. Oostende	0	0	0	0	0	2	5
Arr. Roeselare	0	0	0	0	0	2	34
Arr. Tielt	0	0	0	0	0	0	5
Arr. Veurne	0	0	0	0	0	0	18
Regio Brugge	0	0	0	0	0	6	51
Regio Midden-West-Vlaanderen	0	0	0	0	0	2	39
Regio Oostende	0	0	0	0	0	2	5
Regio Westhoek	0	0	0	0	0	3	35
Regio Zuid-West-Vlaanderen	0	0	0	0	1	2	17
WEST-VLAANDEREN	0	0	0	0	1	15	147
VLAAMS GEWEST	4	0	0	3	7	305	1.154
Buiten Vlaanderen	13	18	31	34	30	44	106
TOTAAL	17	18	31	37	37	349	1260
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	0,0%	--	--	0,0%	14,3%	4,9%	12,7%

BIO: beroepsinlevingsovereenkomst.

Regionale verdeling op basis van de vestiging van het bedrijf.

Cijfers op basis van registraties in VDAB klantendossiers.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 34: Aantal BIO-contracten waaraan een ESF-subsidie gekoppeld was, regio's van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012-2017.

	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2015-2016	Schooljaar 2016-2017
Regio Brugge						
Regio Midden-West-Vlaanderen	2	1	1		3	
Regio Oostende	3	2		1	1	
Regio Westhoek	1	3	2	2	3	2
Regio Zuid-West-Vlaanderen	1		1	2		1
WEST-VLAANDEREN	7	6	4	5	7	3
VLAAMS GEWEST	56	49	61	56	162	59
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	12,5%	12,2%	6,6%	8,9%	4,3%	5,1%

BIO: beroepsinlevingsovereenkomst.

BIO waaraan een ESF-subsidie gekoppeld is kan maar tot de leeftijd van 19 jaar.

Momentopname telkens op 1 februari van het lopende schooljaar.

Het feit dat er een terugval is in het aantal BIO-contracten heeft te maken met het feit dat deze contractvorm uitdovend is.

Het decreet leren en werken bepaalt nu immers in art. 6, §2, 1° dat een reguliere tewerkstelling enkel kan met een overeenkomst alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Op termijn zullen er dus nogal eens geen BIO-contracten meer zijn.

Bron: Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 35: Aantal gestarte instapstages, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013-2016.

	2013	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	109	98	71	37
VLAAMS GEWEST	589	618	504	300

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 36: Aantal doelgroepcursisten in de GESCO-opleidingsprojecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
WEST-VLAANDEREN	205	303	538	517	361	488	287
VLAAMS GEWEST	2.453	2.641	3.367	4.613	5.069	3.211	4.551
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	8,4%	11,5%	16,0%	11,2%	7,1%	15,2%	6,3%

GESCO-opleidingsprojecten of Kelchtermansprojecten.

Sterke vermindering gezien regularisaties vanaf 1/1/2016.

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 37: Werking van de activiteitencoöperaties, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen								Vlaams Gewest							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Aantal infosessies totaal	27	25	16	15	8	3	9	50	81	81	72	73	65	59	65	
Aantal werkzoekenden op infosessie	216	179	128	154	120	45	136	433	964	748	707	897	934	828	972	
Aantal intakegesprekken	61	75	60	65	56	22	63	168	350	312	250	277	276	277	317	
Aantal mensen actief in traject	48	56	57	56	56	66	66	181	241	274	260	246	278	308	333	
waarvan traject gestart vóór jaar X	13	23	29	32	26	35	36	71	98	123	127	121	130	151	166	
waarvan traject nieuw gestart in jaar X	35	33	28	24	30	31	30	110	143	151	133	125	148	157	167	
Totaal in facturatiefase in jaar X	17	43	49	51	48	59	58	46	121	192	202	193	239	248	270	
Uitstroom in jaar X	26	28	25	30	20	29	26	81	119	146	139	111	128	147	148	
zelfstandig hoofdberoep	6	11	16	21	9	16	6	20	29	56	55	64	53	67	58	
loontrekkend + zelfstandig bijberoep	4	3	1	2	2	6	6	6	9	14	16	8	18	12	19	
ziekte-uitkering + zelfstandig bijberoep	1	1	0					0	4	3	1	0	0	0	0	
werkloos + zelfstandig bijberoep	0	3	2		2			2	0	0	4	10	0	9	1	
loontrekkend	4	2	2	2	2	1	3	8	19	26	23	11	15	24	15	
langdurig ziek/zwangerschap	2	0	0		1			1	1	9	4	3	1	5	3	
uitgeschreven als werkzoekende	0	0	0					1	2	3	1	1	1	1	1	
werkloos of onbekend	9	8	4	5	4	6	7	40	47	40	31	26	27	39	42	
Aandeel in functie van afgeronde trajecten (uitstroom)																
uitstroom naar werk	58%	71%	84%	83%	75%	79%	65%	47%	50%	69%	75%	75%	67%	70%	62%	
uitstroom zelfst. statuut (hoofd/bijberoep)	42%	64%	76%	77%	65%	76%	54%	37%	34%	51%	58%	65%	55%	54%	52%	
terugkeer naar werkloosheid of onbekend	35%	29%	16%	17%	20%	21%	27%	49%	39%	27%	22%	23%	21%	27%	28%	
overige (ziekte, zwanger, uitgeschreven,...)	8%	0%	0%	0%	5%	0%	8%	4%	10%	3%	3%	2%	5%	3%	4%	

Bron: Vlaamse activiteitencoöperaties, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 38: Aantal jongeren in een brugproject, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, schooljaar 2010-2011 - schooljaar 2016-2017.

	Schooljaar 2010-2011	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2015-2016	Schooljaar 2016-2017
ROP Brugge	30	34	39	35	34	24	17
ROP Midden-West-Vlaanderen	16	15	20	21	19	10	9
ROP Oostende	30	24	33	31	23	18	21
ROP Westhoek	23	24	16	10	24	15	16
ROP Zuid-West-Vlaanderen	109	109	113	113	107	62	64
WEST-VLAANDEREN	208	205	222	208	207	129	127
VLAAMS GEWEST	873	896	983	970	930	930	620
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	23,8%	22,9%	22,6%	21,4%	22,3%	13,9%	20,5%

Gemiddelde van tien meetpunten (maandelijks).

Bron: Departement Onderwijs en Vorming, Dienst Beroepsopleiding, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 39: Aantal jongeren in een voortraject West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.

	Schooljaar 2010-2011	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2015-2016	Schooljaar 2016-2017
ROP Brugge	25	30	28	22	27	25	23
ROP Midden-West-Vlaanderen	0	12	16	16	12	11	8
ROP Oostende	30	44	28	21	19	25	25
ROP Westhoek	26	18	15	10	19	19	21
ROP Zuid-West-Vlaanderen	56	61	56	61	55	44	43
WEST-VLAANDEREN	137	165	143	130	132	124	120
VLAAMS GEWEST	627	752	767	678	658	591	559
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	21,9%	21,9%	18,6%	19,2%	20,1%	21,0%	21,5%

Toestand op 1 februari van het betrokken schooljaar.

Bron: Departement Onderwijs en Vorming, Dienst Beroepsopleiding, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 40: Aantal jongeren in een Persoonlijk Ontwikkelingstraject (POT), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2017.

	Schooljaar 2010-2011	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2015-2016	Schooljaar 2016-2017
ROP Brugge	12	17	16	15	17	17	13
ROP Midden-West-Vlaanderen	8	7	6	9	6	5	9
ROP Oostende	20	16	13	7	20	17	17
ROP Westhoek	5	5	14	7	15	15	14
ROP Zuid-West-Vlaanderen	68	60	64	54	56	66	61
WEST-VLAANDEREN	113	105	113	92	114	120	114
VLAAMS GEWEST	517	575	587	570	603	589	613
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	21,9%	18,3%	19,3%	16,1%	18,9%	20,4%	18,6%

Toestand op 1 februari van het betrokken schooljaar.

Bron: Departement Onderwijs en Vorming, Dienst Beroepsopleiding, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 41: Aantal goedgekeurde erkenningsaanvragen (*) dual leren, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, schooljaar 2016-2017.

	Schooljaar 2016-2017
Regio Brugge	582
Regio Midden-West-Vlaanderen	348
Regio Oostende	308
Regio Westhoek	341
Regio Zuid-West-Vlaanderen	475
WEST-VLAANDEREN	2.054
VLAAMS GEWEST	10.653
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	19,3%

Meetmoment 04/07/2017.

(*) als indicatie voor het aantal beschikbare werkplekken.

Spreiding op basis van postcode van de gemeente van de vestiging die de erkenningsaanvraag indiende.

Bron: Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra Vlaanderen, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 43: Aantal DAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 31 december 2014.

	DAZ 1					DAZ bis					DAZ 1 + bis				
	Aanvraag	Bezig	Uitgevoerd	Zonder advies	Totaal	Aanvraag	Bezig	Uitgevoerd	Zonder advies	Totaal	Aanvraag	Bezig	Uitgevoerd	Zonder advies	Totaal
WEST-VLAANDEREN	0	45	37	0	82	5	62	1	0	68	5	107	38	0	150
VLAAMS GEWEST	0	94	294	11	399	15	347	8	1	371	15	441	302	12	770
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	--	47,9%	12,6%	0,0%	20,6%	33,3%	17,9%	12,5%	0,0%	18,3%	33,3%	24,3%	12,6%	0,0%	19,5%

DAZ: doorstroom uit arbeidszorg.

Contingent DAZ 1 (1/9/12 - 31/12/14): West-Vlaanderen 80 trajecten, Vlaams Gewest 400 trajecten.

Contingent DAZ bis (1/12/13 - 31/12/15): West-Vlaanderen 80 trajecten, Vlaams Gewest 400 trajecten.

DAZ werd verder niet verlengd of vervangen.

Bron: Steunpunt Arbeidszorg West-Vlaanderen (vzw STAM), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 44: Aantal DAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 30 november 2015.

	DAZ bis				
	Aanvraag	Bezig	Uitgevoerd	Zonder advies	Totaal
Regio Brugge		10	10		20
Regio Midden-West-Vlaanderen		16	3		19
Regio Oostende					
Regio Westhoek		14	5		19
Regio Zuid-West-Vlaanderen		19			19
WEST-VLAANDEREN		59	18		77
VLAAMS GEWEST	1	185	197	14	397
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	0,0%	31,9%	9,1%	0,0%	19,4%

DAZ: doorstroom uit arbeidszorg.

Contingent DAZ 1 (1/9/12 - 31/12/14): West-Vlaanderen 80 trajecten, Vlaams Gewest 400 trajecten.

Contingent DAZ bis (1/12/13 - 31/12/15): West-Vlaanderen 80 trajecten, Vlaams Gewest 400 trajecten.

DAZ werd verder niet verlengd of vervangen.

Bron: Steunpunt Arbeidszorg West-Vlaanderen (vzw STAM), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 45: Aantal TAZ-trajecten, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2016

	2014	2015	2016
Regio Brugge	30	30	30
Regio Midden-West-Vlaanderen	24	24	24
Regio Oostende	30	30	30
Regio Westhoek	36	36	36
Regio Zuid-West-Vlaanderen	40	40	40
WEST-VLAANDEREN	160	160	160
VLAAMS GEWEST	1.100	1.100	1.100
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	14,5%	14,5%	14,5%

De eerste TAZ-trajecten - met voornamelijk toeleiding vanuit VDAB - liepen van september 2009 tot en met 31/12/2012 voor 1.100 trajecten in Vlaanderen (en 160 in West-Vlaanderen).

De TAZ-bis liep van januari 2013 tot en met eind december 2016 (tevens 1.100 in Vlaanderen en 160 in West-Vlaanderen).

Er kwam een laatste verlenging van deze trajecten, zijnde de TAZ tris (periode jan 2017 tot en met juli 2018), onder voorbehoud van goedkeuring uitvoeringsbesluiten door de Vlaamse Regering.

Bron: Steunpunt Arbeidszorg West-Vlaanderen (vzw STAM), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 46: Aantal arbeidszorgmedewerkers in sociale werkplaatsen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	Doelgroepwerknemers	Omkaderingspersoneel	Totale tewerkstelling
Arr. Brugge	223	16	239
Arr. Diksmuide	42	3	45
Arr. Ieper	89	4	93
Arr. Kortrijk	226	8	234
Arr. Oostende			
Arr. Roeselare	89	8	97
Arr. Tielt			
Arr. Veurne			
Regio Brugge	223	16	239
Regio Midden-West-Vlaanderen	89	8	97
Regio Oostende			
Regio Westhoek	131	7	138
Regio Zuid-West-Vlaanderen	226	8	234
WEST-VLAANDEREN	669	39	708
VLAAMS GEWEST	3.163	178	3.341
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	21,2%	21,9%	21,2%

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 47: Aantal arbeidszorgmedewerkers in sociale werkplaatsen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen							Vlaams Gewest							Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Doelgroepwerknemers	327	348	389	431	503	580	669	1.513	1.689	1.921	2.128	2.439	2.776	3.163	21,6%	20,6%	20,2%	20,3%	20,6%	20,9%	21,2%
Omkaderingspersoneel	33	33	29	29	31	33	39	138	151	160	141	156	166	178	23,9%	21,9%	18,1%	20,6%	19,9%	19,9%	21,9%
Totale tewerkstelling	360	381	418	460	534	613	708	1.651	1.840	2.081	2.269	2.595	2.942	3.341	21,8%	20,7%	20,1%	20,3%	20,6%	20,8%	21,2%

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 48: Aantal arbeidszorgmedewerkers naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2016.

	Geestelijke gezondheidszorg	VAPH	Algemeen welzijnswerk	Sociale economie	Andere	Totaal
Arr. Brugge	76		127	120		323
Arr. Diksmuide			1	25		26
Arr. Ieper	90			60		150
Arr. Kortrijk	170		21	78		329
Arr. Oostende				6		6
Arr. Roeselare	112	67		101		280
Arr. Tielt		90		9		99
Arr. Veurne				3		3
Regio Brugge	76	0	127	120		323
Regio Midden-West-Vlaanderen	112	157		110		379
Regio Oostende				6		6
Regio Westhoek	90		1	88		179
Regio Zuid-West-Vlaanderen	170	21	60	78		329
WEST-VLAANDEREN	448	179	187	402		1.216
VLAAMS GEWEST	2.656	1.253	353	2.337	282	6.881
Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest	16,9%	14,3%	53,0%	17,2%	0,0%	17,7%

VAPH: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Sociale economie: 'sector van de sociale economie', 'beschutte werkplaats', 'lokale diensteneconomie', 'sociale werkplaats'.

Bron: vzw STAM (Steunpunt Activering op Maat) i.s.m. Sociale Data en Planning Oost-Vlaanderen, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 49: Aantal arbeidszorgmedewerkers naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2010-2016.

	West-Vlaanderen							Vlaams Gewest							Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Geestelijke gezondheidszorg	442	482	454	398	404	415	448	2.159	2.418	2.507	2.519	2.683	2.716	2.656	20,5%	19,9%	18,1%	15,8%	15,1%	15,3%	16,9%
VAPH	128	135	146	165	185	194	179	871	951	985	1.056	1.202	1.248	1.253	14,7%	14,2%	14,8%	15,6%	15,4%	15,5%	14,3%
Algemeen welzijnswerk	172	166	170	191	195	182	187	280	296	301	362	420	415	353	61,4%	56,1%	56,5%	52,8%	46,4%	43,9%	53,0%
Sociale economie	298	332	366	347	355	389	402	1.714	2.144	2.234	2.175	2.235	2.265	2.337	17,4%	15,5%	16,4%	16,0%	15,9%	17,2%	17,2%
Andere								142	184	226	232	240	300	282	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	1.040	1.115	1.136	1.101	1.139	1.180	1.216	5.166	5.993	6.253	6.344	6.780	6.944	6.881	20,1%	18,6%	18,2%	17,4%	16,8%	17,0%	17,7%

VAPH: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Sociale economie: 'sector van de sociale economie', 'beschutte werkplaats', 'lokale diensteneconomie', 'sociale werkplaats'.

Bron: vzw STAM (Steunpunt Activering op Maat) i.s.m. Sociale Data en Planning Oost-Vlaanderen, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 50: Tewerkstelling en (arbeidsmatige) participatie van personen uit de kansengroepen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2014-2016.

		West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest			Evolutie 2015-2016	
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	West- Vlaanderen	Vlaams Gewest
		a + c + d + e + f + 40%g ⁽¹⁾ + h + i + j + k										
TREDE 5 - BETAALD WERK MET ONDERSTEUNING		41.692	43.898	42.786	202.210	210.943	206.036	20,6%	20,8%	20,8%	▼ -2,5%	▼ -2,3%
INDIVIDUELE INSCHAKELING												
Doelgroepkortingen	a + c + d + e + f	34.889	37.234	35.933	173.233	182.923	177.674	20,1%	20,4%	20,2%	▼ -3,5%	▼ -2,9%
- Vlaams doelgroepenbeleid	a + c + d	29.929	32.223	31.405	142.535	152.039	150.593	21,0%	21,2%	20,9%	▼ -2,5%	▼ -1,0%
Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP)	a	2.707	2.864	2.644	12.126	12.977	13.059	22,3%	22,1%	20,2%	▼ -7,7%	▲ 0,6%
Vlaamse tewerkstellingspremie 50+	b	735	353	0	3.130	1.640	0	23,5%	21,5%		▼ -100,0%	▼ -100,0%
RSZ-korting 54-plus	c	22.779	24.837	22.004	112.832	121.735	107.959	20,2%	20,4%	20,4%	▼ -11,4%	▼ -11,3%
RSZ-korting jongeren	d	4.443	4.522	6.757	17.577	17.327	29.575	25,3%	26,1%	22,8%	▲ 49,4%	▲ 70,7%
- RSZ-korting langdurige werklozen	e	3.758	3.957	3.878	23.383	24.541	23.457	16,1%	16,1%	16,5%	▼ -2,0%	▼ -4,4%
- Gesco (o.a. BKO)	f	1.202	1.054	650	7.315	6.343	3.624	16,4%	16,6%	17,9%	▼ -38,3%	▼ -42,9%
SINE (in hervorming naar individueel maatwerk)	g	1.644	1.570	1.534	6.790	6.633	6.402	24,2%	23,7%	24,0%	▼ -2,3%	▼ -3,5%
COLLECTIEVE INSCHAKELING												
Lokale diensteneconomie (LDE)	h	312	308	288	2.282	2.355	2.405	13,7%	13,1%	12,0%	▼ -6,5%	▲ 2,1%
Collectief maatwerk	i + j + k	5.833	5.728	5.951	23.979	23.012	23.396	24,3%	24,9%	25,4%	▲ 3,9%	▲ 1,7%
Maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen	i	4.740	4.774	4.899	17.616	17.503	17.820	26,9%	27,3%	27,5%	▲ 2,6%	▲ 1,8%
Maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen	j	1.048	923	1.024	5.382	4.937	5.312	19,5%	18,7%	19,3%	▲ 10,9%	▲ 7,6%
Invoegbedrijven	k	45	31	28	981	572	264	4,6%	5,4%	10,6%	▼ -9,7%	▼ -53,8%
TREDE 4 - TIJDELIJKE ACTIVERENDE TRAJECTEN		11.425	11.856	11.326	65.223	64.797	66.011	17,5%	18,3%	17,2%	▼ -4,5%	▲ 1,9%
Tijdelijke werkervaring (TWE)	l + m + n + o + p + q + r + s + t + u	8.620	9.157	9.039	48.628	50.822	50.970	17,7%	18,0%	17,7%	▼ -1,3%	▲ 0,3%
- Intensief werkplekieren (spoor 1)												
Werkvervangingsprojecten	l	550	360		4.856	3.167		11,3%	11,4%		▼ -100,0%	▼ -100,0%
SIW	m		298	300		2.221	2.394		13,4%	12,5%	▲ 0,7%	▲ 7,8%
TIW	n			397			2.814			14,1%		
- Naar een ééngemaakt systeem van TWE (spoor 2)												
Beroepsverkennde stages (BVS)	o	765	845	891	4.922	5.868	6.788	15,5%	14,4%	13,1%	▲ 5,4%	▲ 15,7%
Art. 60 §7 van de OCMW-wetgeving	p	1.918	2.045	2.187	9.727	10.219	11.205	19,7%	20,0%	19,5%	▲ 6,9%	▲ 9,6%
Art. 61 van de OCMW-wetgeving	q	48	50	75	106	122	170	45,3%	41,0%	44,1%	▲ 50,0%	▲ 39,3%
Werkvervangingsstage (WES)	r											
Opleidingsstages (OS)	s	4.446	4.696	4.450	24.551	24.664	23.060	18,1%	19,0%	19,3%	▼ -5,2%	▼ -6,5%
(laaggeschoolde) IBO	t	893	863	739	4.463	4.560	4.539	20,0%	18,9%	16,3%	▼ -14,4%	▼ -0,5%
IBO interim	u	0	0	0	3	1	0	0,0%	0,0%		▼ -100,0%	
Andere tijdelijke activerende trajecten	v + w + x	460	574	471	5.694	4.020	6.005	8,1%	14,3%	7,8%	▼ -17,9%	▲ 49,4%
Beroepsinlevingsstage (BIO)	v	1	15	147	7	305	1.154	14,3%	4,9%	12,7%	▲ 880,0%	▲ 278,4%
Instapstages voor jongeren (ISS)	w	98	71	37	618	504	300	15,9%	14,1%	12,3%	▼ -47,9%	▼ -40,5%
GESCO-opleidingsprojecten	x	361	488	287	5.069	3.211	4.551	7,1%	15,2%	6,3%	▼ -41,2%	▲ 41,7%
Activiteitencoöperatie	y	56	66	66	278	308	333	20,1%	21,4%	19,8%	▲ 0,0%	▲ 8,1%
Leren en werken (in hervorming naar duaal leren)	z + a' + b'	430	453	373	2.218	2.191	2.110	19,4%	20,7%	17,7%	▼ -17,7%	▼ -3,7%
Brugprojecten	z	208	207	129	970	930	930	21,4%	22,3%	13,9%	▼ -37,7%	▲ 0,0%
Voortrajecten	a'	130	132	124	678	658	591	19,2%	20,1%	21,0%	▼ -6,1%	▼ -10,2%
Persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT)	b'	92	114	120	570	603	589	16,1%	18,9%	20,4%	▲ 5,3%	▼ -2,3%
PWA (in hervorming naar wijkwerken)	c'	1.556	1.370	1.217	6.570	5.982	5.493	23,7%	22,9%	22,2%	▼ -11,2%	▼ -8,2%
Doorstroom / Activering uit Arbeidszorg	d' + e'	303	236	160	1.835	1.474	1.100	16,5%	16,0%	14,5%	▼ -32,2%	▼ -25,4%
DAZ-trajecten (Doorstroom uit Arbeidszorg)	d'	143	76	0	735	374	0	19,5%	20,3%		▼ -100,0%	▼ -100,0%
TAZ-trajecten (Tender Activering Zorg)	e'	160	160	160	1.100	1.100	1.100	14,5%	14,5%	14,5%	▲ 0,0%	▲ 0,0%
TREDE 3 - ARBEIDSMATIGE ACTIVITEITEN ONDER BEGELEIDING	f'	996	1.104	1.216	6.045	6.570	6.881	16,5%	16,8%	17,7%	▲ 10,1%	▲ 4,7%
Arbeidszorg (excl. DAZ)	f'	996	1.104	1.216	6.045	6.570	6.881	16,5%	16,8%	17,7%	▲ 10,1%	▲ 4,7%
TWERKSTELLING EN PARTICIPATIE VAN PERSONEN UIT DE KANSENGROEPEN	trede 3 + trede 4 + trede 5	54.113	56.858	55.328	273.478	282.310	278.928	19,8%	20,1%	19,8%	▼ -2,7%	▼ -1,2%

(1) Slechts 40% van 'Individueel maatwerk (SINE)' wordt in de berekening meegenomen; dit percentage komt overeen met het geraamde gedeelte van SINE dat buiten BW, SW en LDE valt, en dit om dubbel telling te vermijden.

Bron: Diverse, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 51: Tewerkstelling en (arbeidsmatige) participatie van personen uit de kansengroepen, regio's van West-Vlaanderen, 2016.

		Regio Brugge	Regio Midden-West-Vlaanderen	Regio Oostende	Regio Westhoek	Regio Zuid-West-Vlaanderen	Niet toe te wijzen aan een regio	West-Vlaanderen
TREDE 5 - BETAALD WERK MET ONDERSTEUNING	a + c + d + e + f + 40%g (1) + h + i + j + k	9.216	10.069	3.980	6.962	12.557		42.786
INDIVIDUELE INSCHAKELING								
Doelgroepkortingen	a + c + d + e + f	8.361	8.623	3.485	5.658	9.806		35.933
- Vlaams doelgroepenbeleid	a + c + d	7.230	7.717	2.882	4.883	8.693		31.405
Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP)	a	590	681	211	388	774		2.644
Vlaamse tewerkstellingspremie 50+	b							0
RSZ-korting 54-plus	c	5.272	5.439	2.102	3.284	5.907		22.004
RSZ-korting jongeren	d	1.368	1.597	569	1.211	2.012		6.757
- RSZ-korting langdurige werklozen	e	895	807	544	648	984		3.878
- Gesco (o.a. BKO)	f	236	99	59	127	129		650
SINE (in hervorming naar individueel maatwerk)	g	246	303	128	266	591		1.534
COLLECTIEVE INSCHAKELING								
Lokale diensteneconomie (LDE)	h	69	36	37	33	113		288
Collectief maatwerk	i + j + k	688	1.289	407	1.165	2.402		5.951
Maatwerkbedrijven - beschutte werkplaatsen	i	378	1.090	348	973	2.110		4.899
Maatwerkbedrijven - sociale werkplaatsen	j	309	179	59	190	287		1.024
Invoegbedrijven	k	1	20	0	2	5		28
TREDE 4 - TIJDELIJKE ACTIVERENDE TRAJECTEN	l + m + n + o + p + q + r + s + t + u	1.004	815	966	726	1.388	6.428	11.326
Tijdelijke werkervaring (TWE)	l + m + n + o + p + q + r + s + t + u	644	543	627	341	846	6.038	9.039
- Intensief werkplekieren (spoor 1)								
Werkervaringsprojecten	l							
SIW	m						300	300
TIW	n						397	397
- Naar een ééngemaakt systeem van TWE (spoor 2)								
Beroepsverkennde stages (BVS)	o						891	891
Art. 60 §7 van de OCMW-wetgeving	p	424	381	499	201	682		2.187
Art. 61 van de OCMW-wetgeving	q	7	21	3	0	44		75
Werkervaringsstage (WES)	r							
Opleidingsstages (OS)	s						4.450	4.450
(laaggeschoolde) IBO	t	213	141	125	140	120		739
IBO interim	u	0	0	0	0	0		0
Andere tijdelijke activerende trajecten	v + w + x	51	39	5	35	17	324	471
Beroepsinlevingsstage (BIO)	v	51	39	5	35	17		147
Instapstages voor jongeren (ISS)	w						37	37
GESCO-opleidingsprojecten	x						287	287
Activiteitencoöperatie	y						66	66
Leren en werken (in hervorming naar duaal leren)	z + a' + b'	66	26	60	49	172		373
Brugprojecten	z	24	10	18	15	62		129
Voortrajecten	a'	25	11	25	19	44		124
Persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT)	b'	17	5	17	15	66		120
PWA (in hervorming naar wijkwerken)	c'	213	183	244	265	313		1.217
Doorstroom / Activering uit Arbeidszorg	d' + e'	30	24	30	36	40		160
DAZ-trajecten (Doorstroom uit Arbeidszorg)	d'							0
TAZ-trajecten (Tender Activering Zorg)	e'	30	24	30	36	40		160
TREDE 3 - ARBEIDSMATIGE ACTIVITEITEN ONDER BEGELEIDING	f'	323	379	6	179	329		1.216
Arbeidszorg (excl. DAZ)	f'	323	379	6	179	329		1.216
TWERKSTELLING EN PARTICIPATIE VAN PERSONEN UIT DE KANSENGROEPEN	trede 3 + trede 4 + trede 5	10.543	11.263	4.952	7.867	14.275	6.428	55.328

(1) Slechts 40% van 'Individueel maatwerk (SINE)' wordt in de berekening meegenomen; dit percentage komt overeen met het geraamde gedeelte van SINE dat buiten BW, SW en LDE valt, en dit om dubbeltelling te vermijden.

Bron: Diverse, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

COLOFON

Deze inventaris (editie december 2017) is een realisatie van de POM West-Vlaanderen, afdeling Data, Studie en Advies en de cel Sociale Economie. Hebt u vragen bij dit cijfermateriaal, dan kan u terecht bij volgende personen:

Afdeling Data, Studie en Advies:

Annelies Demeyere, T 050 140 181, E annelies.demeyere@pomwvl.be

Stafmedewerkers Sociale Economie:

Ilse Van Houtteghem, T 050 140 176, E ilse.van_houtteghem@pomwvl.be

Rebekka Celis, T 050 140 175, E rebekka.celis@pomwvl.be

Andere documenten die bij deze cijfermatige analyse horen:

- **Dataset 2010-2016 Tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen** (uitgebreide cijferbijdrage in Excelformaat, zie www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie)
- Infographic cijfers 2016
- Deel 2: Beschrijvende nota over participatieladder (treden en werkvormen)
- Deel 3: Beleidswijzigingen (nota en schema)
- Persnota

Zie: <http://www.pomwvl.be/data>.

